

Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa

6.Kbf.46/2019/34.

A Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa, mint másodfokú bíróság Budapesten, a 2019. november 25., 2019. november 27., 2019. november 29., 2020. január 27. és 2020. február 24. napján megtartott nyilvános ülésen meghozta a következő

í t é l e t e t:

A folytatólagosan, önálló intézkedésre jogosult személy által bünszövetségben és üzletszerűen elkövetett vesztegetés elfogadásának büntette és más bűncselekmény miatt terhelt1 I.r. vádlott és társai ellen indított büntető ügyben a Debreceni Törvényszék Katonai Tanácsa 2019. január 31. napján kihirdetett Kb.I.13/2014/239. számú ítéletét megváltoztatja.

terhelt1 I.r. vádlott korrupciós cselekményeit 10 rendbeli felbujtóként, folytatólagosan, önálló intézkedésre jogosult személy által bünszövetségben és üzletszerűen elkövetett vesztegetés elfogadása büntettének (Btk. 291. § (1) bekezdés, (2) bekezdés b./ pont, (3) bekezdés c./ pont, I/1., I/2., I/6., I/7., III/3., III/4., III/5., III/6., III/7., III/8., III/9. tényállás) és 1 rendbeli üzletszerűen elkövetett vesztegetés elfogadása büntettének (Btk. 291. § (1) bekezdés, (2) bekezdés b./ pont II. tényállás),

Terhelt5 V.r. vádlott korrupciós cselekményét 1 rendbeli bűnsegédként, önálló intézkedésre jogosult személy által bünszövetségben elkövetett vesztegetés elfogadása büntettének (Btk. 291. § (1) bekezdés, (2) bekezdés b./ pont, (3) bekezdés c./ pont, I/8. tényállás),

Terhelt7 VII.r. vádlott korrupciós cselekményeit 6 rendbeli, bűnsegédként, folytatólagosan, önálló intézkedésre jogosult személy által bünszövetségben és üzletszerűen elkövetett vesztegetés elfogadása büntettének (Btk. 291. § (1),(2) bekezdés b./ pont (3) bekezdés c./ pont) (I/7.,I/8., III/8., III/9., III/10., III/11. tényállás),

terhelt8 VIII.r. vádlott korrupciós cselekményét 1 rendbeli bűnsegédként, önálló intézkedésre jogosult személy által elkövetett vesztegetés elfogadása büntettének (Btk. 291. § (1), (3) bekezdés a./ pont, I/2. tényállás),

terhelt13 XIII.r. vádlott korrupciós cselekményét 1 rendbeli folytatólagosan, bűnsegédként, önálló intézkedésre jogosult személy által elkövetett vesztegetés elfogadása büntettének (Btk. 291. § (1), (3) bekezdés a./ pont, VII. tényállás),

terhelt14 XIV.r. vádlott korrupciós cselekményét 1 rendbeli folytatólagosan, bűnsegédként, önálló intézkedésre jogosult személy által elkövetett vesztegetés elfogadása büntettének (Btk. 291. § (1), (3) bekezdés a./ pont, VIII. tényállás),

terhelt15 XV.r. vádlott korrupciós cselekményét 1 rendbeli folytatólagosan, bűnsegédként, önálló intézkedésre jogosult személy által elkövetett vesztegetés elfogadása büntettének (Btk. 291. § (1), (3) bekezdés a./ pont, IX. tényállás),

terhelt16 XVI.r. vádlott korrupciós cselekményeit 11 rendbeli folytatólagosan, önálló intézkedésre jogosult személy által bünszövetségben és üzletszerűen elkövetett vesztegetés elfogadása büntettének (Btk. 291. § (1) bekezdés, (2) bekezdés b./ pont, (3) bekezdés c./ pont, I/1., I/2., I/3., I/4., I/5., I/6., I/7., I/8., III/8., III/9., III/10., III/11., V. tényállás) minősíti.

terhelt1 I.r. és terhelt16 XVI.r. vádlott vonatkozásában a kiszabott közügyektől eltiltás tartamát 4-4 (négy-négy) évre súlyosítja.

Terhelt7 VII.r. vádlottat katonai büntetésül lefokozásra is ítéli.

terhelt8 VIII.r. vádlottal szemben kiszabott szabadságvesztés tartamát 8 (nyolc) hónap börtönbüntetésre, a próbaidő tartamát 1 (egy) évre enyhíti.

Terhelt5 V.r. vádlottal szemben kiszabott szabadságvesztés tartamát 1 (egy) év 4 (négy) hónap börtönbüntetésre, a próbaidő tartamát 2 (kettő) évre enyhíti.

Terhelt10 X. r. vádlottal szemben kiszabott szabadságvesztés tartamát 1 (egy) év 8 (nyolc) hónap börtönbüntetésre, a próbaidő tartamát 2 (kettő) évre enyhíti.

Ellenben terhelt17 nyugállományú alezredes XVII.r. vádlottat az ellene a Btk.291.§ (1) bekezdésébe ütköző és a (3) bekezdés c) pontja szerint minősülő 1 rb. folytatólagosan, önálló

intézkedésre jogosult személy által bünszövetségben és üzletszerűen elkövetett vesztegetés elfogadásának büntette miatt emelt vád alól felmenti.

terhelt13 XIII.r., terhelt14 XIV.r. és terhelt15 nyugállományú ezredes XV.r. vádlottal szemben 1-1 rendbeli, folytatólagosan, bűnszövetségben, önálló intézkedésre jogosult személy által elkövetett vesztegetés elfogadása büntette miatt (Btk. 291. § (1), (3) bekezdés a./ pont) folyamatban lévő büntetőeljárást megszünteti.

Az eljárás során felmerült 12.021.792,- (tizenkétfélmillió-huszonegyezer-hétszázkilencvenkettő) forint bűnügyi költségből terhelt1 I.r. vádlottat 14.540 (tizennégyezer-ötszáznegyven) forint, Terhelt7 VII.r. vádlottat 71.630 (hetvenégyezer-hatszázharminc) forint, míg terhelt4 nyugállományú dandártábornok IV.r., Terhelt5 V.r., terhelt8 VIII.r., Terhelt10 X.r. és terhelt16 XVI.r. vádlottakat külön-külön 8.515 (nyolcezer-ötszázötvenöt) forint megfizetésére kötelezi. A fennmaradó bűnügyi költséget az állam viseli.

Egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét terhelt1 I.r., terhelt2 II.r., Terhelt3 III.r., terhelt4 nyugállományú dandártábornok IV.r., Terhelt5 V.r., Terhelt6 VI.r., Terhelt7 VII.r., terhelt8 VIII.r., terhelt9 IX.r., Terhelt10 X.r., terhelt16 XVI.r. vádlottak tekintetében helybenhagyja.

A másodfokú eljárásban felmerült bűnügyi költséget az állam viseli.

Az ítélet ellen a katonai ügyész, terhelt13 XIII.r., terhelt14 XIV.r., terhelt15 XV.r., terhelt17 nyugállományú alezredes XVII.r. vádlottak és védőik fellebbezést jelenthetnek be.

I n d o k o l á s

[1] A Debreceni Törvényszék Katonai Tanácsa a 2019. január 31. napján kihirdetett Kb.I.13/2014/239. számú ítéletével terhelt1 I.r. vádlottat bűnösnek mondta ki 1 rendbeli, részben folytatólagosan, önálló intézkedésre jogosult személy által bünszövetségben és üzletszerűen elkövetett vesztegetés elfogadásának büntetében (Btk. 291. § (1) és (3) bekezdés c) pont), 11 rendbeli részben folytatólagosan, bűnszövetségben, önálló intézkedésre jogosult személy által bünszövetségben és üzletszerűen elkövetett vesztegetés elfogadásának büntetében (Btk. 291. § (1) és (3) bekezdés c) pont), valamint 1 rendbeli üzletszerűen elkövetett vesztegetés elfogadásának büntetében (Btk. 291. § (1) és (2) bekezdés b) pont). Ezért halmazati büntetésül 3 év börtönbüntetésre és három év közügyektől eltiltásra ítélte. Megállapította, hogy legkorábban a büntetés kétharmad részének kitöltését követő napon bocsátható feltételes szabadságra. A kiszabott szabadságvesztésbe beszámította az I. r. vádlott által előzetes fogvatartásban töltött időt. Ellenben terhelt1 I.r. vádlottat felmentette az ellene részben folytatólagosan, önálló intézkedésre jogosult személy által bünszövetségében, és

üzletszerűen elkövetett vesztegetés elfogadásának büntette miatt emelt vád alól (Btk. 291. § (1) és (3) bekezdés c) pont), valamint az ellene részben folytatólagosan, bűnsegédként önálló intézkedésre jogosult személy által bünszövetségben és üzletszerűen elkövetett vesztegetés elfogadásának büntette miatt emelt vád alól (Btk. 291. § (1) és (3) bekezdés c) pont). terhelt2 II. r. vádlottat az ellene 7 rendbeli részben folytatólagosan, bűnsegédként, önálló intézkedésre jogosult személy által bünszövetségben és üzletszerűen elkövetett vesztegetés elfogadásának büntette miatt emelt vád alól (Btk. 291. § (1) és (3) bekezdés c) pont) felmentette. terhelt3 III.r. vádlottat az ellene 7 rendbeli részben folytatólagosan, bűnsegédként, önálló intézkedésre jogosult személy által bünszövetségben és üzletszerűen elkövetett vesztegetés elfogadásának büntette miatt emelt vád alól (Btk. 291. § (1) és (3) bekezdés c) pont) felmentette. terhelt4 nyugállományú dandártábornok IV.r. vádlottat bűnösnek mondta ki 7 rendbeli részben folytatólagosan, bűnsegédként önálló intézkedésre jogosult személy által bünszövetségben és üzletszerűen elkövetett vesztegetés elfogadásának büntetésében (Btk. 291. § (1) és (3) bekezdés c) pont), ezért halmazati büntetésül 2 év börtönbüntetésre, valamint lefokozásra ítélte. A szabadságvesztés végrehajtását 3 évi próbaidőre felfüggesztette. Rendelkezett arról, hogy a végrehajtás elrendelése esetén legkorábban a büntetés kétharmad részének kitöltését követő napon bocsátható feltételes szabadságra. terhelt5 V.r. vádlottat bűnösnek mondta ki 1 rendbeli részben folytatólagosan, bűnsegédként, önálló intézkedésre jogosult személy által bünszövetségben és üzletszerűen elkövetett vesztegetés elfogadásának büntetésében (Btk. 291. § (1) és (3) bekezdés c) pont), ezért 2 év börtönbüntetésre ítélte. A szabadságvesztés végrehajtását 3 évi próbaidőre felfüggesztette. Rendelkezett arról, hogy a végrehajtás elrendelése esetén legkorábban a büntetés kétharmad részének kitöltését követő napon bocsátható feltételes szabadságra és ez esetre az előzetes fogvatartásban töltött időt a szabadságvesztésbe beszámítani rendelte. Ellenben terhelt5 V.r. vádlottat az ellene 1 rendbeli folytatólagosan, önálló intézkedésre jogosult személy által bünszövetségben és üzletszerűen elkövetett vesztegetés elfogadásának büntette (Btk. 291. § (1) és (3) bekezdés c) pont) továbbá 2 rb. részben folytatólagosan, bűnsegédként önálló intézkedésre jogosult személy által bünszövetségben és üzletszerűen elkövetett vesztegetés elfogadásának büntette (Btk. 291. § (1) és (3) bekezdés c) pont) miatt emelt vád alól felmentette. terhelt6 VI. r. vádlottat az ellene 1 rendbeli részben folytatólagosan, önálló intézkedésre jogosult személy által bünszövetségében és üzletszerűen elkövetett vesztegetés elfogadásának büntette (Btk. 291. § (1) és (3) bekezdés c) pont), valamint az ellene részben folytatólagosan, bűnsegédként önálló intézkedésre jogosult személy által bünszövetségben és üzletszerűen elkövetett vesztegetés elfogadásának büntette (Btk. 291. § (1) és (3) bekezdés c) pont) miatt emelt vád alól felmentette. terhelt7 VII. r. vádlottat bűnösnek mondta ki 2 rendbeli részben folytatólagosan, önálló intézkedésre jogosult személy által bünszövetségben és üzletszerűen elkövetett vesztegetés elfogadásának büntetésében (Btk. 291. § (1) és (3) bekezdés c) pont), valamint 4 rendbeli részben folytatólagosan, bűnsegédként önálló intézkedésre jogosult személy által bünszövetségben és üzletszerűen elkövetett vesztegetés elfogadásának büntetésében (Btk. 291. § (1) és (3) bekezdés c) pont), ezért halmazati büntetésül 2 évi börtönbüntetésre ítélte. A szabadságvesztés végrehajtását 3 évi próbaidőre felfüggesztette. Végrehajtás elrendelése esetére rendelkezett a feltételes szabadságra bocsátás legkorábbi időpontjáról, valamint az előzetes fogvatartásban töltött idő beszámításáról. Ellenben terhelt7 VII.r. vádlottat az ellene 2 rendbeli részben folytatólagosan önálló intézkedésre jogosult személy által bünszövetségében és üzletszerűen elkövetett vesztegetés elfogadásának büntette (Btk. 291. § (1) és (3) bekezdés c) pont), valamint az ellene 1 rendbeli részben folytatólagosan, bűnsegédként önálló intézkedésre jogosult személy által bünszövetségben és üzletszerűen elkövetett vesztegetés elfogadásának büntette (Btk. 291. § (1) és (3) bekezdés c) pont) miatt emelt vád alól felmentette. terhelt8 VIII.r. vádlottat bűnösnek mondta ki 1 rendbeli önálló intézkedésre jogosult személy által bünszövetségben és üzletszerűen elkövetett vesztegetés

elfogadásának büntetében (Btk. 291. § (1) és (3) bekezdés c) pont), ezért 2 év börtönbüntetésre és lefokozásra ítélte. A szabadságvesztés végrehajtását 3 évi próbaidőre felfüggesztette. Rendelkezett a végrehajtás elrendelése esetén a feltételes szabadságra bocsátás legkorábbi időpontjáról és az előzetes fogvatartásban töltött idő beszámításáról. Ellenben terhelt⁸ VIII.r. vádlottat az ellene 1 rendbeli bűnsegédként önálló intézkedésre jogosult személy által bünszövetségben és üzletszerűen elkövetett vesztegetés elfogadásának büntetése (Btk. 291. § (1) és (3) bekezdés c) pont) miatt emelt vád alól felmentette. terhelt⁹ IX.r. vádlottat az ellene 1 rendbeli, önálló intézkedésre jogosult személy által bünszövetségében és üzletszerűen elkövetett vesztegetés elfogadásának büntetése (Btk. 291. § (1) és (3) bekezdés c) pont) miatt emelt vád alól felmentette. Terhelt¹⁰ X.r. vádlottat bűnösnek mondta ki 2 rendbeli részben folytatólagosan, bűnsegédként önálló intézkedésre jogosult személy által bünszövetségben és üzletszerűen elkövetett vesztegetés elfogadásának büntetében (Btk. 291. § (1) és (3) bekezdés c) pont), ezért halmazati büntetésül 2 év börtönbüntetésre ítélte. A szabadságvesztés végrehajtását 3 évi próbaidőre felfüggesztette. Rendelkezett a végrehajtás elrendelése esetén a feltételes szabadságra bocsátás legkorábbi időpontjáról és az előzetes fogvatartásban töltött idő beszámításáról. Terhelt¹¹ XI. r. vádlottat bűnösnek mondta ki 4 rendbeli részben folytatólagosan, önálló intézkedésre jogosult személy által bünszövetségben és üzletszerűen elkövetett vesztegetés elfogadásának büntetében (Btk. 291. § (1) és (3) bekezdés c) pont), valamint 5 rendbeli részben folytatólagosan, bűnsegédként önálló intézkedésre jogosult személy által bünszövetségben és üzletszerűen elkövetett vesztegetés elfogadásának büntetében (Btk. 291. § (1) és (3) bekezdés c.) pont), ezért halmazati büntetésül 2 év börtönbüntetésre ítélte. A szabadságvesztés végrehajtását 3 évi próbaidőre felfüggesztette. Végrehajtás elrendelése esetén rendelkezett a feltételes szabadságra bocsátás legkorábbi időpontjáról és az előzetes fogvatartásban töltött idő beszámításáról. Terhelt¹² XII.r. vádlottat bűnösnek mondta ki 5 rendbeli részben folytatólagosan, önálló intézkedésre jogosult személy által bünszövetségben és üzletszerűen elkövetett vesztegetés elfogadásának büntetében (Btk. 291. § (1) és (3) bekezdés c) pont), valamint 4 rendbeli részben folytatólagosan, bűnsegédként önálló intézkedésre jogosult személy által bünszövetségben és üzletszerűen elkövetett vesztegetés elfogadásának büntetében (Btk. 291. § (1) és (3) bekezdés c) pont), ezért halmazati büntetésül 2 évi börtönbüntetésre ítélte. A szabadságvesztés végrehajtását 3 évi próbaidőre felfüggesztette. Végrehajtás elrendelése esetén rendelkezett a feltételes szabadságra bocsátás legkorábbi időpontjáról és az előzetes fogvatartásban töltött időt beszámításáról. Ellenben Terhelt¹² XII.r. vádlottat az ellene 2 rendbeli folytatólagosan, bűnsegédként önálló intézkedésre jogosult személy által bünszövetségében és üzletszerűen elkövetett vesztegetés elfogadásának büntetése (Btk. 291. § (1) és (3) bekezdés c) pont) miatt emelt vád alól felmentette. terhelt¹³ XIII.r. vádlottat bűnösnek mondta ki 1 rendbeli folytatólagosan, bűnsegédként önálló intézkedésre jogosult személy által üzletszerűen elkövetett vesztegetés elfogadásának büntetében (Btk. 291. § (1) és (3) bekezdés c) pont), ezért 2 év börtönbüntetésre, valamint lefokozásra ítélte. A szabadságvesztés végrehajtását 3 évi próbaidőre felfüggesztette. Végrehajtás elrendelése esetén rendelkezett a feltételes szabadságra bocsátás legkorábbi időpontjáról. terhelt¹⁴ nyugállományú ezredes XIV.r. vádlottat bűnösnek mondta ki 1 rendbeli folytatólagosan, bűnsegédként önálló intézkedésre jogosult személy által üzletszerűen elkövetett vesztegetés elfogadásának büntetében (Btk. 291. § (1) és (3) bekezdés c) pont), ezért 2 év börtönbüntetésre és lefokozásra ítélte. A szabadságvesztés végrehajtását 3 évi próbaidőre felfüggesztette. Végrehajtás elrendelése esetén rendelkezett a feltételes szabadságra bocsátás legkorábbi időpontjáról. terhelt¹⁵ XV.r. vádlottat bűnösnek mondta ki 1 rendbeli folytatólagosan, bűnsegédként önálló intézkedésre jogosult személy által üzletszerűen elkövetett vesztegetés elfogadásának büntetében (Btk. 291. § (1) és (3) bekezdés c) pont), ezért 2 év börtönbüntetésre és lefokozásra ítélte. A szabadságvesztés végrehajtását 3

évi próbaidőre felfüggesztette. Végrehajtás elrendelése esetén rendelkezett a feltételes szabadságra bocsátás legkorábbi időpontjáról. Ellenben terhelt¹⁵ XV.r. vádlottat az ellene 1 rendbeli önálló intézkedésre jogosult személy által üzletszerűen elkövetett vesztegetés elfogadásának büntette (Btk. 291. § (1) és (3) bekezdés c) pont) miatt emelt vád alól felmentette. terhelt¹⁶ XVI.r. vádlottat bűnösnek mondta ki 8 rendbeli folytatólagosan, önálló intézkedésre jogosult személy által bünszövetségben és üzletszerűen elkövetett vesztegetés elfogadásának büntetében (Btk. 291. § (1) és (3) bekezdés c) pont), valamint 5 rendbeli részben folytatólagosan, bűnsegédként önálló intézkedésre jogosult személy által bünszövetségben és üzletszerűen elkövetett vesztegetés elfogadásának büntetében (Btk. 291. § (1) és (3) bekezdés c) pont), ezért halmazati büntetésül 2 év börtönbüntetésre, valamint 2 év közügyektől eltiltásra ítélte. Rendelkezett a feltételes szabadságra bocsátás legkorábbi időpontjáról és a fogvatartásban töltött időnek a kiszabott szabadságvesztésbe történő beszámításáról. Ellenben terhelt¹⁶ XVI.r. vádlottat az ellene 1 rendbeli folytatólagosan, önálló intézkedésre jogosult személy által bünszövetségben és üzletszerűen elkövetett vesztegetés elfogadásának büntette (Btk. 291. § (1) és (3) bekezdés c) pont) miatt emelt vád alól felmentette. terhelt¹⁷ nyugállományú alezredes XVII.r. vádlottat bűnösnek mondta ki 1 rendbeli, folytatólagosan, önálló intézkedésre jogosult személy által bünszövetségben és üzletszerűen elkövetett vesztegetés elfogadásának büntetében (Btk. 291. § (1) és (3) bekezdés c) pont), ezért 2 év börtönbüntetésre és lefokozásra ítélte. A szabadságvesztés végrehajtását 3 évi próbaidőre felfüggesztette. Végrehajtás elrendelése esetén rendelkezett a feltételes szabadságra bocsátás legkorábbi időpontjáról. Rendelkezett továbbá vagyonek Kobzásról, a bűnjelekről és kötelezte a vádlottakat az eljárás során felmerült bűnügyi költség megfizetésére.

[2] Az ítélet kihirdetése után az elsőfokú tárgyaláson jelen lévő katonai ügyész valamennyi vádlott vonatkozásában 3 munkanap gondolkodási időt tartott fenn, majd a törvényes határidőben fellebbezést jelentett be terhelt¹ I. r. vádlott terhére, felmentés miatt, a részfelmentéssel érintett cselekmények tekintetében a bűnösségének a váddal egyező megállapítása végett (I/4. és I/5. vádpont), továbbá a kiszabott szabadságvesztés büntetés és közügyektől eltiltás súlyosításáért; a vagyonek Kobzás összegének felemelése végett; terhelt² II. r. vádlott terhére, a felmentés miatt, a bűnösségének a váddal egyező megállapítása (I/1., I/2., I/3., I/4., I/5., I/6., I/7. és I/8. vádpont), és végrehajtandó szabadságvesztés büntetés, valamint közügyektől eltiltás kiszabása, és vagyonek Kobzás elrendelése végett; terhelt³ III. r. vádlott terhére, a felmentés miatt, bűnösségének a váddal egyező megállapítása (I/1., I/2., I/3., I/4., I/5., I/6., I/7. és I/8. vádpont), és a végrehajtandó szabadságvesztés büntetés, valamint a közügyektől eltiltás kiszabása, vagyonek Kobzás elrendelése végett; Terhelt⁵ V. r. vádlott terhére, a felmentés miatt, a részfelmentéssel érintett cselekmények tekintetében bűnösségének a váddal egyező megállapításáért (I/5., IV. és V. vádpont), továbbá a kiszabott büntetés súlyosítása, végrehajtandó szabadságvesztés és közügyektől eltiltás kiszabása, a vagyonek Kobzás összegének felemelése végett; Terhelt⁶ VI. r. vádlott terhére, a felmentés miatt, a bűnösségének a váddal egyező megállapítása (I/5. és I/6. vádpont), és végrehajtandó szabadságvesztés büntetés, valamint közügyektől eltiltás kiszabása és vagyonek Kobzás elrendelése végett. Terhelt⁷ VII. r. vádlott terhére, a felmentés miatt, a részfelmentéssel érintett cselekmények tekintetében bűnösségének a váddal egyező megállapításáért (I/6., IV. és V. vádpont), továbbá a kiszabott büntetés súlyosítása, végrehajtandó szabadságvesztés és közügyektől eltiltás kiszabása, vagyonek Kobzás összegének felemelése végett; terhelt⁸ VIII. r. vádlott terhére, a felmentés miatt, a részfelmentéssel érintett cselekmények tekintetében bűnösségének a váddal egyező megállapításáért (IV. vádpont), továbbá a kiszabott büntetés súlyosítása, végrehajtásában felfüggesztett szabadságvesztés próbaideje tartamának

felemelése végett; terhelt9 IX. r. vádlott terhére a felmentés miatt, bűnösségének a váddal egyező megállapítása (I/6. vádpont), és a végrehajtásában próbáiőre felfüggesztett szabadságvesztés büntetés kiszabása, lefokozás alkalmazása végett; terhelt15 XV. r. vádlott terhére felmentés miatt, a részfelmentéssel érintett cselekmények tekintetében bűnösségének a váddal egyező megállapításáért (V. vádpont), továbbá a kiszabott büntetés súlyosítása, végrehajtásában felfüggesztett szabadságvesztés próbaideje tartamának felemelése végett; terhelt16 XVI. r. vádlott terhére a felmentés miatt, a részfelmentéssel érintett cselekmények tekintetében bűnösségének a váddal egyező megállapítása (IV. vádpont), és a kiszabott szabadságvesztés büntetés és a közügyektől eltiltás súlyosítása, a vagyonekobzás összegének felemelése végett. Ugyanakkor terhelt4 IV. rendű, Terhelt10 X. rendű, Terhelt11 XI. rendű, Terhelt12 XII. rendű, terhelt13 XIII. rendű, terhelt14 XIV. rendű, Terhelt17 XVII. rendű vádlottak tekintetében az ítéletet tudomásul vette.

[3] A katonai ügyész utóbb csatolta fellebbezésének írásbeli indokolását. Kifejtette, hogy az egységes bíró gyakorlat szerint az ítéletszerkesztési hiba folytán az indokolás más részében szereplő ténymegállapítások is az irányadó tényállás részét képezik. Így azon tények is, amelyek szerint az egyes tényállásokat érintő vádak alól felmentett vádlottaknál nem lehetett bizonyítani, hogy a vádirati tényállásban szereplő bűncselekményeket elkövették volna. Erre tekintettel ezeknél a vádlottaknál nem áll fenn a Be. 592. §-a (1) bekezdésének a) pontjában meghatározott teljes megalapozatlanság. Álláspontja szerint azonban részben megalapozatlan az ítélet, mert az említett tényállási pontokban terhelt16 XVI. rendű vádlott vallomása ellenére nem tartalmazza, hogy a felmentett vádlottak szintén tudtak a korrupciós kapcsolatokról és kaptak a tényállási pontokban szereplő gazdasági társaságok részéről eljáró személyek által adott korrupciós pénzekből. Az I/1., az I/2., az I/4., az I/5., az I/6., az, I/7., az I/8., a IV. és az V. tényállási pontoknál indítványozta a tényállások módosított vádirattal egyező kiegészítését, egyidejűleg utalt arra, hogy a tényállási pontokból mellőzni indokolt, hogy a felmentett vádlottaknál nem lehetett bizonyítani, hogy a vádirati tényállásban szereplő bűncselekményeket elkövették volna.

[4] Szükségesnek tartotta kitérni arra, hogy a bíróság terhelt16 XVI. rendű vádlott 2010. április 22. és 2010. május 10. között tett vallomását a bizonyítékok közül kirekesztette. A bíróság azonban terhelt16 XVI. rendű vádlottnak a nyomozás során a 2010. április 22-i téves figyelmeztetés alkalmazását követően 2010. május 10-ig tett vallomásaival kapcsolatban kizárólag a Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsának 6.Kbf.54/2013/32. számú végzésében foglaltakra hivatkozott. Az kétségtelen tény, hogy az ügyészség terhelt16 XVI. rendű vádlottal szemben 2010. április 22. napján tartott gyanúsított kihallgatásakor téves figyelmeztetést alkalmazott. Az akkor hatályos szabályok szerint a költségvetési szerv önálló intézkedésre jogosult dolgozója által elkövetett vesztegetés bünteténél nem illette meg mentesség olyan korrupciós bűncselekmények vonatkozásában, melyről a hatóság ekkor még nem tudott. Ez a lehetőség ugyanis kizárólag a vesztegetés bűncselekmény alapesetére vonatkozott. Ugyanakkor a 2010. május 10. napján tartott folytatólagos gyanúsított kihallgatáson az ügyészség kioktatta a gyanúsítottat arra, hogy az 1978. évi IV. törvény 252. §-ának (2) és (3) bekezdésében foglalt bűncselekmény elkövetője büntetlenséget nem élvez. A gyanúsított a kioktatást megértette és tisztában volt azzal, hogy a jövőbeni nyilatkozatában megjelölt őt érintő bármely bűncselekmény vonatkozásában e mentességi ok rá nem vonatkozik, ennek ellenére úgy nyilatkozott, hogy korábbi vallomásait fenntartja, további cselekményekről kíván beszámolni. Álláspontja szerint a vádlott azon nyilatkozatára

figyelemmel, amelyet a téves anyagi jogi figyelmeztetésről történt tájékoztatást követően, az eljárási szabályok megtartásával történt kihallgatása során tett, a kérdéses 2010. április 22-i és május 3-i vallomásai is bizonyítékként értékelhetők. 2010. május 10. napján ugyanis az eljárási szabálysértés ismeretében kifejezetten úgy nyilatkozott, hogy a korábbi (így a 2010. április 22. napján és május 3. napján tett) vallomásait fenntartja. Hivatkozott arra, hogy ezt a jogértelmezést támasztja alá a BH2002.258. számon közzétett eseti döntés is. Rámutatott arra is, hogy a Be. a védői hivatkozással ellentétben nem fogadja el a „a mérgezett fa mérgezett gyümölcsöt terem” elvet. Hivatkozott arra, hogy terhelt16 XVI. rendű vádlott vallomásával szemben más vádlottak bűnösségét a bíróság azért nem állapította meg, mivel azt az adott vádlott tagadta, míg terhelt16 XVI. rendű vádlott vallomását e körben más bizonyíték nem támasztotta alá. Rámutatott arra, hogy éppen maga a bíróság értékelte terhelt16 XVI. rendű vádlott vallomását akként, hogy vallomásai összeszedettek, logikusak, helyezethez igazodóak. Érvelt amellett, hogy egy korrupciós bűncselekmény jellemzője, hogy az abban résztvevő valamennyi személy érdeke, hogy a cselekménnyről más ne szerezzen tudomást. A beismert vádlott vallomása éppen ezért fokozott vizsgálatot érdemel. Álláspontja szerint e körben a bíróság semmi olyat nem tárt fel, amely arra utalna, hogy a vádlott és az általa megvádolt személyek között érdekellentét állt volna fenn, vagy, hogy terhelt16 XVI. rendű vádlottnak bármilyen érdeke fűződött volna, hogy más vádlottakat alaptalanul vádoljon, vagy, hogy érdekében állt volna a többi vádlottat bűncselekmény elkövetésével hamisan vádolni. Márpedig ahhoz, hogy vallomását ne fogadjuk el, ilyen okot fel kell tárnunk. Mindezek alapján érvelése szerint a fennálló részbeni megalapozatlanság a másodfokú eljárásban a Be. 593. §-a (1) bekezdésének c) pontja alapján kiküszöbölhető a lefolytatott bizonyítást érintő ügyiratok tartalma alapján.

[5] A jogi minősítés körében hivatkozott arra, hogy tévedett az elsőfokú bíróság, amikor a vádirat 1/6. és 1/7. vádpontjában írt bűncselekményt külön rendbeli bűncselekménynek minősítette. Ugyan több jogügylettel összefüggésben kért vissza különböző összegeket terhelt16 XVI. r. vádlott, illetve terhelt1 I. r. vádlott, a vesztegetés során átvett pénzek azonban egy „bűnös kapcsolatból” származtak, ezért a vádlottak cselekménye természetes egység, külön rendbeli bűncselekmény megállapításának nincs helye. Rámutatott arra is, hogy az elsőfokú bíróság az I.r. vádlott vonatkozásában nyilvánvaló elírási hibát vétett a bűncselekmény rendbelisége tekintetében, amikor a 10 tényállás keretében 11 rendbeli bűncselekmény elkövetését állapította meg.

[6] A büntetés kiszabása körében kifejtett álláspontja szerint az elsőfokú bíróság az I., V., VII., VIII. XV. és XVI. r. vádlottak tekintetében a bűncselekmény elkövetésének körülményeit, valamint a súlyosító és enyhítő körülményeket nem a súlyuknak megfelelően értékelte és túlzott nyomatékot tulajdonított az enyhítő körülményeknek. Külön hangsúlyozta, hogy terhelt1 I. rendű és terhelt16 XVI. rendű vádlottak magas vezetői beosztásukkal visszaélve követték el a bűncselekményeket, a bűncselekmények elkövetésében meghatározó, irányító szerepük volt. Nem vitathatóan nyomatékos enyhítő körülmény az időmúlás, azonban ennek a körülménynek eltúlzóan nagyobb súlyát látta a bíróság ahhoz képest, mint ahogy az álláspontja szerint ténylegesen figyelembe vehető.

[7] Rámutatott arra is, hogy tévedett a bíróság akkor is, amikor terhelt15 XV. rendű vádlott vonatkozásában 100.000,- forint vagyonekobzást rendelt el. A Debreceni

Törvényszék Katonai Tanácsa az ítélet IX. tényállásában megállapította, hogy terhelt¹⁶ XVI. rendű vádlott 2003. év végén egy munkahelyi rendezvényen 50.000,- forintot, majd 2004 decemberében ugyancsak 50.000,- forintot, 2005 júniusában szintén 50.000,- forintot, 2005. október végén 100.000,- forintot — azaz összesen 250.000,- forintot — adott át terhelt¹⁵ XV. rendű vádlottnak, azaz terhelt¹⁵ XV. rendű vádlott 250.000,- forinttal gazdagodott a bűncselekmény elkövetésével összefüggésben.

[8] A fentiek alapján indítványozta, hogy a váddal egyező ítéleti tényállás megállapítása mellett Terhelt¹ I. rendű vádlott esetében további 1 rb. a Btk. 291. §-ának (1) bekezdésébe ütköző, és a (3) bekezdésének c) pontja szerint minősülő, részben folytatólagosan, önálló intézkedésre jogosult személy által bünszövetségben és üzletszerűen elkövetett vesztegetés elfogadásának büntette (1/5. vádpont) és 1 r., a Btk. 291. §-ának (1) bekezdésébe ütköző, és a (3) bekezdésének c) pontja szerint minősülő, részben folytatólagosan, bűnsegédként, önálló intézkedésre jogosult személy által bünszövetségben és üzletszerűen elkövetett vesztegetés elfogadásának büntette (1/4. vádpont) megállapításának, végrehajtandó börtönfokozatú szabadságvesztésbüntetés és közügyektől eltiltás tartama felemelésének, valamint további 4.954.000,- forint összegben vagyonekobjás elrendelésének; terhelt² II. rendű vádlott esetében 6 rb., a Btk. 291. §-ának (1) bekezdésébe ütköző, és a (3) bekezdésének c) pontja szerint minősülő részben folytatólagosan, bűnsegédként, önálló intézkedésre jogosult személy által bünszövetségben és üzletszerűen elkövetett vesztegetés elfogadásának büntette megállapításának, végrehajtandó börtönbüntetés és közügyektől eltiltás kiszabásának, valamint 15.240.000,forint összegben vagyonekobjás elrendelésének (1/1 1/2., 1/4., 1/5., 1/6., 1/7., 1/8. vádpont); Terhelt³ III. rendű vádlott esetében 6 rb., a Btk. 291. §-ának (1) bekezdésébe ütköző, és a (3) bekezdésének c) pontja szerint minősülő részben folytatólagosan, bűnsegédként, önálló intézkedésre jogosult személy által bünszövetségben és üzletszerűen elkövetett vesztegetés elfogadásának büntette megállapításának, végrehajtásában felfüggesztett börtönbüntetés kiszabásának (1/1., 1/2., 1/4., 1/5., 1/6., 1/7., 1/8. vádpont); Terhelt⁵ V. rendű vádlott esetében további 1 rb., a Btk. 291. §-ának (1) bekezdésébe ütköző, és a (3) bekezdésének c) pontja szerint minősülő folytatólagosan, bűnsegédként, önálló intézkedésre jogosult személy által bünszövetségben és üzletszerűen elkövetett vesztegetés elfogadásának büntette (V. vádpont) és 2 rb., a Btk. 291. §-ának (1) bekezdésébe ütköző, és a (3) bekezdésének c) pontja szerint minősülő részben folytatólagosan, bűnsegédként, önálló intézkedésre jogosult személy által bünszövetségben és üzletszerűen elkövetett vesztegetés elfogadásának büntette megállapításának, végrehajtandó börtönbüntetés és közügyektől eltiltás kiszabásának, valamint további 9.859.000,- forint összegben vagyonekobjás elrendelésének (1/5., IV. vádpont); Terhelt⁶ VI. rendű vádlott esetében 1 rb., a Btk. 291. §-ának (1) bekezdésébe ütköző, és a (3) bekezdésének c) pontja szerint minősülő részben folytatólagosan, önálló intézkedésre jogosult személy által bünszövetségben és üzletszerűen elkövetett vesztegetés elfogadásának büntette (1/6. vádpont) és a Btk. 291.§-ának (1) bekezdésébe ütköző, és a (3) bekezdésének c) pontja szerint minősülő részben folytatólagosan, bűnsegédként, önálló intézkedésre jogosult személy által bünszövetségben és üzletszerűen elkövetett vesztegetés elfogadásának büntette (1/5. vádpont) megállapításának, végrehajtandó börtönbüntetés és közügyektől eltiltás kiszabásának, valamint 8.036.000,- forint összegben vagyonekobjás elrendelésének; Terhelt⁷ VII. rendű vádlott esetében további 2 rb., a Btk. 291. §-ának (1) bekezdésébe ütköző, és a (3) bekezdésének c) pontja szerint minősülő részben folytatólagosan, önálló intézkedésre jogosult személy által bünszövetségben és üzletszerűen elkövetett vesztegetés elfogadásának büntette (1/6., V. vádpont) és 1 rb., a Btk. 291. §-ának (1) bekezdésébe ütköző, és a (3) bekezdésének c) pontja szerint minősülő részben folytatólagosan, bűnsegédként, önálló intézkedésre jogosult személy által

bűnszövetségben és üzletszerűen elkövetett vesztegetés elfogadásának büntette (IV. vádpont) megállapításának, végrehajtandó börtönbüntetés és közügyektől eltiltás kiszabásának, valamint további 7.300.000,- forintösszegben vagyonekobjás elrendelésének, terhelt8 VIII. rendű vádlott esetében további 1 rb., a Btk. 291. §-ának (1) bekezdésébe ütköző, és a (3) bekezdésének c) pontja szerint minősülő bűnsegédként, önálló intézkedésre jogosult személy által bűnszövetségben és üzletszerűen elkövetett vesztegetés elfogadásának büntette (IV. vádpont) megállapításának, végrehajtásában felfüggesztett börtönbüntetés kiszabásának, valamint 1.500.000,- forint összegben vagyonekobjás elrendelésének; terhelt9 IX. rendű vádlott esetében 1. rb., a Btk. 291. §-ának (I) bekezdésébe ütköző, és a (3) bekezdésének c) pontja szerint minősülő önálló intézkedésre jogosult személy által bűnszövetségben és üzletszerűen elkövetett vesztegetés elfogadásának büntette megállapításának, végrehajtásában felfüggesztett börtönbüntetés kiszabásának, valamint 1.830.000,- forint összegben vagyonekobjás elrendelésének (1/6. vádpont); terhelt15 XV. vádlott esetében további 1 rb., a Btk. 291. §-ának (1) bekezdésébe ütköző, és a (3) bekezdésének c) pontja szerint minősülő részben folytatólagosan, önálló intézkedésre jogosult személy által bűnszövetségben és üzletszerűen elkövetett vesztegetés elfogadásának büntette megállapításának, további 150.000,- forint összegben vagyonekobjás elrendelésének (V. vádpont); terhelt16 XVI. rendű vádlott esetében további 1 rb., a Btk. 291. §-ának (1) bekezdésébe ütköző, és a (3) bekezdésének c) pontja szerint minősülő folytatólagosan, önálló intézkedésre jogosult személy által bűnszövetségben és üzletszerűen elkövetett vesztegetés elfogadásának büntette megállapításának, végrehajtandó börtönbüntetés és közügyektől eltiltás tartama felemelésének, valamint további 2 millió forint összegben vagyonekobjás elrendelésének (IV. vádpont) van helye. Megjegyezte továbbá, hogy az 1978. évi IV. törvény 45. §-ának (1) bekezdése helyett már nem börtönbüntetés, hanem végrehajtási — azaz jelen ügyben börtön fokozat megjelölése mellett, a Btk. 35. §-ának (1) bekezdése alapján szabadságvesztés kiszabásának van helye. Észrevételezte, hogy az ítéletben a Be. 561. (2) bekezdésének b) pontja ellenére a vádlottak személyi adatainak a sorrendje nem felel meg a Be. 184. (2) bekezdésében foglaltaknak.

[9] A tárgyaláson terhelt1 I.r. vádlott felmentésért, védője a felmentő rendelkezéseket (I/4. és I/5.) tudomásul véve, azok kivételével fellebbezést jelentett be a tényállás megalapozatlansága, téves megállapítása okán elsődlegesen felmentésért, másodlagosan enyhítésért. A II.r. vádlott és védője, a III.r. vádlott és védője, valamint a VI.r. vádlott és védője az ítéletet tudomásul vette. A IV.r. vádlott és védője a bűnösség megállapítását, a kiszabott próbaidőre felfüggesztett szabadságvesztés-büntetést tudomásul vették, a vagyonekobjás összezszerősége miatt jelentettek be fellebbezést. Az V.r. vádlott felmentésért fellebbezett, védője - tekintettel arra, hogy védencét 4 vádpontból csak egy vádpont vonatkozásban mondták ki bűnösnek, e tényállási pont megállapítása pedig téves és megalapozatlan, ezért - felmentés érdekében fellebbezést jelentett be. A VII.r. vádlott védője a 3 rendbeli felmentő rendelkezést tudomásul vette, ellenben 6 rendbeli elítélés vonatkozásában a tényállás téves megállapítása és megalapozatlansága okán elsődlegesen felmentésért, másodlagosan enyhítésért jelentett be fellebbezést. A VIII.r. vádlott és védője a bűnösség és tényállás téves megállapítása miatt fellebbezést jelentett be. A IX.r. vádlott védője az ítéletet tudomásul vette. A X.r. vádlott és védője 3 munkanap gondolkodási időt tartott fenn a nyilatkozattételre. A XI.r. vádlott védője az ítéletet tudomásul vette. A XII.r. vádlott védője a nyilatkozattételre 3 munkanap gondolkodási időt tartott fenn. A XIII.r. vádlott védője megalapozatlanság és a tényállásból levont téves jogi következtetés miatt felmentésért fellebbezést jelentett be. A XIV. és XV.r. vádlott védője mindkét vádlott vonatkozásában elsődlegesen téves jogi minősítés miatt felmentésért, másodlagosan a belső

arányosság hiánya miatt enyhítésért jelentett be fellebbezést, illetve terhelt 15. XV.r. vádlott vonatkozásában hozott felmentő rendelkezést tudomásul vette. A XVI.r. vádlott és védője a jogorvoslati nyilatkozattételre 3 munkanap gondolkodási időt tartott fenn. A XVII.r. vádlott és védője a bűnösség megállapítása, a tényállás megalapozatlansága miatt elsődlegesen felmentésért, másodlagosan enyhítésért jelentett be fellebbezést.

[10] A XVI.r. vádlott és védője a jogorvoslati nyilatkozattételre fenntartott törvényes határidőn belül fellebbezést jelentett be a XVI.r. vádlott javára elsődlegesen a XVI.r. vádlott bűnösségének megállapítása miatt valamennyi vádpontra kiterjedően a fő- és mellékbüntetés és a vagyonek kobzás kiszabása miatt felmentés végett; másodlagosan az I/3., I/8., III/8-11., és a V. tényállási pontok vonatkozásában felmentés érdekében, harmadlagosan a I/1-2., I/4-7. tényállási pontok tekintetében téves minősítés miatt; negyedlegesen a XVI.r. vádlott vonatkozásában a kiszabott fő- és mellékbüntetés lényeges enyhítése, valamint a vagyonek kobzás mellőzése végett, egyben bejelentette, hogy a IV. vádpont vonatkozásában a törvényszék felmentő ítéletét tudomásul vette.

[11] A X.r. vádlott védője a jogorvoslati nyilatkozatra fenntartott törvényes határidőben fellebbezést jelentett be a X.r. vádlott javára elsődlegesen részben felmentés, részben elévülés okán az eljárás megszüntetése érdekében, másodlagosan a büntetés enyhítése végett.

[12] A Fővárosi Fellebbviteli Főügyészség a BF.342/2019/4. számú átiratában az elsőfokú katonai ügyész indokolt fellebbezését valamennyi érintett vádlott vonatkozásában fenntartotta. Jelezte, hogy az elsőfokú ítélet terhelt 11. XI. rendű vádlott és Terhelt 12. XII. rendű vádlott vonatkozásában 2019. február 8-án jogerőre emelkedett. Álláspontja szerint az elsőfokú ítélet felülbírálata terhelt 4. ny. dandártábornok IV. rendű vádlottnál a Be. 590. § (3) bekezdése szerint részleges, míg a további fellebbezéssel érintett vádlottaknál a Be. 590. § (1) és (2) bekezdésének megfelelően teljes körű. Előre bocsátotta, hogy a megismételt elsőfokú eljárásban a Debreceni Törvényszék Katonai Tanácsa a Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsának 6.Kbf.54/2013/32. számú végzésében foglalt iránymutatás betartásával, ügyfelderítési kötelezettségének eleget tett, a bűnügyben kiegészítő igazságügyi orvosszakértői bizonyítás felvétele mellett a releváns és még elérhető bizonyítékokat megvizsgálta, azokat egyenként és együttesen értékelve állapította meg az ítélet személyi és történeti tényállási részeit. Megállapította, hogy az ítéleti történeti tényállás azonban a Be. 592. § (2) bekezdés a./ és c./ pontjára figyelemmel részben megalapozatlan. A részleges megalapozatlanság a Be. 593. § (1) bekezdésének c./ pontja alapján kiküszöbölhető, melyet követően az elsőfokú ítélet a fellebbviteli eljárásban felülbírálatra alkalmassá válik. Hivatkozása szerint, ahogy arra a Kúria 2019.04.B.9. elvi határozatában is rámutatott, a tényállás hiányosságának pótlása, felderítetlenségének megszüntetése, az iratellenesség kiküszöbölése, avagy helyes ténybeli következtetés levonása nem esik a felülmérlegelés tilalma alá. Így az eltérő tényállás nem szükségképpen felülmérlegelés eredménye, hanem az ügyiratok tartalma, helyes ténybeli következtetés útján új tény is a tényállás részévé tehető, illetve a tényállás kiegészítésének a felülbírálat során nincs terjedelmi korlátja. Hivatkozott továbbá az irányadó bírói gyakorlatra (így BH 2005. 89. eseti döntésre), amely szerint az ítéletszerkesztés hibája folytán az indokolásban szereplő ténymegállapítások is a tényállás részét képezik, oda áthelyeződnek, és ekként kerülnek értékelésre.

[13] A XVI.r. vádlott vallomásának bizonyítékként történő értékelésével, illetve kirekesztésével kapcsolatban kifejtette, hogy az eljárási hiba utólag orvosolható egy büntetőeljárásán belül is, vagy akár ugyanazon eljárásnak egy adott szakaszán belül is. Rámutatott arra, hogy tény, hogy a törvénnyel össze nem egyeztethető ígéretet tartalmazó figyelmeztetés törvénysértően beszerzetté teszi a bizonyítékot, azonban a megismételt kihallgatás során azon nyilatkozat, hogy a korábbi vallomását terhelt¹⁶ XVI.r. vádlott fenntartja, nem értékelhető ekként, mivel az már nem a korábbi, hanem egy, a törvényes figyelmeztetéseknek megfelelő új vallomás. Érvelése szerint – amellet, hogy a XVI.r. vádlottat az elsőfokú bíróság szavahihetőnek és vallomását következetesnek nyilvánította – a XVI.r. vádlott nem csupán egy bűncselekményről számolt be, hanem többről, több közreműködő vádlottról, egy bűncselekmény sorozatról, ahol több másik vádlottat érintően a XVI.r. vádlott vallomását más bizonyítékok is alátámasztották. Hivatkozott arra, hogy a korrupciós bűncselekmény jellemzője, hogy az abban résztvevő valamennyi személy érdeke, hogy a cselekményről más ne szerezzen tudomást. Ezért a beismerő vádlott vallomása fokozott vizsgálatot érdemel. Érvelése szerint e körben a bíróság semmi olyat nem tárt fel, amely arra utalna, hogy a vádlott és az általa megvádolt személyek között érdekellentét állt volna fenn, vagy hogy terhelt¹⁶ XVI.r. vádlottnak bármilyen érdeke fűződött volna ahhoz, hogy más vádlottakat alaptalanul vádoljon. Márpedig ahhoz, hogy vallomását ne fogadjuk el, álláspontja szerint ilyen okot kell feltárni. Ezért indokoltnak tartotta az ügyészi fellebbezés 6-7. oldalának megfelelően a XVI.r. vádlott bíróság által már értékelt vallomásának megfelelően a tényállás kiegészítését.

[14] Kifejtette, hogy az anyagi igazságot okszerűen tükröző ítéleti történeti tényállás fellebbviteli eljárásban — kiegészítés útján történő — megállapítása során különös relevanciával, nyomatékka bíró bizonyíték terhelt¹⁶ XVI. rendű vádlottnak a katonai büntetőeljárás során tett és felvett vallomása, amelynek törvényessége és aggálytalan értékelhetősége kapcsán - a katonai ügyész fellebbezési indokolásában kifejtettekkel maradéktalanul egyetértve – utalt az ott felhívott kúriai elvi határozatra, mely szerint a bizonyítékok felülmérlegelésének tilalma azt jelenti, hogy a fellebbviteli bíróság nem dönthet másként egy bizonyíték hitelességéről, mint ahogy azt az elsőfokú bíróság tette. A Debreceni Törvényszék Katonai Tanácsa a XVI. rendű vádlott tárgyaláson ismertetett vallomásai hitelességét nem kérdőjelezte meg. Mindezen túl, az ügydöntő határozat ellen bejelentett ügyészi fellebbezés a bíróság által kizártnak tekintett vallomásrész tartalma alapján nem kezdeményezi terhelt¹⁶ tényállás megállapítását a másodfokú eljárásban. Így álláspontja szerint az elsőfokú ítélet felhívott részbeni megalapozatlansága kiküszöbölésének körében az ügyészi fellebbezés indokolása 2. oldal 3. bekezdésétől az 5. oldal utolsó előtti bekezdéséig terjedő részében kifejtettek és rögzítettek szerint szükséges az ítélet történeti tényállásának kiegészítése, valamint indokolt mellőzni az ítéletből azon okszerűtlen, jogkérdésre vont bírói megállapítást, hogy a teljes körű, illetve a részfelmentéssel érintett vádlottak nem valósították meg a törvényes vád szerint terhükre rótt bűncselekményeket. A kiegészített és ekként megalapozottá tett irányadó történeti tényállások alapján szükségesnek tartotta az ügyész az elsőfokú bíróság által tévesen, teljes körűen fel nem tárt II., III., VI. és IX.r. vádlott vád szerinti minősítésű bűncselekményeiben a bűnösségük megállapítását és velük szemben büntetés kiszabását, illetve intézkedés alkalmazását, valamint a részfelmentéssel érintett I.r., V.r., VII.r., VIII.r., XV.r. és XVI.r. vádlottak további bűnösségének megállapítását a másodfokú eljárásban.

[15] A katonai ügyészség álláspontja szerint az elsőfokú katonai tanács az általa megvizsgált bizonyítékokból következő tények alapján okszerű következtetést vont terhelte I. rendű vádlott, terhelte4 nyá. dandártábornok IV. rendű vádlott, Terhelte5 V. rendű vádlott, Terhelte7 VII. rendű vádlott, terhelte8 VIII. rendű vádlott, Terhelte10 X. rendű vádlott, terhelte13 XIII. rendű vádlott, terhelte14 XIV. rendű vádlott, terhelte15 XV. rendű vádlott, terhelte16 XVI. rendű vádlott és Terhelte17 XVII. rendű vádlott elkövetéskori tudattartalmára és azon keresztül szándékára, valamint bűnösségére nézve.

[16] A jogi minősítés vizsgálata körében a Btk. 2. §-ában írtakra, valamint a 4/2013. kúriai állásfoglalás tartalmára tekintettel álláspontja szerint is a bíróság indokoltan alkalmazta valamennyi vádlottnál a 2012. évi C. törvény rendelkezéseit, melyet követően törvényesen minősítette a IV-V. rendű vádlottak, a VII-VIII. rendű vádlottak, a X. rendű vádlott, a XIII-XV. rendű vádlottak és a XVII. rendű vádlott elbírált, vád tárgyává tett, a Btk. XXVII. fejezete szerinti korrupciós bűncselekményeit. A jogi minősítés körében az ügyészi fellebbezés 7. oldal utolsó bekezdésében kifejtettekre utalva azonban rámutatott arra, hogy az 1/6. és 1/7. tényállási részek szerint az I. rendű vádlott és a XVI. rendű vádlott felváltva vettek át vesztegetési összegeket a egyéb érdekelt19 vezérigazgatójától, így ezen bűnkapcsolathoz igazodóan bűncselekményük személyenként a Btk. 291. § (1) bekezdésébe ütköző és (3) bekezdés c./ pontja szerint minősülő folytatólágosan, önálló intézkedésre jogosult személy által, bűnszövetségben és üzletszerűen elkövetett vesztegetés elfogadása büntettként minősül törvényesen az elsőfokú ítéletben megállapítottaktól eltérően. Ebből következően érvelése szerint terhelte I. rendű vádlott ítéleti I/1-2. és III/3-9. tényállási részben írt korrupciós bűncselekményeit helyesen 9 rb. a Btk. 291. § (1) bekezdésébe ütköző és (3) bekezdés c./ pontja szerint minősülő részben folytatólágosan, bűnszegdként, önálló intézkedésre jogosult személy által bűnszövetségben és üzletszerűen elkövetett vesztegetés elfogadása büntettként szükséges minősíteni a másodfokú eljárásban, míg terhelte16 XVI. rendű vádlott ítéleti I/1-2., I/4-5., IV-VIII. és V. tényállási részben írt korrupciós bűncselekményeit 7 rb. a Btk. 291. § (1) bekezdésébe ütköző és (3) bekezdés c./ pontja szerint minősülő részben folytatólágosan, önálló intézkedésre jogosult személy által, bűnszövetségben és üzletszerűen elkövetett vesztegetés elfogadása büntettként kell minősíteni a fellebbezési eljárásban. Az I. rendű vádlottnak és a XVI. rendű vádlottnak az ítéleti rendelkező részben írt további korrupciós bűncselekményei minősítését helyesen állapította meg az elsőfokú katonai tanács.

[17] A katonai ügyészség egyetértett a jogi minősítéshez kapcsolódóan, az önálló intézkedésre jogosultság, a bűnszövetség, valamint az üzletszerűség tárgyában kifejtett elsőfokú bírói állásponttal (ítélet 107-114. oldal), így az ezen minősítő körülményekhez kapcsolódó eltérő jogi minősítés megállapítását célzó, illetve ebből fakadóan elévülésre hivatkozó védői fellebbezések álláspontja szerint a másodfokú eljárásban nem vezethetnek eredményre.

[18] A büntetékiszabás keretében az ügyészség álláspontja szerint az eljáró katonai tanács a bűnösnek kimondott vádlottak javára és terhére jelentkező bűnösségi körülményeket

számba vette, majd az időmúlás enyhítő hatása mellett is helyesen ismerte fel, hogy az elbírált bűncselekmény-sorozatban, vezető, irányító, koordináló szerepet betöltő terhelt I. rendű vádlottnál és terhelt XVI. rendű vádlottnál a Btk. 79. §-ában meghatározott büntetési célok eléréséhez, az elbírált bűncselekményeik büntetési alakzatához a Btk. 37. § (2) bekezdés a./ pontja szerint igazodó, végrehajtandó szabadságvesztés büntetést és közügyektől eltiltást kell kiszabnia. Rámutatott arra ugyanakkor, hogy tévedett az elsőfokú bíróság a büntetési nem megjelölésekor, e két vádlott büntetésének törvényes megnevezése a Btk. 33. § (1) bekezdés a./ pontjára tekintettel börtön végrehajtási fokozatú szabadságvesztés büntetés és közügyektől eltiltás mellékbüntetés. Ennek korrigálására az ítélet rendelkező részében valamennyi érintett vádlott vonatkozásában indítványt tett.

[19] Hivatkozott arra is, hogy úgy alkalmazott enyhítő rendelkezést (ítélet 117. oldal 1. bekezdés) az eljáró katonai tanács, hogy annak törvényi helyét Btk. 87. § (2) bekezdés b./ pontját ügyszabó határozatában (118-121. oldalig) elmulasztotta feltüntetni.

[20] Az I. rendű vádlott és a XVI. rendű vádlott bűnösségi körének kibővülése mellett álláspontja szerint velük szemben a terhükre feltárt súlyosító körülmények jelentős nyomotékára tekintettel, magasabb tartamú, a többszörös halmazati tárgyi súlyt kifejező szabadságvesztés büntetést és közügyektől eltiltás mellékbüntetést kell a hivatkozott büntetési célok eléréséhez a fellebbviteli eljárásban kiszabni. Érvelése szerint ugyancsak törvénysértően enyhe büntetést alkalmazott az elsőfokú bíróság Terhelt5 V. rendű vádlottal, Terhelt7 VII. rendű vádlottal szemben, amikor őket, személyenként a Btk. 37. §. (2) bekezdés a./ pontjának megfelelő, a Btk. 85. §-ának felhívásával kiszabott végrehajtásában próbaidőre felfüggesztett büntetésre ítélte. A kiszabott büntetések nemét a korábban hivatkozottak szerint hibásan rögzítette. Az ítélet belső arányosságára tekintettel tartotta szükségesnek VIII. és XV.r. vádlottak esetében a szabadságvesztés büntetés próbaideje tartamának a felemelését. Álláspontja szerint indokoltan alkalmazott lefokozás katonai büntetést az elsőfokú katonai tanács a IV., VIII., XIII., XIV., XV. és XVII.r. vádlottak tekintetében. Álláspontja szerint a bűnügy nem tartalmaz olyan eddig értékelési körbe nem vont nyomotékos körülményt, amelyre alapítottnak a kiszabott büntetések enyhíthetőek lennének.

[21] A vagyonekbevitel intézkedés tekintetében a kiegészítendő ítéleti tényállási részekre figyelemmel eltérő összegek megállapítását indítványozta utalva arra, hogy IV.r. vádlottnál helyes mértékben állapította meg a törvényszék katonai tanácsa a vagyonekbevitel összegét. Jelezte, hogy az érdemi tárgyalási napok felsorolásából hiányzik a 2015. június 15-i tárgyalási nap, és a 2018. július 04-i tárgyalási nap pedig annak ellenére került feltüntetésre, hogy ezen a napon bizonyítás nem folyt. Észlelte azt is, hogy az elsőfokú ítélet nem tartalmazza az írásba foglalásnak az időpontját.

[22] Mindezek alapján indítványozta, hogy a Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa az elsőfokú ítélet történeti tényállási részét a katonai ügyész fellebbezés indokolásában tényállási részenként részletezettek szerint az elsőfokú bíróság által lefolytatott bizonyítást érintő iratok tartalma alapján és helyes ténybeli következtetéssel egészítse ki, illetve a

bizonyítottság hiányára vonatkozó elsőfokú megállapításokat az ítéleti indokolásból is mellőzze, majd az ügydöntő határozatot változtassa meg, és ennek keretében

a. terhelt1 I. rendű vádlott ítéleti I/6-7. tényállási részben írt korrupciós cselekményét minősítse a Btk. 291. §-ának (1) bekezdésébe ütköző, és a (3) bekezdésének c) pontja szerint minősülő, folytatólagosan, önálló intézkedésre jogosult személy által bünszövetségben és üzletszerűen elkövetett vesztegetés elfogadásának büntettének, illetve a rendelkező részben írt elírásként 11 rendbeliként jelölt korrupciós bűncselekménye rendbeliségét javítsa 9 rendbelire, e vádlott további bűnösségét állapítsa meg az I/4. vádirati tényálláshoz kapcsolódóan a Btk. 291. §-ának (1) bekezdésébe ütköző, és a (3) bekezdésének c) pontja szerint minősülő, részben folytatólagosan, bűnsegédként, önálló intézkedésre jogosult személy által bünszövetségben és üzletszerűen elkövetett vesztegetés elfogadásának büntettében, az I/5. vádirati tényálláshoz kapcsolódóan a Btk. 291. §-ának (1) bekezdésébe ütköző, és a (3) bekezdésének c) pontja szerint minősülő, részben folytatólagosan, önálló intézkedésre jogosult személy által bünszövetségben és üzletszerűen elkövetett vesztegetés elfogadásának büntettében, majd vele szemben súlyosításul, halmazati büntetésként a Btk. 87. § (2) bekezdés b./ pontja felhívásának mellőzésével, a halmazati minimumot meghaladó börtön fokozatú szabadságvesztés büntetést és felemelt tartamú közügyektől eltiltás mellékbüntetést szabjon ki, illetve összesen 32.717.000 forint összegre rendeljen el vagyonek Kobzása intézkedést;

b. terhelt2 II. rendű vádlottat a vádirati I/1-2. és I/4-8. tényállási részekhez kapcsolódóan, a bűnkapcsolatok számához igazodóan mondja ki bűnösnek 6 rb., a Btk. 291. §-ának (1) bekezdésébe ütköző, és a (3) bekezdésének c) pontja szerint minősülő részben folytatólagosan, bűnsegédként, önálló intézkedésre jogosult személy által bünszövetségben és üzletszerűen elkövetett vesztegetés elfogadásának büntettében, és vele szemben halmazati büntetésül börtön végrehajtási fokozatú szabadságvesztés büntetést, közügyektől eltiltás mellékbüntetést szabjon ki azzal, hogy a szabadságvesztés büntetés tartamába az előzetes fogvatartásban töltött időt számítsa be. Rendelkezzen arról, hogy a II.r. vádlott a büntetése 2/3-ad részének kitöltését követő napon feltételes szabadságra bocsátható, illetve 15.240.000 forint összegre rendeljen el vagyonek Kobzása intézkedést.;

c. Terhelt3 III. rendű vádlottat a vádirati I/1-2. és I/4-8. tényállási részekhez kapcsolódóan, a bűnkapcsolatok számához igazodóan mondja ki bűnösnek 6 rb., a Btk. 291. §-ának (1) bekezdésébe ütköző, és a (3) bekezdésének c) pontja szerint minősülő részben folytatólagosan, bűnsegédként, önálló intézkedésre jogosult személy által bünszövetségben és üzletszerűen elkövetett vesztegetés elfogadásának büntettében, és vele szemben halmazati büntetésül börtön végrehajtási fokozatú szabadságvesztés büntetést, közügyektől eltiltás mellékbüntetést szabjon ki azzal, hogy a szabadságvesztés büntetés tartamába az előzetes fogvatartásban töltött időt számítsa be. Rendelkezzen arról, hogy a III.r. vádlott a büntetése 2/3-ad részének kitöltését követő napon feltételes szabadságra bocsátható;

d. Terhelt5 V. rendű vádlott további bűnösségét állapítsa meg a vádirati I/5. és V. tényálláshoz kapcsolódóan 2 rb. a Btk. 291. §-ának (1) bekezdésébe ütköző, és a (3)

bekezdésének c) pontja szerint minősülő részben folytatólagosan, bűnsegédként, önálló intézkedésre jogosult személy által bünszövetségben és üzletszerűen elkövetett vesztegetés elfogadásának büntetében, valamint a V. vádpontához kapcsolódóan további 1 rb., a Btk. 291. §-ának (1) bekezdésébe ütköző, és a (3) bekezdésének c) pontja szerint minősülő folytatólagosan, bűnsegédként, önálló intézkedésre jogosult személy által bünszövetségben és üzletszerűen elkövetett vesztegetés elfogadásának büntetében, majd súlyosításul halmazati büntetésenként vele szemben szabjon ki börtön végrehajtási fokozatú szabadságvesztés büntetést, közügyektől eltiltás mellékbüntetést, illetve vele szemben 10.859.000 forint összegre rendeljen el vagyonekpozás intézkedést;

e. Terhelt6 VI. rendű vádlottat mondja ki bűnösnek a vádirati I/5. tényállási ponthoz kapcsolódóan 1 rb., a Btk. 291. §-ának (1) bekezdésébe ütköző, és a (3) bekezdésének c) pontja szerint minősülő részben folytatólagosan, bűnsegédként, önálló intézkedésre jogosult személy által bünszövetségben és üzletszerűen elkövetett vesztegetés elfogadásának büntetében, és az I/6. tényállási ponthoz kapcsolódóan a Btk. 291.§-ának (1) bekezdésébe ütköző, és a (3) bekezdésének c) pontja szerint minősülő részben folytatólagosan, önálló intézkedésre jogosult személy által bünszövetségben és üzletszerűen elkövetett vesztegetés elfogadásának büntetében, és szabjon ki halmazati büntetésül vele szemben börtön fokozatú végrehajtandó szabadságvesztés büntetést, valamint közügyektől eltiltás mellékbüntetést azzal, hogy a szabadságvesztés büntetés tartamába az előzetes fogvatartásban töltött időt számítsa be. Rendelkezzen arról, hogy a VI.r. vádlott büntetése 2/3-ad részének kitöltését követő napon bocsátható feltételes szabadságra, illetve vele szemben 8.036.000,- forint összegben rendeljen el vagyonekpozást;

f. Terhelt7 VII. rendű vádlott további bűnösségét állapítsa meg a vádirati I/6. tényállási részhez és a V. vádpontához kapcsolódóan 2 rb., a Btk. 291. §-ának (1) bekezdésébe ütköző, és a (3) bekezdésének c) pontja szerint minősülő részben folytatólagosan, önálló intézkedésre jogosult személy által bünszövetségben és üzletszerűen elkövetett vesztegetés elfogadásának büntetében, továbbá a IV. vádpontához kapcsolódóan 1 rb., a Btk. 291. §-ának (1) bekezdésébe ütköző, és a (3) bekezdésének c) pontja szerint minősülő részben folytatólagosan, bűnsegédként, önálló intézkedésre jogosult személy által bünszövetségben és üzletszerűen elkövetett vesztegetés elfogadásának büntetében, majd vele szemben súlyosításul halmazati büntetésül szabjon ki börtön végrehajtási fokozatú szabadságvesztés büntetést, közügyektől eltiltás mellékbüntetést, illetve vele szemben összesen 10.300.000 forint összegben rendeljen el vagyonekpozást;

g. terhelt8 VIII. rendű vádlott további bűnösségét állapítsa meg a IV. vádpontához kapcsolódóan 1 rb., a Btk. 291. §-ának (1) bekezdésébe ütköző, és a (3) bekezdésének c) pontja szerint minősülő önálló intézkedésre jogosult személy által bünszövetségben és üzletszerűen elkövetett vesztegetés elfogadásának büntetében, majd súlyosításul halmazati büntetésül szabjon ki felemelt próbaidő tartamú végrehajtandó szabadságvesztés büntetést, valamint 1.500.000,- forint összegre rendeljen el vagyonekpozást;

h. terhelt9 IX. rendű vádlottat mondja ki bűnösnek az I/6. vádirati tényálláshoz kapcsolódóan 1. rb., a Btk. 291. §-ának (1) bekezdésébe ütköző, és a (3) bekezdésének c) pontja szerint minősülő önálló intézkedésre jogosult személy által bünszövetségben és üzletszerűen elkövetett vesztegetés elfogadásának büntetében, ezért vele szemben szabjon ki börtön fokozatú szabadságvesztés büntetést, melynek végrehajtását próbaidőre függessze fel azzal, hogy a büntetésbe rendelje beszámítani az előzetes fogvatartásban töltött időt, illetve rendelkezzen arról, hogy végrehajtás esetén IX.r. vádlott a szabadságvesztés büntetése 2/3-ad részének kitöltését követő napon bocsátható feltételes szabadságra. Emellett rendeljen el 1.830.000,- forint összegre vagyonek Kobzás intézkedést;

i. terhelt15 XV. vádlott további bűnösségét állapítsa meg az V. vádpontához kapcsolódóan 1 rb., a Btk. 291. §-ának (1) bekezdésébe ütköző, és a (3) bekezdésének c) pontja szerint minősülő részben folytatólagosan, önálló intézkedésre jogosult személy által bünszövetségben és üzletszerűen elkövetett vesztegetés elfogadásának büntetében, majd súlyosításul, halmazati büntetésül szabjon ki felemelt próbaidő tartamú börtön végrehajtási fokozatként megjelölt, végrehajtásában próbaidőre felfüggesztett szabadságvesztés büntetést, illetve 250.000 forint összegben határozza meg a vagyonek Kobzás intézkedés mértékét;

j. terhelt16 XVI. rendű vádlott ítéleti I/1-2., I/4-8. és V. tényállási részben írt korrupciós cselekményeit minősítse 7 rb. a Btk. 291. §-ának (1) bekezdésébe ütköző, és a (3) bekezdésének c) pontja szerint minősülő részben folytatólagosan, önálló intézkedésre jogosult személy által bünszövetségben és üzletszerűen elkövetett vesztegetés elfogadásának büntetében, illetve további bűnösségét állapítsa meg a IV. vádpontához kapcsolódóan a Btk. 291. §-ának (1) bekezdésébe ütköző, és a (3) bekezdésének c) pontja szerint minősülő folytatólagosan, önálló intézkedésre jogosult személy által bünszövetségben és üzletszerűen elkövetett vesztegetés elfogadásának büntetében, majd vele szemben súlyosításul a börtön végrehajtási fokozatú szabadságvesztés büntetés mértékét és a közügyektől eltiltás mellékbüntetés tartamát emelje fel és egyben a vele szemben alkalmazott vagyonek Kobzás intézkedés összegét 52.423.000 forint összegben állapítsa meg. Egyebekben az elsőfokú ügydöntő határozatot a IV., a X., XIII., XIV. és XVII.r. vádlottak vonatkozásában hagyja helyben azzal, hogy az elsőfokú ítélet rendelkező részéhez kapcsolódó pontosításokat, valamint a határozat írásbafoglalásának dátumát az elsőfokú ítéletben vezesse át.

[23] Az I. r. vádlott védője utóbb előterjesztette fellebbezése írásbeli indokolását, amelyben a tárgyaláson elsődlegesen megalapozatlanság okán, a tényállás téves megállapítása miatt felmentésért, másodlagosan enyhítésért bejelentett fellebbezését fenntartotta, illetve fellebbezése irányát kiegészítette. Indítványozta, hogy a másodfokú bíróság a Be. 590. § (1) és (2) bekezdése alapján az ítéletet és az azt megelőző bírósági eljárást együttesen bírálja felül tekintet nélkül arra, hogy ki és milyen okból fellebbezett. Hivatkozott arra, hogy az elsőfokú bíróság a bizonyítási eljárás során az eljárási szabályokat többnyire betartotta, azonban a vádlottak jelenléte tekintetében követhetetlen volt az eljárása. Rámutatott arra, hogy sem a távolmaradási engedélyek nem hangoztak el, sem azokat a tárgyaláson elhangzottakat nem ismertette az elsőfokú bíróság, ahol megelőzőn az érintett vádlott nem volt jelen. Ekként abszolút hatályon kívül helyezési okként hivatkozott arra, hogy a tárgyalást olyan személyek távollétében folytatták le, akiknek a részvétele kötelező lett volna. Hivatkozott arra is, hogy az elsőfokú bíróság ugyan indokolási kötelezettségét teljesítette, azonban ítéletének

indokolása döntően hiányos. Rámutatott arra is, hogy a megállapított tényállás nem mentes a Be. 592. § (1) bekezdés b) pontjában és (2) bekezdés a), b) és d) pontjaiban rögzített hibáktól és hiányosságoktól. Jelezte, hogy a rendelkező rész számszakilag is helytelen, mivel 11 rendbeli cselekmény felsorolása csak 10 tényállási pontot jelöl meg. Utalt arra, hogy az elsőfokú bíróság ítéletében kifejtette, hogy csak ott tudott bűnösséget megállapítani, ahol a XVI.r. vádlott előadását más bizonyíték is alátámasztotta. Ennek az alapelvnek azonban a védő álláspontja szerint nem tudott eleget tenni és számtalan esetben pusztán a XVI.r. vádlott előadását fogadta el. Ezekre mind az volt a jellemző, hogy teljes bizonytalanságot tartalmaztak, nem jelölték meg a helyet, az időt, a körülményeket és a törvényi tényállás megállapításához elengedhetetlenül szükséges tényállási elemeket.

[24] Álláspontja szerint azt helyesen állapította meg az elsőfokú bíróság, hogy az I.r. vádlott mikor és milyen beosztásban szolgált a egyéb érdekelt⁴ban, vagy annak egyik intézményében. Tény, hogy 2005. április 1-től 2006. december 31-ig volt az I.r. vádlott a egyéb érdekelt⁵⁷ vezetője. Ennek azért van kiemelkedő jelentősége megítélése szerint, mert csak ebben a minőségben lehetett abban a helyzetben a vádlott, hogy az SZMSZ-ben meghatározott jogkörrel részt vegyen a döntések előkészítésében, üzleti tervek felülvizsgálatában, tehát ez idő előtt és után semmilyen formában nem volt ráhatása az egyes egyéb érdekelt⁴ intézmények és gazdasági társaságok működésére. Az I. tényállással kapcsolatban előadta, hogy 2001-ben az I.r. vádlott a egyéb érdekelt⁵⁸-ban dolgozott, semmilyen formában nem tartozott hozzá a IV.r. terhelt⁴ által vezetett egyéb érdekelt⁴ PNRI, így annak átszervezésével kapcsolatban semmilyen hivatalos megbeszélést nem folytathatott egymással a két vádlott. A XVI.r. vádlott az ítélet szerint 2007. év elején terhelt¹⁰ I. X.r. vádlottal közölte, hogy az I. r. vádlottal közösen pénzt kérnek vissza. Ez azonban csak terhelt¹⁶ XVI.r. vádlott semmivel alá nem támasztott előadása.

[25] Az I/1. tényállás ponttal kapcsolatban előadta, hogy az az I.r. vádlott vonatkozásában teljes egészében felderítetlen és helytelen következtetéseket tartalmaz és semmit sem állapított meg I.r. vádlottnak a megállapodásban betöltött szerepéről. Az I/2. tényállás is felderítetlen, helytelen következtetéseket tartalmaz, megsértve a kétséget kizáró bizonyosság elvét, ugyanis az I.r. vádlottal kapcsolatban csak annyit tartalmaz, hogy a XVI.r. vádlott közölte vele a polgári személy⁴sal kötött megállapodást. Így álláspontja szerint semmilyen adat nincs arra nézve, hogy a XVI.r. vádlott mikor, hol és milyen körülmények között közölte az I.r. vádlottal az általa megkötött megállapodást. Kiemelte, hogy I.r. vádlott pusztán a tudomásszerzéssel semmilyen bűncselekményt nem követett el.

[26] Az I/6. tényállási rész is részben hiányos, felderítetlen, iratellenes megállapítást és helytelen következtetéseket tartalmaz. Utalt arra, hogy 2001. második felében nem állapodhatott meg az I.r. vádlott a XVI.r. vádlottal a egyéb érdekelt⁴ PNRI szerződéses kapcsolat rendszerének átalakításában, mert akkor a egyéb érdekelt⁵⁸ vezetője volt és mint ilyen nem volt köze a egyéb érdekelt⁴ PNRI-hez. Ugyancsak helytelen következtetést tartalmaz a tényállás a polgári személy⁷nal való találkozókra, pénzkérésre vonatkozóan. Minden ténybeli alapot nélkülöző megállapításnak tartja azt is, hogy az I.r. vádlott 2007. év végéig részesedett a visszaosztott pénzből.

[27] Az I/7. tényállási pontnál hivatkozott arra, hogy polgári személy⁷ tanú tárgyalási előadása tisztázza teljes mértékben az I.r. vádlott szerepét, mivel 2007. év végéig ő sem találkozhatott az I.r. vádlottal, így XVI.r. vádlott hasonló tévedését tudta csak alátámasztani. Külön érdekesség, hogy a két egymástól elméletileg független és különböző eljárási pozícióban lévő személy miként tudott hasonló módon tévedni.

[28] Az I/8. tényállási ponttal kapcsolatban előadta, hogy ezt a pontot a rendelkező rész nem tartalmazza, de kétségekívül megállapítható, hogy az elsőfokú bíróság itt is szembemegy saját maga logikájával, hiszen a XVI.r. vádlott vallomásán kívül semmilyen egyéb bizonyíték nem áll rendelkezésre, mert a vádban foglaltakat mind az I.r. vádlott, mind polgári személy¹ tanú tagadta.

[29] A II. tényállással kapcsolatban utalt arra, hogy polgári személy⁷ soha nem beszélt visszaosztott pénzről az I.r. vádlott vonatkozásában, pusztán azt mondta, hogy I.r. vádlott közölte vele, hogy valakik 30 millió forintot fognak kérni. Az I.r. vádlott által kért különböző rendezvényekre való szponzorációról tett vallomást a tanú álláspontja szerint az I.r. vádlott előadásával összhangban.

[30] A III. tényállási ponttal kapcsolatban kifogásolta, hogy a tényállás ezen részét az elsőfokú bíróság terhelt¹¹ és terhelt¹⁶ vádlottaknak a másodfokú bíróság korábbi végzésében foglalt kizárt vallomásaira alapította, hiszen mások vallomásaikban erről nem tettek említést.

[31] A III/3-III/9. tényállások az I.r. vádlott vonatkozásában semmilyen ténymegállapítást nem tartalmaznak, ezért az I.r. vádlott bűnösségére levont következtetés teljes mértékben megalapozatlan.

[32] Hivatkozott arra, hogy az elsőfokú bíróság a bűnösségi körülmények tekintetében elmulasztotta figyelembe venni az I.r. vádlott vonatkozásában a részben bűnsegédi magatartást, míg súlyosító körülmények között többször ugyanazt a körülményt értékelte.

[33] Mindezek alapján elsődlegesen indítványozta az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróság új eljárásra utasítását, másodlagosan védence felmentésére tett indítványt.

[34] A II.r. vádlott védője az ügyészi fellebbezésre tett, a Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsánál előterjesztett észrevételében kérte az elsőfokú ítéletnek a II.r. vádlottra vonatkozó felmentő rendelkezésének helybenhagyását. Indokolása szerint az elsőfokú bíróság a

megismételt eljárásban a Kaposvári Törvényszék Katonai Tanácsa előtt folyt alapeljárás iratait is a bizonyítás részévé tette. Ítéletében meggyőző, logikus magyarázatát adta annak, hogy miért az elsőfokú ítéletben rögzített tényállásokat állapította meg. A másodfokú eljárásban az ügyészség nem jelölte meg azon ügyiratokat, melyekből további olyan tények megállapítása következne, amiket az elsőfokú bíróság figyelmen kívül hagyott. Az ügyészség azt kéri, hogy a Fővárosi Ítéltábla terhelte XVI. r. vádlott vallomásának - álláspontjuk szerint - helyes ténybeli következtetéseivel a vádiratnak megfelelően egészítse ki az egyes tényállásokat, és II. r. vádlottat ítélje el. Kifejtett álláspontja szerint az elsőfokú bíróság az I/1-2., valamint I/4.-I/9. számú tényállásokat érintő indokolásában megállapította, hogy a tényállások tekintetében terhelte XVI. r. vádlott vallomásán kívül nem állt rendelkezésre több bizonyíték. Az elsőfokú bíróság a II. r. vádlottal kapcsolatos tényállásokban a II. r. vádlott tagadásával szemben nem tudta megállapítani II. r. vádlott bűnösségét. Jelen eljárásban az ügyészség bizonyítást nem ajánlott fel. Az ügyészség azt kéri, hogy a Fővárosi Ítéltábla mérlegelje felül az elsőfokú bíróság ténymegállapító és bizonyíték-értékelő tevékenységet. A bizonyítékok felülmérlegelésének tilalma annyit jelent, hogy a másodfokú bíróság nem dönthet másként egy bizonyíték hitelességéről, mint ahogyan azt az elsőfokú bíróság tette. Az elsőfokú bíróság terhelte XVI. r. vádlott minden egyes vallomásrészletének hitelességét illetően állást foglalt. A II. r. vádlott tekintetében terhelte XVI. r. vádlott nem fogadta el hitelesnek, mert a II. r. vádlott tagadó vallomásával szemben azt egyetlen más bizonyíték sem támasztotta alá, illetve jelen ügyben az elsőfokú bíróság nyilván nem hagyhatta figyelmen kívül a gyanúsított vallomás ügyészeti beszerzésének szokatlan körülményeit, valamint a kirendelt igazságügyi-elmeorvosszakértők megállapításait. Az ügyészség álláspontjával szemben hivatkozott a Be. 7. § (1) bekezdésében írtakra, mely szerint a vád bizonyítására a vádló köteles. A Be. 593. § (4) bekezdésében foglaltak szerint, ha a megalapozatlanság a Be. 164. § (1) bekezdésére vezethető vissza, a megalapozatlanság következményei nem is alkalmazhatók. Rámutatott arra, hogy az ügyészség szerint védenec tagadó vallomását nem támasztotta alá bizonyítékokkal. E körben hivatkozott az Alaptörvény XXVIII. cikk (2) bekezdésére, amely előírja, hogy senki nem tekinthető bűnösnek mindaddig, amíg büntetőjogi felelősségét a bíróság jogerős határozata nem állapította meg (ártatlanság vélelme), valamint a Be. 7. § (2) bekezdésére, mely szerint a terhelte nem kötelezhető az ártatlanságának bizonyítására. Az általánosan követett gyakorlat szerint a vádlott tagadása esetén a bűnössége a vádlott-társ terhelő vallomása alapján általában csak akkor állapítható meg, ha a vádlott-társ vallomását egyéb adatok kellően alátámasztják. Az alapvádirat nem tartalmazta, hogy a védenec pontosan kitől, mikor, hol, milyen eredetű pénzt vett át. Az összegek megállapítása terhelte XVI. r. vádlott nyomozati szakaszban tett egyes vallomásain alapul, az összegeket - a 2018. január 12. napján kelt, 2.B.IV.165/2010. sz. vádirati tényállás módosítása útján - matematikai módszerekkel a katonai ügyészek számították ki és pontosították, hogy pontosan is milyen összeget is értenek a „fele összeg erejéig” szövegrész alatt. Az terhelte XVI. r. vádlottól, mint tettestől származó „pénz átvételének” sincs értékelhető adattartalma a vádiratban, sem a II. r. vádlott részére eljutatott pénzátadások helyére, időpontjára, a pénznek címletére, stb. vonatkozóan. A II. r. vádlott védekezésének tehát alapvető korlátja maga az ügyész vádirat volt, amely nem határozott meg semmi kritériumot, ami ellen védekezni lehetett volna. Álláspontja szerint pedig elegendő oka volt terhelte XVI. r. vádlottnak ahhoz, hogy valótlanságokat is állítson. Az eredeti vallomásban nem szereplő „50 %-os megállapodással” és a 20%-os költségelemmel kiegészített vallomásával terhelte XVI. r. vádlott az általa a vállalkozóktól átvett ún. visszaosztott pénzek 70 %-ától szabadult meg. A whiskey-s dobozos meséjével pedig elérte, hogy az országos hírek az ügyben nem terhelte XVI. r. vádlotról és esetleges társairól, hanem a volt miniszterről és védenecéről, mint volt államtitkárról szóltak. A 2018. március 12. napján tartott tárgyaláson a katonai ügyész perbeszédében terhelte XVI. r. vádlott vallomásának

whiskey-s dobozos részével szemben arra az álláspontra helyezkedett, hogy a vádlott-társak és a tanúk a II. r. vádlott vallomását támasztották alá a XVI. r. vádlott nyomozati vallomásával szemben. Az I/9. vádpont kapcsán az ügyészség a whiskey-s dobozos tényállást a 2018. március 14. napján kelt végindítványában nem is minősítette, nem kis zavart okozva annak bírósági elbírálásának szükségessége vagy sürgőssége körében. A felülvizsgálati eljárásban irányadó tényálláshoz tartozónak kell tekinteni a jogerős határozat indokolása bármely részében szereplő minden ténymegállapítást, amely az elbírált bűncselekmény büntetőjogi megítélésénél jelentős (BH 2006.12.392). Az elsőfokú bíróság ítéletének megalapozottsága (Be. 592. §) csak a Be. 593. § (4) bekezdése szerinti korlátokkal együtt kérhető számon. Amennyiben a megalapozatlanság nyilvánvalóan arra vezethető vissza, hogy az ügyészség nem tett hiánytalanul eleget a bizonyítandó tények alátámasztására hivatott bizonyítási eszközök bíróság rendelkezésére bocsátásának vagy azok bíróság általi beszerzésének indítványozására vonatkozó kötelezettségének, a megalapozatlanság következményei nem alkalmazhatók. A vádlói funkció elkülönítése következtében a bíróságnak lehetősége van arra, hogy hivatalból teljes körben tisztázza a tényállást, azonban a vád bizonyítására nem kötelezhető és ezért a vádló bizonyítási kötelezettségének elmulasztása a bíróságra nem telepíthet az ítélező funkciótól idegen következményeket. Az elsőfokú bíróság a vádiratban megjelölt bizonyítékokat megvizsgálta, a vádiratban indítványozott bizonyítási eljárást lefolytatta, erre az ügyészség észrevételt nem tett és további bizonyítási indítványt nem terjesztett elő. Az elsőfokú bíróság a bizonyítékok mérlegeléséről számot adott: „a bíróság a tényállások közül azokat tudta elfogadni a bűnösség alapjául, amikben terhelt16 XVI. vádlott vallomását más bizonyítékok is alátámasztják és megerősítik. Ezen elv alapján a bíróság a beismerő vallomás azon részeit, amelyeket más bizonyítékok nem erősítették meg és nem támasztották alá, a tényállás és a bűnösség megállapításakor nem tudta figyelembe venni, és értékelni.” A bizonyítékok mérlegelése során az elsőfokú bíróság figyelembe vette a Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsának 6.Kbf.54/2013/32. számú végzésében foglalt iránymutatást. Mindezek alapján kérte, hogy a terhelt2 nyugállományú ezredes II.r. vádlottra vonatkozó felmentő rendelkezést az ítéltábla katonai tanácsa hagyja helyben.

[35] terhelt3 III.r. vádlott védője az ügyészi fellebbezésre előterjesztett észrevételében indítványozta az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyását, figyelemmel arra, hogy álláspontja szerint az elsőfokú katonai tanács az eljárási szabályokat nagyjából betartotta, a tényállás megalapozott, és abból helyesen vont le okszerű következtetést arra, hogy III. r. vádlottat bizonyítottság hiányában fel kell menteni. Érvelt azzal is, hogy az ügyészi fellebbezés nem más, mint a rendelkezésre álló bizonyítékok felülmérlegelése, amely megalapozott és megindokolt tényállás esetén eredményre nem vezethet.

[36] terhelt4 IV.r. vádlott védője a Budapesti Regionális Nyomozó Ügyészség által benyújtott fellebbezés indokolását tartalmazó beadványára előterjesztett észrevételében a vagyoneklobzás vonatkozásában bejelentett fellebbezést fenntartotta. Álláspontja szerint a tényállás téves megállapítást tartalmaz az összecszerűség tekintetében, e körben a bíróság a szükséges bizonyítást nem folytatta le és helytelen jogi következtetést vont le. Az elsőfokú bíróság ítéletében megállapította, hogy a tényállások közül azokat tudta elfogadni a bűnösség alapjául, amikben terhelt16 XVI.r. vádlott vallomását más bizonyítékok is alátámasztják. Ezzel szemben a Debreceni Törvényszék Katonai Tanácsa saját maga által felállított elvet, továbbá a másodfokú bíróság hatályon kívül helyező határozatban foglalt iránymutatást

megsértve, kizárólag a XVI.r. vádlott vallomását vette alapul a vagyonekbeírás összegének meghatározásakor. Álláspontja szerint a vagyonekbeírás intézkedést, mint bizonyítatlant védené vonatkozásában mellőzni szükséges, vagy pedig mértékét arra a mértékre csökkenteni, amelyet a IV.r. vádlott az eljárás során beismert.

[37] Az V.r. vádlott védője utóbb csatolta fellebbezése írásbeli indokolását és egyben az ügyészi fellebbezésre tett észrevételeit. A Fővárosi Ítéltáblához 2019. november 7. napján érkezett beadványában a Fővárosi Fellebbviteli Főügyészség által a felmentő ítélet ellen bejelentett fellebbezést megalapozatlannak tartotta. Hivatkozott arra, hogy az elsőfokú bíróság az eljárási szabályokat megtartotta, rendkívül széleskörű és részletes bizonyítási eljárást folytatott le, ügyfelderítési kötelezettségének teljes mértékben eleget tett. A mérlegeléssel megállapított ítéleti tényállások tekintetében az elsőfokú bíróság a felmentő rendelkezésekkel megalapozott döntést hozott. A Debreceni Törvényszék Katonai Tanácsa maradéktalanul betartotta a Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa 6.Kbf.54/2013/32. számú végzésében foglaltakat, amely előírta, hogy valamennyi vádlott tekintetében meg kell vizsgálni a terhelő és a bűnösségüket cáfoló bizonyítékokat, és azok helyes mérlegelésével kell megállapítani a tényállást és kell érdemben állást foglalni a vádlottak büntetőjogi felelősségének kérdésében.

[38] A mérlegelési jogkörben hozott döntés ellen bejelentett ügyészi fellebbezés azért megalapozatlan, mert a bizonyítékok eltérő értékelését, felülmérlegelését célozza, ezáltal a felülvizsgálat tilalmába ütközik.

[39] Ugyanakkor fenntartotta az I/8. tényállási pont tekintetében a vádlott felmentésére irányuló indítványát. Kifejtette, hogy XVI.r. terhelt16 vádlott vallomása nem tartalmaz terhelő adatot V.r. Terhelt5 vádlottra nézve. Ebben a részében az ítélet iratellenes megállapítást tartalmaz. Összegezve XVI. rendű vádlott vallomását, mint bizonyítékot az elsőfokú bíróság figyelembe vette, azonban a vallomásból téves, a valós tényekkel ellentétes ténybeli következtetést vont le, ami az ítéletnek a Be. 592. § (2) bekezdés c) és d) pontok szerinti megalapozatlanságát eredményezte. Nem létező megrendelés után nyilvánvalóan nem lehet a vállalkozótól visszaosztott pénzből részesedni. Ha a visszaosztott pénzből mégis juttatnak olyannak is, aki nem tett érte semmit, mert nincsen az ügylethez kapcsolódó gazdasági tevékenysége, akkor az nem valósítja meg a vesztegetés tényállását. Az ítélet indoklása azt is megemlíti, hogy VII.r. vádlott a bírósági eljárásban vallomását visszavonta, és a korábban elmondottakat nem kívánta fenntartani, azonban, mivel a bíróság érdemi magyarázatot nem kapott a vallomás visszavonására, a VII.r. vádlott nyomozati vallomását fogadta el, és vonta be a bizonyítékok mérlegelésébe. Álláspontja szerint az ítélet ezen megállapítása ugyancsak téves. Terhelt7 VII.r. vádlott a bírósági iratokhoz csatolt, 2012. október 24. napján kelt írásbeli vallomásában részletesen ismertette, hogy milyen előzmények után került sor vallomástételére, majd a későbbiekben a nyomozás során vallomásának többszöri megváltoztatására. A Debreceni Törvényszék által megállapított tényállásból nem derül ki, hogy az állítólagosan átadott egymillió forint miként minősül jogtalan előnynek, egyáltalán az-e, és milyen elkövetési megartáshoz kapcsolódik.

[40] A Kúria BH 2015.09.B27. számú határozatában kimondja, hogy hálapénz elfogadása - amennyiben az nem kötelességzegés honorálása - nem jogtalan előny, így annak elfogadása vesztegetést nem valósít meg. Összességében megállapítható, hogy téves az elsőfokú ítélet azon megállapítása, hogy Terhelt7 VII.r. vádlott vallomása terhelt16 XVI. r. vádlott vallomásával együtt már elegendő bizonyítékot jelentett Terhelt5 V.r. vádlott bűnösségére és cselekvőségére nézve. terhelt16 vallomása valójában nem terhelő vallomás az V.r. vádlottra, Terhelt7 VII.r. vádlott többször megváltoztatott, végül visszavont, önmagában is ellentmondásos nyilatkozata pedig nem lehet elégséges az V.r. vádlottal szemben marasztaló ítélet meghozatalára.

[41] Az V.r. vádlott védője fentiekre tekintettel indítványozta, hogy a Be. 592. § (1) bekezdés c) és d) pontja miatti részleges megalapozatlanság okán (a megállapított tényállás ellentétes a bizonyítékok tartalmával, a bíróság a megállapított tényekből további tényekre helytelenül következtetett) a Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa a Be. 599. § (1) bekezdés a) pontja alapján, a nyilvános ülést követően állapítsa meg a hiánytalan és helyes tényállást, mert ez az elsőfokú bíróság által lefolytatott bizonyítás tartalma és ténybeli következtetés útján lehetséges, és az V.r. vádlottat mentse fel a vádirat I/8. pontjában emelt vád alól.

[42] Terhelt7 VII.r. vádlott védője által utóbb előterjesztett fellebbezés indoklásában elsődlegesen a Be. 593. § (1) bekezdésének b) pontja alapján, az iratok tartalmának megfelelően, eltérő ténybeli következtetés levonásával a VII. rendű vádlott felmentése (I/7. és I/8. vádpontok), másodlagosan enyhítés érdekében bejelentett fellebbezését fenntartotta. Hangsúlyozta, hogy terhelt16 vallomásának bizonyítékként történő felhasználhatósága körében fenntartja a perbeszédében elmondottakat, és egyben csatlakozott a védőtársai által a védőbeszédekben elmondottakhoz, és kérte, hogy az ítéltábla az ott elhangzott indokok alapján a XVI.r. vádlott vallomását a bizonyítékok köréből, mint jogellenesen szerzett bizonyítékot a Be. 167. § (5) bekezdése alapján rekessze ki. A kirekesztésre irányuló indítványa terhelt16 összes vallomására irányult, ugyanis álláspontja szerint szakértő2 szakértő véleményéből, a tárgyaláson elhangzottakból (lsd. KB.I.13/2014/183. sz. jegyzőkönyv 2. oldaltól) a bíróság téves következtetést vont le. Kifejtette, hogy szakértő2 szakvéleménye saját elmondása szerint is tapasztalatain alapul, így nem adhat választ terhelt16 inkriminált időben fennálló állapotára. Ezzel szemben kategorikus kijelentése az, hogy terhelt16 mindenképpen a gyógyszer hatása alatt állt a kihallgatása idején, de azt, hogy ez a hatás milyen irányban befolyásolta őt, azt szakértői módszerrel megállapítani nem lehet. Álláspontja szerint kizárt, hogy olyan gyanúsított vallomását értékelje a bíróság, aki vallomását gyógyszer hatása alatt tette meg. Ez a hatás jelen esetben azt eredményezheti, hogy terhelt16, szorongásait feloldva őszintén elmond mindent, hiszen nem tart a következményektől, de azt is jelentheti, hogy nem tartva a következményektől, beszél összevissza, és elmond mindent, amit kihallgatói hallani szeretnének akár valós volt a történet, akár nem. Utalt arra is, hogy a kihallgatással kapcsolatban a szakértő arra az álláspontra helyezkedett, hogy annak hatásait a „rutinos, felkészült” kihallgatótisztek biztosan érzékelték volna, ugyanis annak következménye az elnyújtott, elmosódott beszéd, aluszékonyság stb, vagyis nyilvánvalóan felismerhető tünetek. Ezzel szemben a szedett gyógyszerek hivatalos leírása ezeket a tüneteket kifejezetten a túladagolással járó tünetek között sorolja fel, nem a felírt adagolás esetén!

[43] Összefoglalva kifejtette, hogy az az általánosítás, hogy a szakértőnek az a tapasztalata, hogy a hasonló gyógyszer szedő betegek ennyi idő után hozzászoknak a gyógyszerhez, így azok hatása nem befolyásolja őket, nem elfogadott szakértői módszer, így a szakvélemény kizárását indítványozta a bizonyítékok köréből. Fenntartotta az azzal kapcsolatos álláspontját is, hogy az első fokon eljár tanács tévesen minősítette a VII.r. vádlott elkövetési magatartását a Btk. 291. § (1) bekezdésében megfogalmazott vesztegetésként, ugyanis sem a gazdálkodó szervezet részére, vagy érdekében végzett tevékenységével, működésével kapcsolatban tényállási elem nem valósult meg, mert a jelen fellebbezéssel támadott két beszerzés kapcsán sem a VII.r. vádlottnak, sem a XVI.r. vádlottnak nem volt valós lehetősége szerződések megkötését, meg nem kötését, illetve azok felmondását befolyásolni. Ezért álláspontja szerint a régi Btk. 256. §-ban körülírt befolyással üzérkedés törvényi tényállását valósíthatták meg a cselekmény bizonyítottsága esetén. Védenca „működését” terhelt7 munkaköri leírását tartalmazó iratok alapján lehet meghatározni, a vádiratban szereplő szerződések, teljesítések semmilyen formában nem tartoztak védenca feladatai közé, így azok a működési körén kívül estek.

[44] Az I/7. számú vádpont vonatkozásában kifejtett álláspontja szerint az elsőfokú bíróság a megállapított tényekből további tényekre helytelenül következtetett, amikor a VII.r. vádlott bűnösségét megállapította. Az ítélet 75. oldal 3. és 4. bekezdésében rögzített mondat iratellenesen tartalmazza polgári személy7 vallomásának részletét, ugyanis a tanú a következőket vallotta a tárgyaláson: „Tőlem soha semmilyen módon nem kért pénzt terhelt7 úr!”. Írásbeli vallomásában terhelt7 elismerte, hogy járt polgári személy7nél, és egyeztetett vele a következő évi szerződésekről. polgári személy7 is csak annyiban „erősíti meg” a tényállásban rögzítetteket, hogy terhelt7 járt nála, de azt tagadja, hogy pénzt kért volna tőle, így álláspontja szerint nem bizonyítható a bűncselekmény elkövetése. A egyéb érdekelt19-el 2009-ben a egyéb érdekelt4 FLÜ kötött szerződést, vagyis a szerződés léte, megszüntetése, meghosszabbítása, felmondása stb., semmilyen formában nem tartozott a egyéb érdekelt4 VGF hatáskörébe, de főleg nem a Védelemgazdálkodási Osztályt vezető terhelt7 működési körébe, így álláspontja szerint az esetleges „pénzkérés” sem ütközne a vesztegetés tényállásába. Utalt arra, hogy az ítélet 78. oldalának első bekezdése tesz említést e szerződés kapcsán a egyéb érdekelt4 VGF szerepéről, amely annyiban merült ki, hogy a főosztály - terhelt16 vezetése alatt - egyetértését adta a közbeszerzési eljárás megindításához, de ez nem jelenti azt, hogy a döntéshozatalban, szerződéskötésben is lenne feladata a főosztálynak, így csupán eljárásjogi feladatot látott el, nem pedig döntéshozóit. Ezért indítványozta a VII.r. vádlott felmentését.

[45] Az I/8. számú vádpont vonatkozásában érvelt azzal, hogy a szerződést a közbeszerzési eljárás lefolytatását követően a egyéb érdekelt4 FLÜ kötötte meg a cég1-vel, mint beszállítóval, amely az egyéb érdekelt 21-t jelölte meg alvállalkozóként. E társaságokban, illetve a egyéb érdekelt4 FLÜ-ben sem terhelt7nak, sem terhelt16nak nem volt döntési, sőt döntés-előkészítési jogköre, így ez alapvetően kérdőjelezi meg, hogy lehet-e tényállásszerű a VII.r. vádlott terhére rótt elkövetési magatartás, ugyanis az semmilyen formában nem hozható összefüggésbe a működésével.

[46] Hivatkozott arra is, hogy polgári személy1, az egyéb érdekelt21 vezetője az eljárás során mindvégig, kategorikusan tagadta, hogy pénzt adott volna a vádlottnak, ezért

álláspontja szerint nem bizonyítható kétséget kizáróan, hogy a visszaosztás megtörtént, mert a vádlottak a nyomozati szakban tett vallomásaikat indokoltan, ésszerű indokok mentén vonták vissza, ismertetve azt is, hogy milyen körülmények között születtek meg a vallomások. A fentiek alapján indítványozta, hogy a bíróság e két vádpont kapcsán a VII.r. vádlottat mentse fel, és a tényállást a tárgyalási szakban tett vallomása alapján állapítsa meg. Másodlagos indítványa szerint, amennyiben a másodfokú bíróság védencét a fenti két vádpontban felmenti, indokolt a kiszabott büntetés enyhítése, ugyanis abban az esetben nem a halmazati büntetés kiszabásának szabályait kell alkalmazni, hanem egy, részben folytatólagosan elkövetett bűncselekmény miatt kell szankciót kiszabni. Kérte, hogy az ítéltábla a bünteteskiszabás körében fokozottan értékelje a vádlott javára az elévülési időt is jelentősen meghaladó időmúlást, védence büntetlen előéletét, és azt a körülményt, hogy a VII.r. vádlott a jelen büntetőeljárás megindulását követően is törvénytisztelő életmódot folytat, munkát vállalt, amellyel eltartja 2 kiskorú gyermekét.

[47] A VIII.r. vádlott védője utóbb csatolta fellebbezése írásbeli indokolását, melyben a felmentés iránti fellebbezését fenntartotta. Előadta, hogy az ítélet indoklásában az elsőfokú bíróság leszögezte, hogy a VIII.r. vádlott nyomozati szakban tett vallomását fogadta el a tényállás megállapítása során. A védő kifogásolta, hogy ez esetben miért maradtak ki lényeges ténybeli adatok az értékelésből. Például hozta fel terhelt16 és terhelt8 2010. 07. 28-i szembesítési jegyzőkönyvét, polgári személy4 2010. június 10-i vallomását, polgári személy4 által a tárgyaláson elmondottakat (2015. június 7. tárgyalási jegyzőkönyv), terhelt8 2010. 06. 22. napján kelt gyanúsított kihallgatási jegyzőkönyvében foglaltakat (4. oldal. 7. oldal 1. bekezdése), amelyekből levont következtetése szerint hibás és nem tényszerű a Debreceni Törvényszék ítéletének 66. oldal 6. bekezdésében foglalt indokolása, hogy az I/2. vádpontban terhelt8 bűnösségét mérlegeléssel állapította meg, hiszen nem lehet szó mérlegelésről akkor, amikor ezen megállapítás szembe megy a már hivatkozott jegyzőkönyvekben foglalt tényekkel. Mindezek alapján terhelt8 VIII.r. vádlott felmentésére tett indítványt. A IV. vádpont tekintetében – ahol a VIII.r. vádlott vonatkozásában felmentő rendelkezés született – a felmentés helybenhagyását kérte.

[48] terhelt9 IX.r. vádlott védője által előterjesztett észrevételben az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyását indítványozta, tekintettel arra, hogy az ítéletnek a IX.r. vádlottat felmentő része ténybelileg és jogilag megalapozott. Álláspontja szerint helyesen állapította meg az elsőfokú bíróság, hogy „a bíróság a tényállások közül azokat tudta elfogadni a bűnösség alapjául, amikben terhelt16 XVI.r. vádlott vallomását más bizonyítékok is alátámasztják és megerősítik.” Utalt arra, hogy ez az elv egyébként egyezik a Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsának 6.Kbf.54/2013/32. sorszámú végzésében, illetve a BH.1998/418 számú eseti döntésben írtakkal. Az ügyészi fellebbezésre, illetve annak indoklására reagálva kifejtette, hogy az a szabad bírói mérlegelést támadja, így nem foghat helyt. Rámutatott arra, hogy az ügyészség a fellebbezésben az elsőfokú bíróság bizonyítékértékelő magatartását támadva arra hivatkozik, hogy a tagadó vádlottak vallomását nem támasztja alá más bizonyíték. Érvelése szerint ezen ügyészi előadás a Be. 7. § (1) és (2) bekezdéseiben foglalt alapelvekbe ütközik, illetve a IX.r. vádlott tekintetében még ellentétben is áll a lefolytatott bizonyítási eljárás eredményével.

[49] Részletesen kifejtette, hogy az alapügyben, illetve az elsőfokú eljárásban kihallgatásra kerültek azon személyek, akiknek a cége üzleti kapcsolatban állt a cég4-vel. E körben kiemelte polgári személy7 tanú vallomását, aki más vádlottra tett terhelő vallomást, de aki elmondta, hogy a IX.r. vádlott sosem kért és sosem kapott pénzt. Hasonló nyilatkozatot tett egyébként polgári személy2, polgári személy5, polgári személy24, polgári személy25, polgári személy26, polgári személy27, polgári személy28 is. A meghallgatott további tanúk jelentős része nem tudott korrupciós cselekményekről, visszaosztásokról, azok pedig, akik tudtak, azok más vádlottakra tettek terhelő vallomást, de terhel9 IX.r. vádlottra nem, őt jellemzően nem is ismerték (pl.tanú5, tanú6, polgári személy29). Mindezek alapján tehát megállapítható, hogy egyetlen egy tanúvallomás sem támasztja alá, hogy terhel9 IX.r. vádlott pénzt vett volna át bárkitől. Kifejtette, hogy ezt különösen azoknál a tanúknál kell fokozott súllyal értékelni, akik valamelyik más vádlottra terhelő vallomást tettek, hiszen, ha ők bűncselekményt tárnak fel, akkor semmilyen okuk nincs, hogy valakiről ne nyilatkozzanak. Hivatkozott arra is, hogy szintén kiemelt jelentősége van azon tanúk vallomásának is, akik üzleti kapcsolatban álltak a cég4-vel, hiszen, ha a pénzvisszaosztás egy bevett gyakorlat lett volna a cégnél, akkor a partnerek beszámoltak volna erről, de ilyen nyilatkozatot nem tettek. Jogi álláspontja szerint a fentiek alapján tehát lehet cáfolni az ügyészség azon állítását, hogy a IX.r. vádlott ártatlanságát, a vallomásának valóságtartamát ne támasztaná alá más bizonyíték. Mivel terhel16 XVI.r. vádlott vallomása alapján kérte az ügyészség a IX.r. vádlott bűnösségének megállapítását, a IX.r. vádlott védője a XVI.r. vádlott vallomásával kapcsolatban kifejtette, hogy terhel16 egyrészt az egészségügyi és pszichés állapota miatt, másrészt a büntetlenségre vonatkozó ügyészi jogellenes és téves tájékoztatás, harmadrészt a tárgyalásról lemondás alkalmazásának egyébként nem létező lehetősége miatt, negyedrészt azon nyomozati taktika miatt tett beismerő vallomást, hogy ez esetre szabadlábra helyezést helyeztek kilátásba, míg ellentétes esetre az előzetes letartóztatás meghosszabbítását. terhel16 XVI.r. vádlott a 2010. május 26-i vallomásában tett terhelő vallomást a IX.r. vádlottra, de semmiféle olyan tény nem állított, amit más bizonyíték alátámasztana. Rámutatott arra is, hogy ezen túlmenően sokszor használta a „feltételezem, gondolom” kifejezéseket, amelyek azt támasztják alá, hogy a XVI.r. vádlottnak közvetlen észlelése ezen tényállítások tekintetében nem volt.

[50] Hivatkozott arra is, hogy terhel16 XVI.r. vádlott a 2010. május 26-i vallomásában név szerint említi meg polgári személy2t és polgári személy5öt, mint olyan személyeket, akik pénzt osztottak vissza, először Terhel6on, majd az ő távozását követően a IX.r. vádlotton keresztül. Ezen nyilatkozata, túl azon, hogy ellentétben áll polgári személy2 és polgári személy5 tanúk, valamint Terhel6 és a IX.r. vádlott vallomásával, még ellentétes a saját, korábbi, 2010. május 17-i vallomásában foglaltakkal is, mely szerint polgári személy2től és polgári személy5től közvetlenül terhel16 vette át a pénzeket.

[51] Figyelemmel a Be. 7. § (4) bekezdésében írt garanciális szabályra, terhel16 XVI.r. vádlott saját korábbi vallomásával ellentétes, más vallomások és bizonyítékok által alá nem támasztott vallomása nem minősülhet olyan súlyúnak, amely kétségét kizáró bizonyossággal szolgálhat a IX.r. vádlott büntetőjogi felelősségének megállapítására. A fentiek alapján indítványozta az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyását.

[52] A X.r. vádlott védője utóbb előterjesztett fellebbezés indokolásában fenntartotta a X.r. vádlott javára, a bűnösség megállapítása és büntetés kiszabása miatt, ténybeli és jogi okokból, a tényállás téves megállapítása, a bűnösségre vont téves következtetés, téves jogi minősítés okából részben felmentés, részben elévülés miatt eljárás megszüntetése érdekében, másodlagosan enyhítés végett bejelentett fellebbezését fenntartotta. Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság az I/8. pont alatt írt tényállásában megalapozatlanul állapította meg, hogy 2007. évben védenca az polgári személyl által átadott 2.000.000.- Ft-ból XVI.r. terheltl6tól 1.000.000.- Ft erejéig részesedett, és téves a vagyonekbozásra vonatkozó rendelkezés is. Hivatkozott arra, hogy a tényállás nem rögzíti, hogy védenca mikor, kitől, hogyan, hány alkalommal, milyen körülmények között jutott az 1.000.000,- forinthez. Rámutatott arra is, hogy terheltl6 XVI.r. vádlott nyomozati vallomását az elsőfokú bíróság csak részben fogadta el a tényállások alapjául. Vezérelve volt, hogy nem vehető figyelembe a törvénysértő kioktatást követően tett vallomása mindaddig, míg az ügyészség azt helyes figyelmeztetés közlésével nem korrigálta. A törvénysértő figyelmeztetés előtt és a korrekció után rögzített vallomásokat a bizonyítékok sorában értékelés körébe vonta. Az egyes tényállásoknál vizsgálta, hogy a XVI.r. vádlott terhelő vallomásán kívül egyéb bizonyíték is alátámasztja-e az adott pontban szereplő vádlottak bűnösségét. Ilyen további bizonyíték hiányában, kizárólag XVI.r. terheltl6 terhelő vallomása nem eredményezte más vádlott-társa bűnösségének megállapítását. Az I/8. ítéleti tényállás megállapítása során az eljárt bíróság az okirati bizonyítékokon túl terheltl6 XVI.r. vádlott, VII.r. terhelt7, IV.r. terhelt4, X.r. terheltl0 I. vádlottak vallomásait és polgári személyl psz. tanú vallomását veszi számba a bizonyítékok körében. VII.r. terhelt7 és V.r. terhelt4 vallomásai a védenctét érintő időszakra csupán ezen tény megállapítására adhatnak alapot, azonban X.r. terheltl0 I. vádlott 2007. évre vonatkozó részesedéséről semmilyen tényállítást nem tartalmaznak. XVI.r. vádlott vallomásában egyetlen egyszer sem állítja sem határozottan, sem határozatlanul, hogy védenca 2007. évben a delegációs szállításokból visszaosztott pénzből részesült volna. 2010. június 3. napján történik meg XVI.r. vádlott és védenca szembesítése (tehát ez azon vallomások között van, amelyek már figyelembe vehetők az elsőfokú bíróság álláspontja szerint), mely alkalommal sok mindenről tettek vallomást a gyanúsítottak, de a 2007. évi polgári személyl-től származó pénzből való részesedést nem mondta XVI.r. vádlott a X.r. vádlott szemébe. polgári személyl-sal kapcsolatban tesz említést XVI.r. vádlott, itt csupán azt mondja el, hogy ő részesedett ebből. Másrészt teljességgel érthetetlen, hogy X.r. vádlott miért csak és kizárólag a 2007. évben kapott volna a visszaosztott pénzekből, amikor a delegációs szállítások 2005. év óta a feladatkörébe tartoztak. Egyetlen terhelő bizonyíték áll rendelkezésre a X.r. vádlott I/8. pontban írt cselekvőségére.

[53] A VI. tényállási pont kapcsán az elévülésére vonatkozó fellebbezését nem tartotta fenn a cselekmény jogi minősítésére és az írásba foglalt ítéletben kifejtett mérlegelési tevékenységre figyelemmel. Rámutatott arra, hogy a X.r. vádlott a VI. ponttal kapcsolatos tényeket önként tárta fel a nyomozhatóságnak, az önmagára terhelő tényállításait az eljárás során soha nem vonta vissza, de hangsúlyozta, hogy nem volt tudatában annak, hogy a pénzek honnan származnak. Álláspontja szerint az órára és a kölcsönre vonatkozó tényállási elemet nem lehet a folytatóságosság egységébe vonni, azokra a bűnsegédi magatartás semmiképp sem állapítható meg. Az órát születésnap ajándéknak tekintette, a pénzkölcsön teljesen magánjellegű volt a X.r. vádlott életének olyan szakaszában, amely lelkiileg és anyagilag is nagyon megviselte. Kifejtette, hogy a X.r. vádlott részesi magatartására tekintettel a bűnösségének megállapíthatósága, cselekményének jogi minősítése függ az alapcselekmény tetteinek bűnösségétől és azok jogi minősítésétől. Rámutatott arra is, hogy az ítélet indokolása a rendbeliséggel és a folytatóságossággal nem foglalkozik. Álláspontja szerint

kellő bizonyítékok hiányában a védenccé minden vádpont alóli felmentésének van helye, de a változatlan tényállás és minősítés mellett is indokolt a büntetés enyhítése. A rendkívüli időmúlást figyelembe véve indokoltnak tartotta a szabadságvesztés mértékét egy évben megállapítani és a próbaidő tartamát a törvényi minimumban meghatározni.

[54] A XIII.r. vádlott védője a felmentésért bejelentett fellebbezését az utóbb előterjesztett fellebbezés indokolásában fenntartotta. Kifejtette, hogy az ítélet rövid szóbeli indokolásából semmi nem derült ki XIII.r. vádlott cselekvősege és annak jogi megítélése szempontjából. Álláspontja szerint az első fokon eljáró bíróság a bűnösség megállapítása, a cselekmény Btk. szerinti minősítése és a büntetés kiszabása tekintetében az indokolási kötelezettségének XIII.r. vádlott tekintetében nem tett eleget. A megállapított tényállás is megalapozatlan, teljes mértékben szembemegy az első fokon eljáró bíróság által ítéletének 61. oldalán deklarált azon alapelvvel, hogy XVI.r. vádlott vallomásának mely részeit fogadja el ítélezésének alapjául, így megállapítható, hogy a megállapított tényállás ellentétes a bíróság által lefolytatott bizonyítást érintő ügyiratok tartalmával. A pincelátogatáson tett kijelentés bizonyítottsága kapcsán a XVI.r. vádlott vallomására hivatkozott az elsőfokú tanács, azonban XV.r. vádlott vallomásáról semmiféle említést nem tesz, annak ellenére, hogy XV.r. vádlott is egyértelműen tagadta a felvetés létét. Hivatkozott arra, hogy a terhelt¹³ Attila meghallgatásáról készült jegyzőkönyv nem jogszerű bizonyíték, így álláspontja szerint nem felhasználható. Álláspontja szerint a XIII.r. vádlott cselekvősege kapcsán egyéb, elítélést megalapozó objektív bizonyíték XIII.r. vádlott tekintetében nem áll rendelkezésre, ezért a felmentésére tett indítványt.

[55] terhelt¹⁴ XIV.r. vádlott védője utóbb előterjesztett fellebbezés indokolásában az elsőfokú ítélet kihirdetésekor elsődlegesen felmentésért, másodlagosan enyhítésért bejelentett fellebbezést fenntartotta. Kifejtette, hogy az ítélet alapját képező tényállást a hivatkozott bizonyítékok nem támasztják alá kétséget kizáró módon, sőt a tárgyalás anyagává tett bizonyítékok még cáfolják is azt. Álláspontja szerint védenccé magatartásának jogi minősítése téves, a minősítő körülményeket bizonyítékok nem támasztják alá. Védenccé cselekménye legfeljebb passzív gazdasági vesztegetés alapeseti törvényi tényállásnak megállapítására lehet alkalmas. Álláspontja szerint védenccével szemben a büntetőeljárás annak ellenére indult, hogy a cselekmény büntethetősége már akkor elévült, amikor őt eljárás alá vonták. Fontos és bizonyított tény, hogy 2005. évben ő már semmilyen összeget nem kapott és nem vett át. A gyanúsítás közlésére pedig 2010. december 03-án került sor. A 2005. október 1-jei nyugállományba helyezésre tekintettel 6 hónapig mentesítették a munkavégzés alól, így már nem is találkozott korábbi munkatársaival és velük azután kapcsolatot nem tartott, egy teljesen más munkaterületen, civil vállalatnál helyezkedett el. Utalt arra is, hogy fő bizonyítéknak terhelt¹⁶ gyakran változó vallomásai tekinthetők, akinek vallomása még a szembesítés során is változott. A pénzösszegek átvételét terhelt¹⁴ az első kihallgatástól kezdve elismerte. De már a nyomozás során becsatolt írásbeli vallomásában, majd a Kaposvári Törvényszék Katonai Tanácsa előtt, amikor valójában ténybeli beismerő vallomást tett az összegek átvételéről, kijelentette, hogy ő konkrétan nem tudta, hogy ezek bűncselekményből származnak. A pénzért cserében tőle nem kértek semmit és ő nem is tett semmit. terhelt¹⁶ csak általánosságban beszélt arról a helyzetről, amelyben történik egyfajta „jutalék-visszaosztás” az egyes gazdasági társaságok részéről, ami a PNRI-nél szétosztásra kerül. Első hallásra az sem volt teljesen egyértelmű, hogy ez legális vagy tiltott dolog. terhelt¹⁴ határozottan kijelentette, hogy a gyanúsításközlésben foglaltakkal ellentétben nem

jött létre köztük semmiféle megállapodás, terhelt16 részéről csupán egy általános helyzetismertetés történt, amit ő meghallgatott és tudomásul vett. terhelt14 tehát valóban terhelt16tól kaphatott pénzüsszegeket, de nem állapítható meg, hogy ő mit tudott ezeknek az összegeknek a keletkezéséről. Érvelt amellet, hogy az üzletszerűség mint minősítő körülmény nem állapítható meg. Védencc sose fejtett ki aktív magatartást, egyáltalán nem kért, nem kezdeményezett semmit, tehát nem törekedett rendszeres haszonszerzésre. Hangsúlyozta, hogy védencc a bűncselekmény elkövetéséhez szándékosan segítséget semmilyen formában, még pszichikai módon sem nyújtott. A bűnsegédi szándékosság nem valósult meg. Kifejtette, hogy az elsőfokú bíróság álláspontja, miszerint terhelt14 azzal, hogy az átadott pénzüsszeget, mint a hallgatás árát elfogadta, azzal egyben pszichikai bűnsegéd lenne, téves. terhelt16 meggyőzően állította neki korábban, hogy ez a "jutalékrendszer" régóta működik. A bizonyítékokból kiderült, hogy a hivatkozott pénzüsszaosztási tevékenység 2002-ben kezdődött és 2010-ig folyamatosan létezett anélkül, hogy terhelt14 ebben aktívan részt vett volna. 2003-ban a PNRI-hez vezénylése után ő ebbe belecsöppent. A 2005. februári hivatalos egészségügyi szabadsága, majd a beosztása megszűnése miatti szolgálati nyugdíjazáshoz kapcsolt mentesítése miatt a egyéb érdekelt4 PNRI-nél érdemi munkát már egyáltalán nem végzett. Az a tény, hogy 2004 februárjában a PNRI igazgatóhelyettesé kinevezték, de még egy egész évet sem szolgált végig abban a beosztásban, azt igazolja, hogy nem volt meg iránta a bizalom sem terhelt4 dandártábornok, sem terhelt16 részéről és egyáltalán nem is volt szükségük terhelt14 bűnsegédi magatartására. Rámutatott arra, hogy abban az esetben, ha terhelt14-nek konkrét ismeretei lettek volna arról, hogy ez a kialakított pénzüsszaosztási rendszer egy törvénybe ütköző korrupciós bűncselekmény, akkor a jelentési kötelezettség elmulasztása megállapítható lenne, de álláspontja szerint ez már elévült, mert 2004-ben történt. A fent kifejtettek alapján indítványozta, hogy a másodfokú bíróság a Debreceni Törvényszék Katonai Tanácsa Kb.I.13/2014/239. számú elsőfokú ítéletét változtassa meg, az ítéletben szereplő jogi minősítést vizsgálja felül, és állapítsa meg, hogy terhelt14 XIV. r. vádlott cselekménye a költségvetési szerv önálló intézkedésre jogosult dolgozója által elkövetett vesztegetés büntette megállapítására nem alkalmas, mivel a minősítő körülményeket bizonyítékok nem igazolják; ha mégis az alapeseti vesztegetést merítette volna ki a magatartása, akkor elévülés miatt szüntesse meg az eljárást.

[56] terhelt15 XV.r. vádlott kirendelt védője utóbb benyújtotta fellebbezésének írásbeli indokolását, amelyben fenntartotta az ítélet kihirdetésekor elsődlegesen felmentés, másodlagosan enyhítés érdekében bejelentett fellebbezését, az ügyészi fellebbezési indokolásra pedig észrevételt jelentett be. Az ügyészi állásponttal kapcsolatban észrevételezte, hogy az elsőfokú bíróság által lefolytatott bizonyítást érintő ügyiratok tartalma, vagy ténybeli következtetés alapján az elsőfokú bíróság által megállapított tényállástól eltérő tényállás a másodfokú eljárásban nem állapítható meg és az elsőfokú bíróság által felmentett vádlott bűnösségét a másodfokú bíróság nem állapíthatja meg. Az ügyész pedig olyan bizonyítást nem indítványozott, amely az általa kívánt eredményre vezethetne. Hivatkozott arra, hogy az V. vádpontot érintő cselekményre csak vádlotti vallomások állnak rendelkezésre: terhelt16 terhelő és vele szemben társai, Terhelt5 V r., terhelt7 VII.r. és terhelt15 XV r. vádlott tagadó vallomásai. Az ügyész e körben tett zárójeles megjegyzése - miszerint a tagadó vádlottak vallomását sem támasztotta alá más bizonyíték, mint ahogy terhelt16 vallomását sem -, véleménye szerint némi figyelmet érdemel. Figyelmet érdemel, mert úgy tűnik, hogy az ügyész megelégedezik arról, hogy a bűnösséget a vádlónak kell bizonyítania, míg az ártatlanság bizonyítására senki sem kötelezhető. A két dolgot nem lehet egy mércével megítélni. Érvelt azzal is, hogy az ügyész figyelmen kívül hagyta azt a tényt, miszerint a korrupciós bűncselekmény elkövetésével szerzett vagyon elkobzásának van

helye. Ennek mértéke igazodik a vádlott által szerzett vagyon mértékéhez, tehát amennyiben egy összeg megoszlik a vádlottak között, akkor közösen viselik annak terhét, míg, ha valaki egyedül részesedik meg nem engedett előnyként bizonyos összegből, akkor azt egyedül tőle fogja követelni az igazságszolgáltatás. A XVI.r. vádlott tehát csupán ezen oknál fogva is érdekelt lehet abban, hogy az anyagi felelősség megosztott legyen. terhelt16 ezzel kezdettől fogva tisztában lehetett, hiszen az eljárás megindulásától kezdve jónevű és kimagasló szakmai tudással bíró védővel rendelkezett. Azonban terhelt15 vonatkozásában ennél jóval hangsúlyosabb elfogultsági ok, konkrétan haragos viszony is fennállt, amelyet az ügyiratok tartalma, vallomások alapján meg lehet állapítani és a tényállás részévé szükséges tenni. Vitatta a kiszabott végrehajtásában felfüggesztett szabadságvesztés próbaidejének meghosszabbítására irányuló ügyészi indítvány megalapozottságát. Nem értett egyet az ügyész enyhítő és súlyosító körülményeket értékelő álláspontjával sem. Az időmúlás kapcsán megjegyezte, hogy az ítélet szerint védenca terhére rótt bűncselekményt 2003. és 2005. év között követte el. Álláspontja szerint alapos okkal feltehető, hogy előzetes mentesítés mellett gyakorlati szempontból nincs jelentősége a próbaidő tartama felemelésének. Felhívta a figyelmet további enyhítő körülményekre, arra, hogy védenca bűnsegédként követte el a cselekményt, hogy tartósan (1978-2007) és kiemelkedően végezte munkáját, hogy számtalan elismerésben, dicséretben, jutalomban, kitüntetésben részesült, fenytve nem volt. Ha megállapítható, hogy terhelt15 XV.r. vádlott a terhére rótt bűncselekményt elkövette, akkor az is megállapítható, hogy azt előjárója terhelt16 XVI.r. vádlott ráhatására tette. Büntetést enyhítő hatása van annak, ha valaki más személy ráhatására vagy befolyása alatt követte el a bűncselekményt. Különös nyomatéka lehet akkor, ha katona az előjárója vagy a feljebbvalója ráhatására vagy parancsára cselekedett. Érvelt azzal is, hogy az elsőfokú bíróság szintén nem vette figyelembe a belső arányosságot, ugyanazt a szankciót alkalmazta a bűnösnek talált IV., V., VII., VIII., X., XI., XII., XIII., XIV. XV. és XVII.r. vádlottak vonatkozásában függetlenül attól, hogy a vádlott milyen minőségben követte el a bűncselekményt, hány rendbeli cselekményt követett el, mekkora volumenű jogtalan előnnyel gyarapodott, halmazati büntetést kapott-e vagy sem. terhelt11 XI.r. és Terhelt12 XII.r. vádlott és védőik sem fellebbeztek a kiszabott szabadságvesztés és a felfüggesztés próbaidejének tartama ellen, így az ő tekintetükben az ítéletnek ez a része jogerőssé vált. Valamennyien sokkal több (7, 9, 9) vádpontban találtattak bűnösnek, mint terhelt15 XV r. vádlott, és milliós nagyságrendekkel nagyobb összeggel gyarapodtak jogtalanul a jogerős ítélet szerint. Fentiekre tekintettel a végrehajtásában felfüggesztett szabadságvesztés próbaidejének meghosszabbítására irányuló ügyész indítványt nem tartotta megalapozottnak. A vagyonek Kobzás mértékével kapcsolatban kifejtette, hogy amennyiben a felmentésre irányuló fellebbezés nem járna eredménnyel, elismeri, hogy a IX. vádpont szerinti ítéleti tényállás alapján védenca valóban 250.000, - Ft összeggel gyarapodott, így helyes számításnak tartja az összeg megállapítását.

[57] Védenca teljes körű felmentése érdekében kifejtette, hogy a bíróság a IX. vádpontra vonatkozó tényállást terhelt16, terhelt4 és terhelt15 vallomásai alapján mérlegeléssel állapította meg. Álláspontja szerint annak során azonban tényről tényre tévesen következtetett. Abból a tényből, miszerint az terhelt16 által átadott összegeket terhelt15 elfogadta, tévesen következtetett a bíróság arra, hogy annak eredetével tisztában volt és a pénz elfogadásával terhelt16t arról biztosította, hogy a korrupciós cselekményéről hallgatni fog. Álláspontja szerint az ügyész gondolatmenetét, retorikáját kontroll nélkül átvéve, a bíróság minden alapot nélkülöző módon állapította meg, hogy védenca a pénz elfogadásával az terhelt16 által elkövetett korrupciós cselekmény elkövetéséhez szándékosan segítséget nyújtott. Az elsőfokú bíróság a bizonyítékok értékelése során nem vette figyelembe, hogy terhelt16 terhelt15t terhelő vallomása konfliktusból származó motihelység13ió nyomán

keletkezett. Parancsnokát mások előtt nyilvánosan bíráló magatartását terhelt¹⁶ 2-3 héten belül keményen megtorolta, mert a egyéb érdekelt⁴ NRH átszervezését kihasználva (2005. december 01.) eltávolította terhelt¹⁵-t az osztályvezetői beosztásból, ettől az időponttól kezdődően terhelt¹⁵ és terhelt¹⁶ között minden kapcsolat megszakt. A Kaposvári Törvényszék Katona Tanácsa előtt tanúként megjelent tanú¹⁷ és tanú¹⁸ vallomásában igazolta az ellenséges viszony fennállását. terhelt¹⁰ I. X. rendű vádlott, amikor a Kaposvári Törvényszék Katonai Tanácsa előtt terhelt¹⁵-ről kérdezték, azt nyilatkozta: „Nagyon jó, az egyik legjobb szakembernek ismertem, ezért próbáltam megmenteni a honvédségnek, amikor konfliktusa adódott terhelt¹⁶ tábornokkal, de mire ez sikerült volna, már elküldték.” Az ítélet IX. vádpontjához leírtak szerint terhelt¹⁵, valamint XIII. és XIV. r. vádlott-társai azért kaptak rendszeresen pénzt terhelt¹⁶tól, hogy hallgassanak és soha senkinek ne beszéljenek a törvénytelen pénzmozgásokról. Ebből a megállapításból arra lehet következtetni, hogy — terhelt¹⁶ elképzelése szerint — ök mindhárman komoly zsarolási potenciál birtokában voltak. Ezt feltételezve nem tartotta életszerűnek, hogy — a saját biztonságára kényszerülve, rendkívül óvatos — terhelt¹⁶ ilyen módon merete volna terhelt¹⁵-t eltávolítani a szervezetből. Mégis megtette, ami kizárólag abban az esetben életszerű, ha terhelt¹⁵ valójában semmit nem tudott a háttérben zajló jogellenes pénzügyi műveletekről. Hivatkozott arra is, hogy terhelt¹⁵ 2010. december 7-én a kora reggeli órákban a BKÜ munkatársai a lakásán úgy fogták el, hogy előzőleg idézésére kísérletet sem tettek. Mivel az terhelt¹⁶ által terhelt¹⁵ra tett terhelő vallomás és az elfogás között 195 nap telt el, az ügyészségnek éppen elég idő állt rendelkezésre ahhoz, hogy a Be.-ben leírt módon, szabályosan idézhette volna. Azt gondolom, ennek a látványos megmozdulásnak egyetlen oka lehetett: terhelt¹⁵ megfélemlítése és akarátának megtörése azért, hogy az őt gyanúsítottként kihallgató ügyésszel szemben már semmilyen ellenállást ne tanúsítson. Erről szolt az a kb. 90 perc is, amely az elfogástól a kihallgatás megkezdéséig eltelt. A kilencven perces „előkészítést” követően az ügyész ismertette terhelt¹⁵val a bonyolult gyanúsítást. Egy olyan fogalmazványt, amelyet első hallásra, nyugodt körülmények között sem képes egy büntetőjogi ismeretekkel nem rendelkező ember megfelelően értelmezni. Elmondása szerint, a gyanúsítás közlését követően olyan beszűkült tudatállapotba került, hogy tulajdonképpen az abban szereplő egyes kifejezések — mint bünszövetség, üzletszerűség, önálló intézkedésre jogosultság — jelentését sem fogta fel. Mivel a kihallgató ügyész stratégiája csődöt mondott, a kihallgató szobába érkezett felettese, aki a dokumentumok tanúsága szerint mintegy 40 percen keresztül jegyzőkönyvön kívül meggyőzte terhelt¹⁵t arról, hogy a saját érdekében mit diktáljon jegyzőkönyvbe. Felhívta a figyelmet a 2010. december 7-én készült jegyzőkönyv két mondatára, miszerint: Hajlandó vagyok ügyvédi letétbe helyezni azt a pénzösszeget, amelyet én terhelt¹⁶tól átvettem.” A kihallgatáson jelen lévő ügyészek segítségével, a jogi ismeretekkel nem rendelkező terhelt¹⁵ —felzaklatott idegállapotában képtelen lett volna ilyen nyilatkozatot tenni. „Arra gondoltam, hogy a PNRI-vel szerződésben álló cégek juttatnak vissza pénzt a szerződések után...” Tehát semmilyen információval nem rendelkezett a pénz forrásáról, így nyilvánvalóan nem is állíthatott ilyet saját tapasztalatai alapján. Még a rá terhelő vallomást tett terhelt¹⁶ sem mondta, hogy terhelt¹⁵-nek ismeretei lettek volna a háttérben zajló pénzügyi műveletekről. terhelt¹⁶ a terhelt¹⁵-el történt szembesítésén is csupán sejtést említ. Álláspontja szerint terhelt¹⁵ 2010. december 7-én tett vallomását az elsőfokú bíróságnak ki kellett volna rekesztenie a bizonyítékok köréből. Abban az időszakban, amikor terhelt¹⁵ terhelt¹⁶tól négy esetben készpénzt kapott (2003. november-2005. október), terhelt⁴ -saját vallomása szerint- már tudta, hogy az terhelt¹⁶ által osztott pénz, a PNRI-vel szerződéses kapcsolatban álló cégektől származik. Látva azonban terhelt¹⁵ naivitását -bizonyára taktikai okokból- nem leplezte le magát az előtt a beosztottja előtt, aki a szolgálati utat ismerve jelentette neki, hogy terhelt¹⁶tól jó munkájáért jutalmat kapott. Az összegek bűnös eredetéről terhelt¹⁵ és terhelt⁴ soha nem beszéltek egymással.

[58] A jogi minősítés tekintetében kifejtette, hogy az üzletszerűség az alanyi oldalon a rendszeres haszonszerzésre törekvést kívánja meg, vagyis azt, hogy az elkövető az ugyanolyan vagy hasonló bűncselekmények véghezvitelét jövedelemszerző forrásnak tekintse. Véleménye szerint nincs olyan bizonyíték, amely ezt az állítást -terhelt15 esetében- megalapozná. A „rendszeresség” és a „törekvés”, mint tényállási elem bizonyítása nem történt meg. terhelt15 2003. és 2005. október között (3 év alatt) csak 4 esetben fogadott el terhelt16tól pénzjutalmat tartalmazó borítékot. Álláspontja szerint, ha ebben a négy esetben bizonyítottan bűncselekményt követett volna el, a rendszeresség akkor sem lenne megállapítható. terhelt16 egyszer sem tett említést kihallgatásai során arról, hogy védenca a soron következő boríték megszerzése céljából — bármilyen igényt, aktivitást tanúsított volna. Azaz a törekvés — mint aktív magatartás — terhelt15 esetében kizárt. A BH 2010.9.238 kimondja, hogy önmagában a több vagyon elleni bűncselekmény elkövetése még nem alapozza meg az üzletszerűséget, ha a rendszeres haszonszerzésre törekvés nem állapítható meg. A bűnsegédi minőséggel kapcsolatban hivatkozott a Btk. 14. §-ában foglaltakra, és arra, hogy terhelt16 soha nem állította, hogy terhelt15 ismerte ezeknek a kifizetéseknek a valódi hátterét. terhelt16 azt nyilatkozta 2010. december 16-án: „szerintem csak sejtethetted, hogy a cégektől van a pénz, mert a pincében beszéltünk a cégekkel kapcsolatos pénzekről”. Hivatkozott arra, hogy a pszichikai bűnsegéd szándékerősítő magatartást fejt ki, ami rendszerint aktív magatartással, bátorítással, buzdítással valósul meg. terhelt15 ilyen magatartást soha nem tanúsított. A bűnsegéd elősegíti, előmozdítja a bűncselekmény tényállásának a más által történő megvalósítását. A tettesi alapcselekményt semmilyen formában nem segítő magatartás azonban bűnsegélynek nem minősülhet. A BH1986.485. szerint a pszichikai bűnsegély szándékegység hiányában nem állapítható meg. Azon ítéleti indokolás szerint, hogy az terhelt16 által juttatott összegek, az elfogadók hallgatásának áráként is felfogható, egyértelműen feltételezést jelent. Mindezek alapján terhelt15 cselekménye legfeljebb alapeseti tényállás megállapítására lehet alkalmas. Amennyiben annak elkövetése a másodfokú bíróság értékelése eredményeként megállapítható, abban az esetben kérte az elévülés lehetőségét fokozottan vizsgálni, mert véleménye szerint a gyanúsításközlés időpontjában védenccével szemben a bűncselekmény elévülése befejeződött, így ez esetre indítványozta az eljárás megszüntetését. Az előzőekben foglaltakat összefoglalva kifejtette, hogy terhelt15 négy bizonyított alkalommal, abban a biztos tudatban vett át terhelt16 által minden esetben jutalomként minősített készpénzt, hogy azok háttére törvényes és tiszta. terhelt15 soha nem volt önálló intézkedésre jogosult személy. Kifejtett álláspontja szerint az üzletszerűség, mint minősítő körülmény a IX. vádpont esetében nem állapítható meg tényállási elemek hiányában. Magatartása nem felel meg azoknak a kritériumoknak, amit a Btk. és a bírói gyakorlat megkövetel. A fentiekben kifejtett indokok alapján, álláspontja szerint a IX. vádpontbeli cselekmény terhelt15 XV.r. vádlott általi elkövetését a rendelkezésre álló bizonyítékok kétséget kizáró módon nem bizonyítják, ezért a Be. 7. § (4) bekezdésében megfogalmazott alapvetésre figyelemmel védenca felmentésére tett indítványt. Másodlagos indítványa szerint a kifejtett enyhítő körülményekre és belső arányosság követelményére tekintettel kérte a kiszabott szabadságvesztés mértékének és a végrehajtás felfüggesztése próba idejének mérséklését, a vádlott előzetes mentesítését a büntetett előlélethez fűződő joghátrányok alól, valamint a lefokozás mellőzését.

[59] A XVI.r. vádlott védője utóbb csatolta fellebbezése írásbeli indokolását. Előre bocsátotta, hogy az elsőfokú bíróság részben hiányos, részben helytelen tényekből jutott

helytelen ténybeli és jogi következtetésekre, így aggálytalan ítéleti tényállást megállapítani nem lehetett, továbbá indokolási kötelezettségének is csak részben tett eleget, melynek következményeként téves jogi következtetést és minősítést vont le, ami összességében az ítélet megalapozatlan voltát eredményezte. Fellebbezése I. részében a XVI.r. vádlott vallomástételkor fennálló elmeállapotával, a szedett tudatmódosító szereknek a kérdésével és ezeknek a gyanúsított nyilatkozattételre gyakorolt hatásával kapcsolatos álláspontját fejtette ki korábbi beadványainak és perbeszédének megfelelő tartalommal. Álláspontja szerint a bíróság törvénysértően, iratellenesen és megalapozatlanul járt el, amikor szakértő² c. egyetemi docens igazságügyi toxikológus szakértő szakértői véleményét nem rekesztette ki a bizonyítékok köréből, hanem, mint bizonyítékra ítéleti indokolást alapított. Kifogásolta, hogy szakértő² terhelt¹⁶t a bírósági eljárás keretében nem vizsgálta meg, úgy minősítette kihallgatható állapotúnak, hogy ezzel szakértői kompetenciáját túllépte, ezért szakvéleményét a bizonyítékok köréből ki kell rekeszteni. Kifejtette azt is, hogy a bíróság szakkérdésben nyilvánított véleményt, amikor a nyomozati vallomások vonatkozásában terhelt¹⁶ szavahihetőségét állapította meg annak ellenére, hogy a szakértői vélemény szerint közepes fokban volt korlátozva a beszámítási képessége, és akkor is amikor terhelt¹⁶ tekintetében a tábornoki rendfokozatra, a magas beosztásra hivatkozva állapította meg, hogy tisztában kellett lennie vallomása következményeivel. Ismételten érvelt amellett, hogy szakértő² elfogulatlan szakértőnek nem tekinthető, mert a perben a egyéb érdekelt⁴ érdekelt félként részt vett, és a szakértő munkaviszonyban állt a jelen ügy sértettjével. Kifogásolta azt az elsőbírői megállapítást is, hogy a szakértők számára szükséges iratokat a bíróság beszerezte, hiszen szakértő² maga rögzítette a szakvéleményében, hogy egészségügyi adatokat kért le a egyéb érdekelt⁴ ÁEK számítógépes nyilvántartásából. A szakértői vélemények értékelésével kapcsolatban megjegyezte, hogy a törvényszék katonai tanácsa elmulasztotta indokolási kötelezettségét, amikor nem adott számot arról, hogy az elmeorvos szakértői szakvélemény kiegészítést miért hagyta figyelmen kívül. Mindezekből azt a következtetést vonta le, hogy tévedett az elsőfokú bíróság, amikor a XVI.r. vádlott vallomását felhasználta. Indokolása II. pontjában az egyes tényállási pontokkal kapcsolatos kifogásait rögzítette. Rámutatott arra, hogy az elsőfokú katonai tanács valójában terhelt¹⁶ teljes vallomását figyelembe vette, hogy értékelő tevékenysége megállt az általános és a terhelő adatok szintjén, és az ezeket cáfoló, továbbá a mentő vagy akár enyhítő körülményeket figyelmen kívül hagyta. Kifogásolta azt is, hogy az egyes bűncselekményeket nem szerződésenként és beszerzési eljárásonként vizsgálta az elsőfokú bíróság és ezzel kapcsolatban az egyes tényállási pontok tekintetében általa iratellenesnek vélt ténymegállapításokra hívta fel a figyelmet. Sérelmezte, hogy az elsőfokú bíróság az általa megállapított minősítő körülményekre (önálló intézkedésre jogosultság) vonatkozóan az egyes szerződésekre vonatkozó beszerzési eljárások iratanyagát nem ismertette.

[60] Az I/1. tényállási pont (egyéb érdekelt²²), az I/2. tényállási pont (egyéb érdekelt²³), I/7. tényállási pont (külföldön nem fegyveres szolgálatot teljesítők ellátása) tekintetében iratellenesnek tartotta azt a ténymegállapítást, hogy a XVI.r. vádlott önálló intézkedési jogkörrel bírt volna, hiszen gazdálkodási osztályvezetőként teljesített szolgálatot. Álláspontja szerint arra sincs adat, hogy működéssel összefüggésben vagy kötelezettségszegésért adták, illetőleg kapták a pénzt. Ezért indítványozta, hogy a másodfokú bíróság befolyással üzérkedésnek minősítse ezeket a cselekményeket, másodlagos indítványa az önálló intézkedési jogkör, mint minősítő körülmény mellőzésére irányult.

[61] Az I/3. tényállási pont (tolmácsolás) tekintetében álláspontja szerint a XVI.r. vádlottat fel kell menteni a Be. 592. § (1) bekezdés b) pontja szerinti megalapozatlanság és bizonyítottság hiánya okán. Érvelése szerint ez a tényállás nélkülözi a konkrét elkövetési időt, az elkövetési magatartást, és a konkrét személyek megjelölését. Hivatkozott arra, hogy a XVI.r. vádlott vallomását más bizonyíték nem támasztja alá, és a XVI.r. vádlott vallomása bizonyítékként nem vehető figyelembe.

[62] Álláspontja szerint az I/4. vádpont (egyéb érdekelt²⁵) vonatkozásában az elsőfokú bíróság indokolási kötelezettségét megsértette, téves minősítést alkalmazott, és hibásan alkalmazta a korábban kifejtettek alapján is a minősítő körülményt, amely részbeni megalapozatlanságot eredményezett. Beszerzési eljárás vagy szerződés iratai nem képezték a nyomozati iratok részét, tárgyaláson nem került egyetlen egy se ismertetésre, így erre általánosító megállapítást megint csak nem lehet levonni, ily módon az önálló intézkedési jogkör nem nyert bizonyítást. Véleménye szerint iratellenes a bírósági ítélet 69. oldal 6. bekezdésében és 70. oldal 4. bekezdésében IV.r. terhelő jellegű vallomásra vonatkozó megállapítása. Az I/4. tényállási ponttal kapcsolatosan - a következőket mondja: „polgári személy⁵öt ismerem, személyesen 2004-ben találkoztunk. Nem tudtam arról, hogy polgári személy⁵ is visszaoszt pénzt s szerződések után, így azt sem tudom megmondani, hogy abból kaptam-e. A egyéb érdekelt²⁵-től sem terhelt¹⁶, sem terhelt¹ dandártábornokkal nem beszéltünk.” Mindezek alapján indítványozta elsődlegesen az elsőfokú ítélet megváltoztatását akként, hogy a másodfokú bíróság a Btk. 299. § (1) bekezdésébe ütköző és (3) bekezdés szerint minősülő befolyással üzérkedésnek minősítse, másodlagosan indítványozta az elsőfokú bíróság által alkalmazott minősítés változatlansága mellett az önálló intézkedési jogkör, mint minősítő körülmény alkalmazásának mellőzését.

[63] Az I/5. vádpont (egyéb érdekelt¹⁵) vonatkozásában álláspontja szerint az elsőfokú ítéleti tényállás egyrészről helytelen és iratellenes, másrészről pedig az indoklási kötelezettség elmulasztása miatt részben megalapozatlan. Kifejtette, hogy ez a pályáztatás 1999-ben indult és 2000-ig tartott. terhelt¹⁶ 2001. március 19-től dolgozott a egyéb érdekelt⁴ PNRI-nél, mint gazdálkodási alosztályvezető. Először 2004 tavaszán, tehát jóval a szerződéses jogviszony létrejötte után kereste meg terhelt¹⁶ polgári személy⁶ személyt és jött létre a megállapodás a pénz visszaosztásáról. Érvelése szerint adós maradt a bíróság az ok-okozati összefüggés feltárásával és annak bizonyításával, hogy ha a pályáztatást nem a egyéb érdekelt⁴ PNRI folytatta le, és a XVI. rendűnek semmilyen szerepe, pozíciója nem volt a beszerzésben, akkor hogyan kapcsolható a működéshez a jogellenes összeg kérése. Ezért indítványozta elsődlegesen az elsőfokú ítélet megváltoztatását akként, hogy a másodfokú bíróság a Btk. 299. § (1) bekezdésébe ütköző és (3) bekezdés szerint minősülő befolyással üzérkedésnek minősítse, másodlagosan indítványozta az elsőfokú bíróság által alkalmazott minősítés változatlansága mellett az önálló intézkedési jogkör, mint minősítő körülmény alkalmazásának mellőzését.

[64] Az I/6. vádpont (egyéb érdekelt¹⁹-ingatlan üzemeltetés) vonatkozásban is kifejtette, hogy adós maradt a bíróság annak igazolásával, magyarázatával, hogy az akkor még gazdálkodási alosztályvezető pozícióban lévő terhelt¹⁶ hogyan tudott volna lényeges befolyást gyakorolni jogokra, vagy kötelezettségekre, illetve olyan beszerzési eljárásra, amely tőle függetlenül egy másik szervezeti egység a Kbt. szabályai alapján folytatott le. Álláspontja

szerint a minősítő körülményt a bűncselekmény befejezetté válásának időpontjában kell vizsgálni, és ehhez képest a XVI.r. vádlott 2007. 01. 01-től betöltött egyéb érdekelt⁴ VGF pozíciójához köti az önálló intézkedési jogkör meglétét és bizonyítottságát az elsőfokú ítélet. Kifogásolta, hogy nem lelhető fel az iratok között olyan, amely azt igazolná, hogy a szolgáltatási szerződést jóváhagyásra felterjesztették a egyéb érdekelt⁴ VGF-hez és azt terhelt¹⁶ jóváhagyta és záradékolta, ennek ellenére a tényállás részét képezi ez a megállapítás.

[65] Az I/8. vádpont (egyéb érdekelt²¹ delegációs szállítások) tekintetében fellebbezése elsősorban felmentésre irányult. Álláspontja szerint a bíróság részben megalapozatlan tényállást állapított meg, indoklási kötelezettségének nem tett eleget, törvénysértő, kizárt bizonyítékot használt fel, a rendelkezésre álló adatokból pedig helytelen következtetést vont le a vádlottak bűnösségét illetően. Rámutatott arra, hogy a valós tények azok, hogy 2003-tól 2004. 12. 31-ig állt a egyéb érdekelt⁴ PNRI az egyéb érdekelt²¹-vel szerződéses viszonyban. 2005. 01. 01-től pedig 2006 végéig az egyéb érdekelt²⁰ Zrt.-vel szerződött, melynek alvállalkozója az egyéb érdekelt²¹ Az ítélet nem szolgáltat adatot és bizonyítékokat arra vonatkozóan, hogy ha a egyéb érdekelt⁴ BBBH folytatta le a közbeszerzési eljárást, akkor arra a szerződéskötéskor gazdálkodási osztályvezető pozícióban lévő XVI. rendű vádlott hogyan tudott jogok és kötelezettség létrejöttére lényeges befolyást gyakorolni. Hivatkozott arra is, hogy bár a Fővárosi Ítéltábla másodfokú határozatának 18. oldalán szereplő és a jelen ügyben eljáró katonai tanács 55. oldal 7. bekezdésében rögzített álláspontja — amelyben XVI.r. vádlott 2010.- 04. 22-én és 05. 03-án tett vallomását kirekesztette a bizonyítékok köréből — ellenére, terhelt¹⁶ ezen időpontokban megtett gyanúsítotti nyilatkozatát mégis terhelő bizonyítékként figyelembe vette.

[66] Mindezek alapján álláspontja szerint a bíróság tényállása azért is megalapozatlan és az elsőfokú testület azért sem tudott eleget tenni indoklási kötelezettségének, mert itt nem állnak rendelkezésre bizonyítékok. A meglévő bizonyítékok felhasználása törvénytelen vagy éppen cáfolják az ítéleti tényállást, továbbá önmaguknak és egymásnak is ellentmondóak, amely ellentmondást a bíróságnak nem sikerült feloldania, ezért felmentő rendelkezés meghozatalára tett indítványt. Másodlagos indítványa a Btk. 299. § (1) bekezdésébe ütköző és (3) bekezdés szerint minősülő befolyással üzérkedés esetének a megállapítása, harmadlagosan az önálló intézkedési jogkör megállapításának mellőzése.

[67] A III. vádpont vonatkozásban kifejtett álláspontja szerint az elsőfokú bíróság részben megalapozatlan történeti tényállást állapított meg, amely egyben iratellenes adatokat is tartalmaz. A XVI. rendű vádlott büntetőjogilag értékelhető szerepét 2009 szeptemberére datálja, ugyanakkor a legtöbb szerződés már 2005-2006-ban folyamatban volt, amelyek után XI. rendű vádlott pénzt kért vissza a vállalkozóktól. A bíróság elmulasztott arra figyelmet fordítani, hogy a fennálló ellentmondásokat feloldja. Ugyanis ebből logikusan következik az, hogy ezen időszakokban, tehát 2006-2007-2008-ban és 2009 első felében is XVI. rendű vádlott nem követett el olyan cselekményt, amely büntetőjogi értékelést követelhetne meg, továbbá sem akarat-, sem szándékegység nem állhat fenn a vádlottak között. Hivatkozott arra, hogy valótlan és iratellenes az az ítéleti ténymegállapítás, mely szerint XI., XVI. és VII.r. vádlottak között hármásban beszélgetés zajlott volna le, mert ilyen momentum sem XI.r., sem VII.r., sem pedig XVI.r. vádlott vallomásaiban nem lelhető fel. Az egyetlen terhelő jellegű

terhelt VII. rendű vádlott állítása, ami szerint 2009 őszén beszélgetés zajlott le közte és XVI. rendű vádlott között, hogy egyeztetni kell XI. rendű vádlottal, hogy hogyan lehet a szerződések után a cég2-nél pénzt visszakérni. A XVI. rendű vádlott mindvégig következetesen tagadott. Ő 2009. év szeptemberében nem találkozott és nem találkozhatott VII. rendű vádlottal, mert Angliában tartózkodott több hónapon keresztül nyelvtanfolyamon. Ezért a XVI. rendű vádlott bűnsegédi magatartására semmilyen bizonyíték nem áll rendelkezésre, így felmentésére tett indítványt.

[68] A III/8., III/9., III/10., III/11. vádpontok tekintetében elsődlegesen a vádlott bizonyítottság hiányában történő felmentésére tett indítványt, másodlagosan pedig a rendkívül rövid elkövetési időszakra és összegre tekintettel a büntetés és mellékbüntetés jelentős enyhítését kérte. Jogi álláspontja szerint a folytatólagos elkövetés nem róható a XVI.r. vádlott terhére.

[69] Az V. vádpont tekintetében elsődlegesen a tényállás részbeni megalapozatlansága és teljes felderítetlensége miatt indítványozta a XVI. rendű vádlott felmentését, másodlagosan, figyelemmel arra, hogy az átadott összegek nem hozhatók összefüggésbe működéssel, így a minősítés megváltoztatását kérte befolyással üzérkedés büntetettére. Harmadlagos indítványa pedig az önálló intézkedési jogkör, mint minősítő körülmény mellőzésére irányult. Negyedsorban tett indítványa szerint, amennyiben az elsőfokú ítélet szerinti minősítést tartja követendőnek a másodfokú tanács, úgy minősítse bűnsegédként elkövetettnek a XVI.r. vádlott cselekményét.

[70] Fellebbezésének III. pontjában elhatárolási és minősítési problémákra hívta fel a fellebbviteli bíróság figyelmét. Előrebocsátotta, hogy akkor járt volna el helyesen az elsőfokú bíróság, ha szerződésenkénti bizonyítást folytat le, mert enélkül általánosságban konkrét irat, bizonyíték hiányában megalapozatlan tényállást állapított meg. Rámutatott arra, hogy a befolyással üzérkedés elkövetője más személy befolyásolásával vagy annak látszatával kéri az előnyt és jogi álláspontja szerint az ügyben a XVI.r. vádlott részéről pontosan ez történt. A tanúk vallomása szerint kiváló diplomáciai érzékkel érezte, hogy ismer olyan személyt, aki ráhatással lehet a szerződésekre, vagy érezte, hogy a pénzvisszaosztás az un. szokásjog része. Álláspontja szerint ugyanakkor egyetlen tanú sem mondta azt, hogy a XVI.r. vádlott előre és azért kért pénzt, mert különben a szerződést nem kötötte volna meg, vagy az felmondásra került volna, ráadásul a szerződések már rég folyamatban is voltak. Mindezek alapján csakis befolyással üzérkedésnek minősíthető a XVI.r. vádlott cselekvése. Az önálló intézkedésre jogosultság kapcsán kifejtette, hogy e minősítő körülménynek a bűncselekmény befejezté válásának időpontjában kell fennállnia. Álláspontja szerint miután az egyes közbeszerzési eljárások anyaga nem került beszerzésre és ismertetésre, ezért fordulhatott elő, hogy az elsőfokú bíróság önellentmondásba keveredett ítéletének indokolásában. Egyszer a egyéb érdekelt4 VGF tekintetében megállapítja, hogy a közbeszerzési eljárás lefolytatásában ténylegesen nem vett részt, ezért a XVI.r. vádlott önálló intézkedésre jogosultnak nem tekinthető, majd később úgy foglalt állást, hogy a egyéb érdekelt4 VGF vezetője is önálló intézkedésre jogosult személy volt, mivel a végső döntést meghatározó és befolyásoló szerepe volt.

[71] Fellebbezése IV. pontjában a büntetés kiszabásával kapcsolatban kifejtette, hogy az elsőfokú bíróság nem volt figyelemmel a belső arányosságra, és nem kellő súllyal vette figyelembe a XVI.r. vádlott vonatkozásában fennálló enyhítő körülményeket, mint az időmúlás kirívó mértékét, büntetlen előéletét, kiemelkedő szolgálat teljesítését, a tényfeltáró, beismerő vallomást, fennálló betegségét, korlátozott beszámítási képességét, kóros elmeállapotát, és ez utóbbihoz kapcsolódó korlátlan enyhítési lehetőséget. Mindezekre figyelemmel a büntetés enyhítését és a vagyonek kobzás mértékének mérséklését tartotta indokoltnak. Összefoglalva az elsőfokú ítélet megváltoztatására tett indítványt, a védői indítványnak megfelelően a XVI.r. vádlott felmentését, a marasztalást eredményező tényállásoknál a minősítés megváltoztatását, és a jelentős számú enyhítő körülmény figyelembe vételével a korlátlan enyhítés lehetőségének a Btk. 17. § szerinti alkalmazásával a kiszabott büntetés enyhítését kérte.

[72] A XVII.r. vádlott védője utóbb előterjesztette fellebbezése írásbeli indokolását, amelyben védence felmentését indítványozta elsősorban bűncselekmény, másodsorban bizonyítottság hiányában, másodlagos indítványa a büntetés enyhítésére, a vádlott lefokozásának mellőzésére irányult, míg harmadsorban a XVII.r. vádlott magatartásával, életvitelével, missziós munkájával kapcsolatos különös méltánylást érdemlő körülmények alapján előzetes mentesítését kérte. Beadványában kifejtette, hogy az irányadó I/3. tényállás nem tartalmazza azokat a tényeket, hogy a XVII.r. vádlott kitől, mikor, miért és mennyi pénzt kapott. Ezért a védekezése is korlátozott volt. Ugyanakkor utalt arra, hogy az ügyben kihallgatott tolmácsok és fordítók egybehangzóan úgy nyilatkoztak, hogy sem terhelt¹⁷nak, sem másnak nem adtak vissza pénzt a egyéb érdekelt⁴-es fordítási, tolmácsolási díjakból. A IV.r. vádlott terhelő vallomásával szemben a XVII.r. vádlott következetes tagadó vallomása áll, és a IV.r. vádlott vallomását a XVI.r. vádlott nyomozati vallomása nem konkrétan támasztja alá, hisz terhelt¹⁷ra vonatkozóan adatot nem tartalmaz, ezért álláspontja szerint indokolt a XVII.r. vádlott felmentése.

[73] A másodfokú nyilvános ülésen a Fővárosi Fellebbviteli Főügyészség jelenlévő képviselője az írásban előterjesztett indítványát változatlanul fenntartotta. Lényegében megismételte átiratában foglaltakat. Hangsúlyozta, hogy a felülmérlegelés tilalma alá nem tartozik a felderítetlenség megszüntetése, iratellenesség kiküszöbölése, helyes ténybeli következtetés levonása. Az eltérő tényállás nem a felülmérlegelés eredménye, az ügyiratok tartalma alapján helyes ténybeli következtetés útján új tény is a tényállás részévé tehető és a tényállás kiegészítésének nincs terjedelmi korlátja. A szerkesztési hiba folytán az indokolásban rögzített ténymegállapítás is a tényállás része. Kifejtette, hogy kétségtelen tény, hogy terhelt¹⁶ XVI.r. vádlott 2010. április 22-i gyanúsított ki hallgatásakor az ügyészség téves figyelmeztetést alkalmazott, ugyanakkor a 2010. május 10-i folytatólagos kihallgatáson már az ügyészség törvényes figyelmeztetésre oktatta ki a gyanúsítottat, aki e kioktatást megértve a korábbi vallomásait továbbra is fenntartotta, további cselekményekről számolt be, és későbbi vallomásait is ennek tükrében tette meg. Határozott álláspontja szerint az ügyészség ezzel a reparációval az eljárási szabálysértést korrigálta, és a XVI.r. vádlott 2010. április 22-i és május 03-i vallomását is bizonyítékként értékelhetővé tette. Ezért a XVI.r. vádlott vallomásának eltérő értékelését és a tényállás kiegészítését kérte az ügyészi fellebbezésben részletezettek szerint. Ebből következően pedig álláspontja szerint szükséges

az elsőfokú bíróság által tévesen teljes körűen felmentett vádlottak vád szerinti minősítésű bűncselekményeiben a bűnösségük megállapítása és velük szemben büntetés kiszabása, illetve intézkedés alkalmazása és szükséges valamennyi részfelmentéssel érintett vádlott további bűnösségének a megállapítása is. Hangsúlyozta, hogy az elsőfokú katonai tanács az általa megvizsgált bizonyítékok alapján okszerű következtetést vont le az I.r., IV.r., V.r., VII.r., VIII.r., X.r., XIII.r., XIV.r. és XVII.r. vádlottak elkövetéskori tudattartalmára, azon keresztül szándékára, bűnösségére. Indokoltnak tartotta az I. és XVI.r. vádlottak tekintetében az eltérő minősítést az elsőfokú ügyészi fellebbezésben írtaknak megfelelően, és osztotta az elsőfokú katonai tanács jogi minősítéshez kapcsolódóan kifejtett álláspontját. Összességében indítványozta, hogy a másodfokú bíróság először az ítéleti történeti tényállási részét a katonai ügyészi fellebbezés indokolásában tényállási részenként részletezetteknek megfelelően helyes ténybeli következtetésekkel egészítse ki, a korábbi ítéleti indokolásból az elsőfokú megállapításokat mellőzze, egyebekben a részbeni megalapozatlanság orvoslását követően az átiratában indítványozott döntés meghozatalát kérte.

[74] Az I.r. vádlott védője perbeszédében fellebbezése írásbeli indokolását fenntartva, és annak lényegét megismételve elsődlegesen hatályon kívül helyezésre tett indítványt, másodlagosan az I.r. vádlott felmentését kérte.

[75] A II.r. vádlott védője perbeszédében fellebbezése írásbeli indokolását fenntartva és annak lényegét megismételve a felmentő ítélet helybenhagyását kérte.

[76] A III.r. vádlott védője perbeszédében fellebbezése írásbeli indokolását fenntartva és annak lényegét megismételve a felmentő ítélet helybenhagyását kérte.

[77] A IV.r. vádlott védője perbeszédében a vagyonek Kobzása vonatkozásában előterjesztett fellebbezése írásbeli indokolását megismételve kérte, hogy a másodfokú bíróság a IV.r. vádlott vonatkozásában elsődlegesen a vagyonek Kobzása intézkedést mellőzze, másodlagosan annak összegét 5.000.000 forintra csökkentse.

[78] Az V.r. vádlott védője perbeszédében fellebbezése írásbeli indokolását fenntartva és annak lényegét megismételve az I/8. tényállási ponttal kapcsolatban védence felmentésére tett indítványt, a másik három tényállás tekintetében a felmentő rendelkezés helybenhagyását kérte. Hangsúlyozta, hogy az I/8. tényállási ponttal kapcsolatban az elsőfokú bíróság ténybeli tévedés folytán hozott megalapozatlan ítéletet. Nem vette figyelembe, hogy a XVI.r. vádlott vallomása valójában nem terhelő jellegű, a VII.r. vádlott többször megváltoztatta a vallomását és a terhelő vallomást a tárgyaláson vissza is vonta. Utalt arra is, hogy helytelen a jogi minősítés is, hisz az V.r. vádlott a tényállás szerint egy alkalommal vett át 1.000.000 forintot, ezért sem üzletszerűségről, sem folytatatlanságról nem lehet beszélni.

[79] A VI.r. vádlott védője perbeszédében kifejtette, hogy a VI.r. vádlottat érintően az elsőfokú bíróság körületekintően vette figyelembe az összes bizonyítékot, maradéktalanul végrehajtotta a hatályon kívül helyező végzésben előírtakat, az indokolási kötelezettségének is maradéktalanul eleget tett, megállapítva, hogy a VI.r. vádlott büntetőjogi felelősségének megállapítására nincs lehetőség, ezért kérte a felmentő ítélet helybenhagyását.

[80] A VII.r. vádlott védője perbeszédében a fellebbezése írásbeli indokolásában foglaltakat fenntartva és annak lényegét megismételve kérte az ügyészség súlyosításra irányuló indítványa elutasítását, és egyben az I/7. és I/8. tényállási pontok vonatkozásában a VII.r. vádlott felmentését. Egyebekben az ítélet helybenhagyását indítványozta. Másodlagos indítványa rövidebb idejű szabadságvesztés és rövidebb tartamú próbaidő kiszabása volt.

[81] A VIII.r. vádlott védője perbeszédében a fellebbezése írásbeli indokolásában és a korábbi perbeszédeiben foglalt jogi okfejtéseit fenntartotta. Álláspontja szerint az elsőfokú katonai tanács tévesen állapította meg a VIII.r. vádlott bűnösségét, ezért felmentésére tett indítványt. Egyebekben az elsőfokú ítélet helybenhagyását kérte.

[82] A IX.r. vádlott védője perbeszédében indítványozta, hogy a IX.r. vádlott felmentését a másodfokú katonai tanács hagyja helyben. Álláspontja szerint az elsőfokú ítéletnek a IX.r. vádlottat felmentő része ténybelileg és jogilag is megalapozott.

[83] A X.r. vádlott védője perbeszédében a fellebbezése írásbeli indokolását fenntartva elsődlegesen védence felmentésére, másodlagosan a büntetés enyhítésére tett indítványt a differenciált büntetéskiszabás és a belső arányosság követelményének megfelelően. Rámutatott arra, hogy az I/8. tényállás kizárólag a XVI.r. vádlott elsőfokú bíróság által a bizonyítékok köréből kizárt vallomásán alapul, erre pedig bűnösséget alapítani nem lehet. A VI. tényállási pont tekintetében pedig hangsúlyozta, hogy nincs bizonyíték arra, hogy a X.r. vádlott tudattartalma átfogta volna az I. és XVI.r. vádlottak alapcselekményét, azt, hogy ők bűnszövetségben, üzletszerűen vesztegetés elfogadásának büntettét követik el, amelyhez úgy kapcsolódik a magatartása, hogy munkája elismerésül többek között ő is ünnepélyes alkalommal részesedést kap. Kétségét fejezte ki a rendbeliség tekintetében is, mert álláspontja szerint védenccével csak a XVI.r. vádlott volt közvetlen kapcsolatban, az I.r. vádlott nem. A büntetés kiszabása körében pedig hangsúlyozta, hogy a bűnsegédeknel kétszeres leszállásra van lehetősége a bíróságnak.

[84] A XIII.r. vádlott védője perbeszédében a fellebbezése írásbeli indokolását fenntartva elsődlegesen a védence felmentésére, másodlagosan az eljárás megszüntetésére tett indítványt. Hangsúlyozta, hogy a felsorolt tényállási pontok közül nem állapítható meg, hogy a XIII.r. vádlott mely cselekmény kapcsán milyen szándékerősítő hatást gyakorolt, illetve az adott cselekmény mely stádiumában történt mindez. Érvelt azzal is, hogy a pincelátogatáson tett kijelentés bizonyítottságát kizárólag a XVI.r. vádlott vallomására alapította a bíróság. Jogi

álláspontja szerint az önálló vesztegetés alapesete állapítható meg legfeljebb, de annak büntethetősége elévült.

[85] A XIV.r. vádlott védője perbeszédében fellebbezése írásbeli indokolását fenntartva elsődlegesen a XIV.r. vádlott felmentését, másodlagosan a jogi minősítés megváltoztatása mellett az eljárás megszüntetését indítványozta. Hangsúlyozta, hogy a megállapított tényállást a XIV.r. vádlott vonatkozásában a bizonyítékok nem támasztják alá. A jogi álláspontja szerint a minősítés is téves, a XIV.r. vádlott magatartása passzív gazdasági vesztegetés alapesetének a megállapítására lehet alkalmas, de e cselekmény büntethetősége akkor elévült, amikor őt eljárás alá vonták.

[86] A XV.r. vádlott védője perbeszédében fellebbezése írásbeli indokolását fenntartva elsődlegesen a XV.r. vádlott felmentésére tett indítványt, másodlagosan az enyhítő körülmények súlyára és a belső arányosság követelményére figyelemmel a kiszabott szabadságvesztés mértékének és a végrehajtás felfüggesztése próbaidejének mérséklését, a vádlott előzetes mentesítését, valamint a katonai büntetés mellőzését, és ezzel egyidejűleg a súlyosításra irányuló ügyészi indítvány elutasítását kérte.

[87] A XVI.r. vádlott védője perbeszédében a fellebbezése írásbeli indokolásában részletesen kifejtetteket változatlanul fenntartotta. Lényegében az elsőfokú ítélet megváltoztatására tett indítványt, a védői indítványának megfelelően a XVI.r. vádlott felmentését, a marasztalást eredményező tényállásoknál a minősítés megváltoztatását, és a jelentős számú enyhítő körülmény figyelembe vételével a korlátlan enyhítés Btk. 17. § szerinti alkalmazásával a kiszabott büntetés enyhítését kérte. Hangsúlyozta, hogy a XVII.r. vádlott vallomását ki kell rekeszteni teljes egészében a bizonyítékok közül. Részletesen kifejtette, hogy miért nem állapítható meg az önálló intézkedési jogkör XVI.r. vádlott vonatkozásában, megismételte az egyes ítéleti tényállások iratellenességére vonatkozó álláspontját, kifogásolta az ítéletszerkesztési hibákat, és részletesen kifejtette jogi álláspontját a téves minősítéssel kapcsolatban.

[88] A XVII.r. vádlott védője perbeszédében a fellebbezését és annak írásbeli indokolását változatlanul fenntartotta. Elsődlegesen a XVII.r. vádlott felmentésére, másodlagosan a büntetés enyhítésére, előzetes mentesítés alkalmazására tett indítványt.

[89] A Fővárosi Fellebbviteli Főügyészség képviselője viszonválaszában többször kifejtette, hogy törvényesen, alakilag feljogosított személy által került sor a vádemelésre, törvényi és kúriai rendelkezéseknek megfelelő vádirati tartalommal, kategorikusan elutasítva a nem törvényes vádra vonatkozó védői álláspontokat. Hangsúlyozta továbbá, hogy nincs adat arra vonatkozóan, hogy az ügyész kényszervallatott volna, és arra sem, hogy az ügyészi elvárásoknak megfelelő vallomást kellene tennie az egyes vádlottaknak a szabadulás érdekében. Hozzáfűzte, hogy mégis mire ment volna az ügyészség egy olyan eljárás alá vont terhelő vallomásával, akit a vallomásért cserébe „elengednek” az eljárásból. Rámutatott arra

is, hogy a kényszerintézkedések tárgyában a katonai ügyészségnek nem volt ráhatása arra, hogy miként döntsön a katonai nyomozási bíró. Hangsúlyozta, hogy nem a terheltektől várta ártatlanságuk bizonyítását, hanem pusztán arra akarta felhívni a figyelmet, hogy azt alátámasztó egyéb bizonyíték hiányában az általuk előadott védekezés sem megdönthetetlen. Határozottan kijelentette, hogy az ügyészség a meggyőződése és a szakmai szabályok szerint járt el az ügyben.

[90] Az I.r. vádlott az utolsó szó jogán hangsúlyozta, hogy nem követett el bűncselekményt. Kifogásolta a katonai ügyészség eljárását, és elsődlegesen a felmentését, másodlagosan - személyi körülményeire hivatkozva – méltányos ítélet meghozatalát kérte. Egyebekben csatlakozott védőjéhez.

[91] A II.r. vádlott az utolsó szó jogán rámutatott arra, hogy a kaposvári katonai tanács a XVI.r. vádlott vallomását a bizonyítékok köréből kirekesztve mentette fel őt a vádak alól, a debreceni katonai tanács pedig terhelt16 vádlott vallomását értékelve mentette őt fel a vádak alól. A védőjéhez csatlakozva kérte az elsőfokú ítélet helybenhagyását.

[92] A III.r. vádlott az utolsó szó jogán védőjéhez csatlakozva kérte az elsőfokú ítélet helybenhagyását.

[93] A IV.r. vádlott az utolsó szó jogán csatlakozott a védőjéhez. Hangsúlyozta, hogy mindig szabálykövető magatartást tanúsított, jogtalan előnyt 40 éves pályafutása alatt nem kért és nem kapott, de elfogyott az eljárás tíz éve alatt, ezért tudomásul vette az elsőfokú ítéletet.

[94] Az V.r. vádlott az utolsó szó jogán csatlakozott védőjéhez. Hangsúlyozta, hogy nem követett el bűncselekményt. Rámutatott arra, hogy érthetetlen egy olyan cég részéről történő megvesztegetés, amellyel a cég1 üzleti kapcsolatban nem állt, vele szerződést nem kötött. Hivatkozott arra is, hogy polgári személy1 tanú mindenben alátámasztotta a vallomását, míg a VII.r. vádlott a Kaposvári Törvényszék Katonai Tanácsa előtt vonta vissza a terhelő vallomását. Mindezek alapján a felmentését kérte.

[95] A VI.r. vádlott az utolsó szó jogán elmondta, hogy erre az eljárásra ráment az egzisztenciája és a családja. Nem követett el bűncselekményt, ezért az elsőfokú ítélet helybenhagyását kérte.

[96] A VIII.r. vádlott az utolsó szó jogán kétségeit fejezte ki az ügyész eljárásával, a kényszerintézkedés szükségességével, a marasztaló ítélettel kapcsolatban. Hangsúlyozta,

hogy nem kért és nem fogadott el pénzt senkitől, ezért a felmentését kérte. Egyebekben csatlakozott védőjéhez.

[97] A X.r. vádlott az utolsó szó jogán csatlakozott a védőjéhez.

[98] A XV.r. vádlott az utolsó szó jogán csatlakozott a védőjéhez. Hangsúlyozta, hogy nem bűnös, az általa elfogadott pénzt a jó munkájáért kapta a XVI.r. vádlottól. Erről minden alkalommal jelentést tett a IV.r. vádlottnak. Nem volt tudomása a pénz eredetéről. A felmentését kérte.

[99] A XVI.r. vádlott az utolsó szó jogán a védője által elmondottakhoz csatlakozott.

[100] A XVII.r. vádlott az utolsó szó jogán hangsúlyozta, hogy sem a IV., sem a XVI.r. vádlott vallomása, sem a kihallgatott tolmács tanúk vallomása nem terhelő rá nézve, ezért elsődlegesen a felmentését kérte, mert nem követett el bűncselekményt. Másodlagosan a kiszabott büntetés enyhítését, a lefokozás mellőzését és előzetes mentesítést kért.

[101] A bejelentett ellentétes irányú fellebbezésekre tekintettel a Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa az elsőfokú ítéletet és az azt megelőző bírósági eljárást a Be. 590. § (3) bekezdése alapján terhelt⁴ Ernő András nyugállományú dandártábornok IV.r. vádlott tekintetében korlátozottan, a további fellebbezéssel érintett vádlottaknál a Be. 590. § (1) és (2) bekezdésének megfelelően teljes körűen bírálta felül azzal, hogy a felülbírálat a Be. 590. § (9) bekezdése értelmében az ítéletnek csak a fellebbezéssel érintett vádlottakra vonatkozó rendelkezésére, illetve részére terjedt ki. Az elsőfokú ítélet ugyanis terhelt¹¹ XI.r. vádlott és Terhelt¹² XII.r. vádlott tekintetében 2019. február 08. napján jogerőre emelkedett.

[102] A Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa előzményként megállapította, hogy a Budapesti Katonai Ügyészség a 2011. március 10. napján kelt B.IV.165/2010. számú vádiratában I.r. Terhelt¹ vádlottat 9 rb. a Btk. 252. § (1) bekezdésébe ütköző, de a (3) bekezdés b./ pontja szerint minősülő és büntetendő költségvetési szerv önálló intézkedésre jogosult dolgozója által üzletszerűen elkövetett vesztegetés büntetével, mely bűncselekményt bünszervezetben követett el, II.r. terhelt² vádlottat a Btk. 252. § (1) bekezdésébe ütköző, de a (3) bekezdés b./ pontja szerint minősülő és büntetendő költségvetési szerv önálló intézkedésre jogosult dolgozója által üzletszerűen elkövetett vesztegetés büntetével, mely bűncselekményt bünszervezetben követett el, III.r. Terhelt³ polgári személy vádlottat a Btk. 252. § (1) bekezdésébe ütköző, de a (3) bekezdés b./ pontja szerint minősülő és büntetendő bűnsegédként, költségvetési szerv önálló intézkedésre jogosult dolgozója által üzletszerűen elkövetett vesztegetés büntetével, mely bűncselekményt bünszervezetben követett el, IV.r. terhelt⁴ nyugállományú dandártábornok vádlottat 7 rb. a Btk. 252. § (1) bekezdésébe ütköző, de a (3) bekezdés b./ pontja szerint minősülő és büntetendő költségvetési szerv önálló intézkedésre jogosult dolgozója által üzletszerűen elkövetett vesztegetés büntetével, mely

bűncselekményt bünszervezetben követett el, V.r. Terhelt5 polgári személy vádlottat 4 rb. a Btk. 252. § (1) bekezdésébe ütköző, de a (3) bekezdés b./ pontja szerint minősülő és büntetendő költségvetési szerv önálló intézkedésre jogosult dolgozója által üzletszerűen elkövetett vesztegetés büntetével, mely bűncselekményt bünszervezetben követett el, VI.r. Terhelt6 polgári személy vádlottat 2 rb. a Btk. 252. § (1) bekezdésébe ütköző, de a (3) bekezdés b./ pontja szerint minősülő és büntetendő költségvetési szerv önálló intézkedésre jogosult dolgozója által üzletszerűen elkövetett vesztegetés büntetével, mely bűncselekményt bünszervezetben követett el, VII.r. Terhelt7 vádlottat 6 rb. a Btk. 252. § (1) bekezdésébe ütköző, de a (3) bekezdés b./ pontja szerint minősülő és büntetendő költségvetési szerv önálló intézkedésre jogosult dolgozója által üzletszerűen elkövetett vesztegetés büntetével, mely bűncselekményt bünszervezetben követett el, VIII.r. Terhelt8 vádlottat 1 rb. a Btk. 252. § (1) bekezdésébe ütköző, és aszerint büntetendő költségvetési szerv önálló intézkedésre jogosult dolgozója által elkövetett vesztegetés büntetével, valamint 1 rb. a Btk. 252. § (1) bekezdésébe ütköző, de a (3) bekezdés b./ pontja szerint minősülő és büntetendő költségvetési szerv önálló intézkedésre jogosult dolgozója által üzletszerűen elkövetett vesztegetés büntetével, mely bűncselekményeket bünszervezetben követett el, IX.r. Terhelt9 vádlottat a Btk. 252. § (1) bekezdésébe ütköző, de a (3) bekezdés b./ pontja szerint minősülő és büntetendő költségvetési szerv önálló intézkedésre jogosult dolgozója által üzletszerűen elkövetett vesztegetés büntetével, mely bűncselekményt bünszervezetben követett el, X.r. Terhelt10 vádlottat 2 rb. a Btk. 252. § (1) bekezdésébe ütköző, de a (3) bekezdés b./ pontja szerint minősülő és büntetendő költségvetési szerv önálló intézkedésre jogosult dolgozója által üzletszerűen elkövetett vesztegetés büntetével, mely bűncselekményt bünszervezetben követett el, XI.r. Terhelt11 vádlottat 11 rb. a Btk. 252. § (1) bekezdésébe ütköző, de a (3) bekezdés b./ pontja szerint minősülő és büntetendő költségvetési szerv önálló intézkedésre jogosult dolgozója által üzletszerűen elkövetett vesztegetés büntetével, mely bűncselekményt bünszervezetben követett el, XII.r. Terhelt12 vádlottat 11 rb. a Btk. 252. § (1) bekezdésébe ütköző, de a (3) bekezdés b./ pontja szerint minősülő és büntetendő költségvetési szerv önálló intézkedésre jogosult dolgozója által üzletszerűen elkövetett vesztegetés büntetével, mely bűncselekményt bünszervezetben követett el, XIII.r. Terhelt13 vádlottat a Btk. 252. § (1) bekezdésébe ütköző, de a (3) bekezdés b./ pontja szerint minősülő és büntetendő bűnsegédként, költségvetési szerv önálló intézkedésre jogosult dolgozója által üzletszerűen elkövetett vesztegetés büntetével, XIV.r. Terhelt14 vádlottat a Btk. 252. § (1) bekezdésébe ütköző, de a (3) bekezdés b./ pontja szerint minősülő és büntetendő bűnsegédként, költségvetési szerv önálló intézkedésre jogosult dolgozója által üzletszerűen elkövetett vesztegetés büntetével, XV.r. Terhelt15 vádlottat a Btk. 252. § (1) bekezdésébe ütköző, de a (3) bekezdés b./ pontja szerint minősülő és büntetendő bűnsegédként, költségvetési szerv önálló intézkedésre jogosult dolgozója által üzletszerűen elkövetett vesztegetés büntetével vádolta.

[103] A Budapesti Katonai Ügyészség a 2011. március 10. napján kelt B.IV.236/2011. számú vádiratában terhelt16ot 11 rb. a Btk. 252. § (1) bekezdésébe ütköző, de a (3) bekezdés b./ pontja szerint minősülő és büntetendő költségvetési szerv önálló intézkedésre jogosult dolgozója által üzletszerűen elkövetett vesztegetés büntetével vádolta, mely bűncselekményt bünszervezetben követte el.

[104] A Budapesti Katonai Ügyészség a 2011. október 03. napján kelt B.IV.51/2011. számú vádiratában terhelt17 nyugállományú alezredes vádlottat a Btk. 252. § (1) bekezdésébe

ütköző, de a (3) bekezdés b./ pontja szerint minősülő és büntetendő költségvetési szerv önálló intézkedésre jogosult dolgozója által köteleességszegéssel, üzletszerűen elkövetett vesztegetés büntetével vádolta.

[105] A Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa a 2011. április 06. napján hozott 6.Kbki.10.019/2011/4. számú végzésével a Fővárosi Bíróság Katonai Tanácsa előtt Kb.II.33/2011. szám alatt indult bűnügyben az ügy elbírálásából a Fővárosi Bíróság Katonai Tanácsának bíráit kizárta és az elsőfokú eljárás lefolytatására a Győr-Moson-Sopron Megyei Bíróság Katonai Tanácsát jelölte ki.

[106] A Győr-Moson-Sopron Megyei Bíróság Katonai Tanácsa a 2011. június 02. napján hozott és a másodfokú határozat folytán 2011. július 06. napján jogerőre emelkedett végzésével az terhelt16 vádlott ellen a Győr-Moson-Sopron Megyei Bíróság Katonai Tanácsa előtt Kb.I.11/2011. szám alatt folyamatban lévő büntetőügy iratait a terhelt1 dandártábornok és társai ellen a Győr-Moson-Sopron Megyei Bíróság Katonai Tanácsa előtt Kb.I.10/2011. szám alatt folyamatban lévő büntetőügy irataihoz egyesítette.

[107] A Győr-Moson-Sopron Megyei Bíróság Katonai Tanácsához a 2011. évi ülnökválasztás során két fő tábornok rendfokozatú ülnök került megválasztásra, akikkel az ügyben eljáró tanácsot meg lehetett alakítani, azonban az egyik ülnök magasabb beosztásba és áthelyezésre került más megyébe, ennek következtében a katonai ülnöki tisztségről lemondott. Erre figyelemmel a megyei bíróság katonai tanácsa ülnökválasztási eljárást kezdeményezett, azonban az új katonai ülnök megválasztásáig érdemi tevékenységet nem tudott ellátni.

[108] A Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa ezért a 2011. október 26. napján hozott 6.Kbki.10.065/2011/2. számú végzésével a Győr-Moson-Sopron Megyei Bíróság Katonai Tanácsa előtt Kb.I.10/2011. szám alatt folyamatban lévő büntetőügyben az elsőfokú eljárás lefolytatására, az egyesített ügyek elbírálására az ügy kiemelt jellegére tekintettel a Somogy Megyei Bíróság Katonai Tanácsát jelölte ki.

[109] A Kaposvári Törvényszék Katonai Tanácsa a 2012. január 30. napján megtartott nyilvános tárgyaláson Kb.II.18/2011/24/II. számú végzésével a terhelt17 nyugállományú alezredes ellen indult büntetőügyet egyesítette az előtte Terhelt1 és társai ellen folyamatban lévő bűnügghöz. Ugyanakkor a bíróság a Terhelt11 XI.r. és Terhelt12 XII.r. vádlottak tekintetében a büntetőügyet jelen ügytől elkülönítette, és a XII.r. vádlott ügyét egyesítette a XI.r. vádlott Kb.II.3/2013. számú büntetőügyéhez.

[110] A Kaposvári Törvényszék Katonai Tanácsa a 2013. február 28-án kihirdetett Kb.II.18/2011/135. számú ítéletével Terhelt1 I.r. vádlottat a 7 rb. a Btk. 252. § (1) bekezdésébe ütköző, a (3) bekezdés b./ pontja szerint minősülő, bünszervezet tagjaként,

folytatólagosan, költségvetési szerv önálló intézkedésre jogosult dolgozója által, üzletszerűen elkövetett vesztegetés büntette, és 2 rb. a Btk. 252. § (1) és (3) bekezdés b./ pontjába ütköző bünszervezet tagjaként, költségvetési szerv önálló intézkedésre jogosult dolgozója által, üzletszerűen elkövetett vesztegetés büntette,

[111] terhelt2 II.r.vádlottat a Btk. 252. § (1) és (3) bekezdés b./ pontjába ütköző bünszervezet tagjaként, folytatólagosan, költségvetési szerv önálló intézkedésre jogosult dolgozója által, üzletszerűen elkövetett vesztegetés büntette,

[112] Terhelt3 psz. III.r. vádlottat a Btk. 252. § (1) és (3) bekezdés b./ pontjába ütköző bünszervezet tagjaként, bűnsegédként, folytatólagosan, költségvetési szerv önálló intézkedésre jogosult dolgozója által, üzletszerűen elkövetett vesztegetés büntette,

[113] terhelt4 IV.r. vádlottat a 7 rb. a Btk. 252. § (1) és (3) bekezdés b./ pontjába ütköző bünszervezet tagjaként, folytatólagosan, költségvetési szerv önálló intézkedésre jogosult dolgozója által, üzletszerűen elkövetett vesztegetés büntette,

[114] Terhelt5 psz. V.r. vádlottat a 3 rb. a Btk. 252. § (1) és a (3) bekezdés b./ pontjába ütköző bünszervezet tagjaként, folytatólagosan, gazdálkodó szervezet önálló intézkedésre jogosult dolgozója által, üzletszerűen elkövetett vesztegetés büntette, és a Btk. 252. § (1) és (3) bekezdés b./ pontjába ütköző bünszervezet tagjaként, gazdálkodó szervezet önálló intézkedésre jogosult dolgozója által, üzletszerűen elkövetett vesztegetés büntette,

[115] Terhelt6 psz. VI.r. vádlottat a 2 rb. a Btk. 252. § (1) és (3) bekezdés b./ pontjába ütköző bünszervezet tagjaként, folytatólagosan, gazdálkodó szervezet önálló intézkedésre jogosult dolgozója által, üzletszerűen elkövetett vesztegetés büntette,

[116] Terhelt7 VII.r. vádlottat a 2 rb. a Btk. 252. § (1) és (3) bekezdés b./ pontjába ütköző bünszervezet tagjaként, folytatólagosan, költségvetési szerv önálló intézkedésre jogosult dolgozója által, üzletszerűen elkövetett vesztegetés büntette, és 4 rb. a Btk. 252. § (1) és (3) bekezdés b./ pontjába ütköző bünszervezet tagjaként, költségvetési szerv önálló intézkedésre jogosult dolgozója által, üzletszerűen elkövetett vesztegetés büntette,

[117] terhelt8 VIII.r. vádlottat a Btk. 252. § (1) és (3) bekezdés b./ pontjába ütköző bünszervezet tagjaként, költségvetési szerv önálló intézkedésre jogosult dolgozója által, üzletszerűen elkövetett vesztegetés büntette, és a Btk. 252. § (1) és (3) bekezdés b./ pontjába ütköző bünszervezet tagjaként, gazdálkodó szervezet önálló intézkedésre jogosult dolgozója által, üzletszerűen elkövetett vesztegetés büntette,

[118] terhelt9 IX.r. vádlottat a Btk. 252. § (1) és (3) bekezdés b./ pontjába ütköző bűnszervezet tagjaként, folytatólagosan, gazdálkodó szervezet önálló intézkedésre jogosult dolgozója által, üzletszerűen elkövetett vesztegetés büntette,

[119] Terhelt10 X.r. vádlottat a Btk. 252. § (1) és (3) bekezdés b./ pontjába ütköző bűnszervezet tagjaként, költségvetési szerv önálló intézkedésre jogosult dolgozója által, üzletszerűen elkövetett vesztegetés büntette, és a Btk. 252. § (1) és (3) bekezdés b./ pontjába ütköző, bűnszervezet tagjaként, folytatólagosan, költségvetési szerv önálló intézkedésre jogosult dolgozója által, üzletszerűen elkövetett vesztegetés büntette,

[120] terhelt13 XIII.r. vádlottat a Btk. 252. § (1) és (3) bekezdés b./ pontjába ütköző bűnszegdként, folytatólagosan, költségvetési szerv önálló intézkedésre jogosult dolgozója által, üzletszerűen elkövetett vesztegetés büntette,

[121] terhelt14 XIV.r. vádlottat a Btk. 252. § (1) és (3) bekezdés b./ pontjába ütköző bűnszegdként, folytatólagosan, költségvetési szerv önálló intézkedésre jogosult dolgozója által, üzletszerűen elkövetett vesztegetés büntette,

[122] terhelt15 XV.r. vádlottat a Btk. 252. § (1) és (3) bekezdés b./ pontjába ütköző bűnszegdként, költségvetési szerv önálló intézkedésre jogosult dolgozója által, üzletszerűen elkövetett vesztegetés büntette, és a Btk. 252. § (1) és (3) bekezdés b./ pontjába ütköző folytatólagosan, költségvetési szerv önálló intézkedésre jogosult dolgozója által, üzletszerűen elkövetett vesztegetés büntette,

[123] terhelt16 XVI.r. vádlottat a 11 rb. a Btk. 252. § (1) és (3) bekezdés b./ pontjába ütköző bűnszervezet tagjaként, folytatólagosan, költségvetési szerv önálló intézkedésre jogosult dolgozója által, üzletszerűen elkövetett vesztegetés büntette, és

[124] Terhelt17 XVII.r. vádlottat a Btk. 252. § (1) és (3) bekezdés b./ pontjába ütköző folytatólagosan, költségvetési szerv önálló intézkedésre jogosult dolgozója által, üzletszerűen elkövetett vesztegetés büntette miatt emelt vád alól – bebizonyítottság hiányában - felmentette.

[125] A egyéb érdekelt4 által előterjesztett polgári jogi igényt elutasította és a egyéb érdekelt4 sértettet az ügyvédi munkadíjak megfizetésére kötelezte. A vádlottakkal szemben elrendelt zár alá vételt megszüntette és rendelkezett az eljárás során lefoglalt bűnjelekről,

melyeket az érintett vádlottaknak kiadni rendelte. Megállapította, hogy az eljárás során felmerült bűnügyi költséget az állam viseli.

[126] Az ellentétes irányú fellebbezések folytán a Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa a 2014. február 12. napján meghozott 6.Kbf.54/2013/32. számú végzésével a Kaposvári Törvényszék Katonai Tanácsának ítéletét – Terhelt11 XI.r. és Terhelt12 XII.r. vádlottak kivételével – valamennyi vádlott tekintetében hatályon kívül helyezte és az elsőfokú bíróságot új eljárás lefolytatására utasította. Elrendelte, hogy a megismételt eljárást a Debreceni Törvényszék Katonai Tanácsa folytassa le. A fellebbviteli bíróság a felülbírálat során megállapította, hogy az elsőfokú bíróság az eljárás érdemére is kiható eljárási szabálysértést valósított meg, továbbá ítélete a Be. 351. § (2) bekezdés a./ és b./ pontja alapján megalapozatlan, és indokolási kötelezettségének sem tett eleget teljes egészében, ami miatt az ügy érdemi felülbírálatra alkalmatlan volt.

[127] A másodfokú bíróság az eljárás lefolytatására a következő iránymutatást adta.

[128] 1/ Amennyiben ez lehetséges, dr. terhelt11 XI. r. és terhelt12 XII.r. vádlottak büntetőügyeit vissza kell egyesíteni, és az eljárási szabályok maradéktalan betartásával kell lefolytatni a teljes bizonyítási eljárást.

[129] 2./ Ismételten ki kell hallgatni a vádlottakat és a tanúkat. Vallomásukat a bizonyítékok között részletesen értékelni kell. Valamennyi vádlott tekintetében meg kell vizsgálni a terhelő és a bűnösségüket cáfoló bizonyítékokat, és azok helyes mérlegelésével kell megállapítani a tényállást, és kell érdemben állást foglalni a vádlottak büntetőjogi felelősségének kérdésében. A bizonyítékokat értékelő tevékenységről a logika szabályai szerint kell számot adni. Ennek során figyelemmel kell lenni az irányadó bírói gyakorlatra, amely megjelenik a BH.1998/418. számú eseti döntés III. pontjában. E szerint: „A bizonyítékok bíróság által történt értékelésének megszokott módja az, hogy a bíróság a vallomás egyes, általában más bizonyítékokkal is megerősített részeit fogadja el irányadónak a történeti tényállás megállapítása során, míg a vallomásnak olyan részeit, amelyek más bizonyítékokkal ellentétesek, figyelmen kívül hagyja. Mindez nem érinti a mérlegelési tevékenység perrendszeri voltát.” Ez azt jelenti, hogy a bíróságnak egyenként és összességében is részletesen kell értékelnie a bizonyítékokat.

[130] 3/ Amennyiben terhelt16 XVI. vádlott ismételten él mentességi jogával, és nem tesz vallomást, akkor a nyomozás során tett vallomásait – kivéve a megtévesztő kioktatás idején tetteket – kell a bizonyítékok között mérlegelni, értékelni.

[131] 4/ Meg kell keresni az illetékes Bv. intézetet arra vonatkozóan, hogy terhelt16 XVI.r. vádlott fogvatartása alatt milyen gyógyszeres kezelésben részesült, és a válasz függvényében kell döntenie igazságügyi elmeorvos-szakértő bevonásáról annak megállapítása érdekében,

hogyan tudatmódosító szer hatása alatt tett-e vallomást, illetve vallomása befolyástól mentesnek tekinthető-e.

[132] Az előzőek elvégzését követően lesz az elsőfokú bíróság abban a helyzetben, hogy megalapozottan tudjon állást foglalni a vádlottak büntetőjogi felelőségét illetően, felmentésük, vagy bűnösségük megállapításáról, amellyel, hogy indokolási kötelezettségének teljes körűen eleget tesz.

[133] A Debreceni Törvényszék Katonai Tanácsa a 2014. június 16. napján megtartott nyilvános tárgyaláson hozott V. számú végzésével a XI. és XII.r. vádlottak ellen folyamatban lévő bűnügyet egyesítette az előtte Kb.I.13/2014. szám alatt Terhelt1 és 14 társa ellen folyamatban lévő üggyel.

[134] A másodfokú katonai tanács a felülbírálat során megállapította, hogy nem történt olyan eljárási szabálysértés, amely megalapozná az elsőfokú ítéletnek a Be. 608. és 609. §-a alapján történő hatályon kívül helyezését. Ugyanakkor az elsőfokú bíróság több eljárási szabályt is megsértett. Az 1998. évi XIX. törvény (továbbiakban régi Be.) 279. § (3) bekezdése értelmében a bíróság az idézéssel egyidejűleg a vádlottat tájékoztathatja arról, hogy a tárgyalás a vádlott távollétében megtartható és vele szemben az eljárás befejezhető, ha előzetesen bejelenti, hogy a tárgyaláson nem kíván részt venni. A régi Be. 281. § (4) bekezdése pedig akként rendelkezik, ha az eljárás több vádlott ellen folyik, a vádlott távollétében is megtartható a tárgyalásnak az a része, amely őt nem érinti. A Be. 608. § (1) bekezdés d./ pontja (a régi Be. 373. § (1) bekezdés II/d. pontja) alapján a másodfokú bíróság nem ügydöntő végzésével hatályon kívül helyezi az elsőfokú bíróság ítéletét, és az elsőfokú bíróságot új eljárásra utasítja, ha a tárgyalást olyan személy távollétében tartották meg, akinek a jelenléte a törvény értelmében kötelező.

[135] Az elsőfokú bírósági iratokból (I. kötet 4. naplósám) megállapítható, hogy terhelt14 XIV.r. vádlott bejelentette, hogy a tárgyaláson nem kíván részt venni és kérte, hogy az elsőfokú bíróság a távollétében hozzon érdemi határozatot. Az elsőfokú bíróság a 2014. június 16. napján megtartott tárgyaláson (KB.I.13/2014/8. számú tárgyalási jegyzőkönyv 3. oldal 2. bekezdése) engedélyezte a XIV.r. vádlott részére a távolmaradást. Terhelt6 VI.r. vádlott (I. kötet 15. naplósám) 2014. szeptember 11-i beadványában kérte, hogy engedélyezze részére a bíróság a tárgyalásról való távolmaradást. A 2014. október 08. napján megtartott tárgyaláson (KB.I.13/2014/19. számú tárgyalási jegyzőkönyv 3. oldal) a VI., VII., VIII., IX., XIII. és XIV.r. vádlott jelentette be, hogy a tárgyaláson nem kíván részt venni. terhelt15 XV.r. vádlott 2014. október 10-i keltezésű beadványában (I. kötet 22. naplósám) jelentette be, hogy a tárgyalásokon nem kíván részt venni, míg terhelt17 nyugállományú alezredes XVII.r. vádlott 2014. október 14-i beadványában (I. kötet 24. naplósám) kérte a bíróságtól, hogy a tárgyalásokat a távollétében tartsa meg azzal, hogy bejelentette, hogy vallomást kíván tenni, erre biztosítson lehetőséget számára a bíróság, ezen a tárgyaláson meg kíván jelenni. Terhelt6 VI.r. vádlott a 2014. november 27-i beadványában (I. kötet 39. naplósám) ismételt bejelentette, hogy a tárgyaláson nem kíván részt venni.

[136] terhelt8 VIII.r. vádlott a 2014. december 01-én csatolt írásbeli vallomásában (I. kötet 44. naplósám) bejelentette, hogy a továbbiakban a tárgyaláson nem kíván jelen lenni.

[137] Az elsőfokú katonai tanács 2015. január 19. napján megtartott nyilvános tárgyaláson (KB.I.13/2014/48. sorszámú tárgyalási jegyzőkönyv 3. oldal 1. és 19. oldal utolsó előtti bekezdés) a XI.r. és a VII.r. vádlott kérelmének adott helyt, engedélyezte a tárgyalásokról való távolmaradásukat. Ez alkalommal Terhelt5 V.r. vádlott védője is bejelentette, hogy a vádlott a távolmaradás jogával szeretne élni (KB.I.13/2014/48. sorszámú tárgyalási jegyzőkönyv 18. oldal utolsó előtti bekezdés).

[138] Az elsőfokú katonai tanács a 2015. február 23-i folytatólagos tárgyaláson Terhelt12 XII.r. vádlott részére engedélyezte a tárgyalásról való távolmaradást (KB.I.13/2014/58. számú tárgyalási jegyzőkönyv 5. oldal utolsó előtti bekezdés).

[139] A 2016. április 27-én megtartott folytatólagos tárgyaláson I., II., III. és XVI.r. vádlott is bejelentette, hogy a további tárgyalásokon nem kíván megjelenni. Ekkor a bíróság mindenki számára engedélyezte a tárgyalásokról való távolmaradást (KB.I.13/2014/107. számú tárgyalási jegyzőkönyv 22. oldal).

[140] A vádlotti kérelmek (2014.06.16.-2016.04.27.) és a bíróság engedélyezésének (2014.06.16., 2015.01.19., 2016.04.27.) az időpontjait összevetve a nyilvános tárgyaláson megjelent vádlottak személyével, arra a megállapításra jutott a fellebbviteli bíróság, hogy az elsőfokú katonai tanács az egyes tárgyalási napokon tévesen állapította meg, hogy a bíróság engedélyével vannak távol egyes vádlottak. Ugyanakkor a tárgyalási jegyzőkönyvek alapján az megállapítható, hogy az érintett határnapokon felvett bizonyítás a megjelent vádlottakat érintette. Az elsőfokú katonai tanács a 2014. október 29-i (bíróági iratok KB.I.13/2014/25.) 2014. november 25-i (bíróági iratok KB.I.13/2014/34.), 2014. december 1-i (bíróági iratok KB.I.13/2014/41.), 2015. január 19-i (bíróági iratok KB.I.13/2014/48.), 2015. február 2-i (bíróági iratok KB.I.13/2014/52.), 2015. február 23-i (bíróági iratok KB.I.13/2014/52.), 2015. március 24-i (bíróági iratok KB.I.13/2014/64.) tárgyalási határnapokon a vádlottakat, illetve polgári személy³⁰ és polgári személy² tanúkat hallgatta ki, majd a 2015. május 19-i tárgyaláson (bíróági iratok KB.I.13/2014/65.) a régi Be. 554/L.§ (2) bekezdése alapján ülnökváltozás miatt előlről kezdte a tárgyalást, és a 2015.június 2. napján tartott tárgyaláson a megjelent, illetve a jogszerűen távolmaradt vádlottak jelenlétében ismertette valamennyi korábbi tárgyalási jegyzőkönyvet. Az ezt követően megtartott valamennyi tárgyalási napon olyan tanú- és okirati bizonyítást vett fel az elsőfokú bíróság, amely a tárgyaláson megjelent vádlottakat érintette, kivéve a 2015. szeptember 15-i (bíróági iratok KB.I.13/2014/72.), 2015. december 10-i (bíróági iratok KB.I.13/2014/83.), 2016. január 21-i (bíróági iratok KB.I.13/2014/92.), 2016. február 4-i (bíróági iratok KB.I.13/2014/93.) és 2016. április 14-i (bíróági iratok KB.I.13/2014/104.) tárgyalási napokat, ahol távollévő személyt (I.r. vagy a XVI.r. vádlottat) érintő bizonyítást folytatott le a törvényszék katonai tanácsa, azonban ügyészi indítványra később ismertette a tárgyalási jegyzőkönyveket. Erre került sor a 2016.

szeptember 28-i tárgyalási határnapon, amikor ügyészi indítványra ismertette az I.r. vádlott vonatkozásában a KB.I.13/2014/72., /83. és /92. sorszámú jegyzőkönyveket, majd a XVI.r. vádlott vonatkozásában a KB.I.13/2014/93. és /104. sorszámú tárgyalási jegyzőkönyveket, amelyekre az érintett vádlottak részéről észrevétel nem hangzott el.

[141] A büntetőeljárás során 2018. július 01. napjával hatályban lépett a büntetőeljárásról szóló 2017. évi XC. törvény (továbbiakban Be.), amelynek 430. § (1) bekezdése akként rendelkezik, hogy a vádlott a tárgyaláson való jelenlét jogáról a vádemelés után bármikor lemondhat, ha a./ védővel rendelkezik és b./ a védőt megbízza a kézbesítési megbízotti feladatok ellátásával. A (2) bekezdés értelmében a vádlott az (1) bekezdés szerinti nyilatkozatot a bíróság előtt szóban vagy a védője által ügyvédi ellenjegyzéssel ellátott okiratban teheti meg. A (7) bekezdés értelmében, ha a vádlott a tárgyaláson való jelenlét jogáról lemondott és őt a bíróság nem kötelezte a tárgyaláson való jelenlételre, a tárgyalást a vádlott távollétében is meg kell tartani. Ebben az esetben a bíróság az eljárást a meg nem jelent vádlottal szemben befejezheti.

[142] A felülbírálat során a bírósági iratok alapján megállapítást nyert, hogy a törvényszék katonai tanácsának 2018. július 04-i tárgyalásán elhangzott felhívására terhelt9 IX.r., Terhelt7 VII.r., terhelt15 XV.r., terhelt14 XIV.r., és Terhelt6 VI.r. vádlottak csatolták a tárgyalásról való jelenlét jogáról való nyilatkozatukat és a megbízási szerződést a kézbesítési megbízotti feladatok ellátására. A 2018. szeptember 05-i tárgyalási határnapon a tárgyaláson csatolta a szükséges dokumentumokat Terhelt3 III.r., terhelt8 VIII.r., terhelt13 XIII.r. és terhelt17 nyugállományú alezredes XVII.r. vádlott, valamint ezen a tárgyaláson tárgyalási jegyzőkönyvbe foglaltan nyilatkozott Terhelt5 V.r. és terhelt16 XVI.r. vádlott, hogy a tárgyaláson való jelenlét jogáról lemond, egyúttal megbízza védőjét a kézbesítési megbízotti feladatok ellátásával, amelyet a védők elfogadtak. terhelt2 II.r. vádlott 2018. szeptember 10. napján csatolta a tárgyalásról való jelenlét jogáról lemondó nyilatkozatát és egyben a megbízási szerződést a kézbesítési megbízotti feladatok ellátására, valamint terhelt4 nyugállományú dandártábornok IV.r. vádlott 2018. október 01. napján csatolta a kézbesítési megbízást, azonban tárgyalásról való lemondó nyilatkozatot nem tett. A tárgyalási jegyzőkönyvek alapján azonban az is nyomon követhető, hogy a IV.r. vádlott az ezt követő valamennyi tárgyalási határnapon megjelent, ahogy az I.r. vádlott is, aki nem élt a tárgyaláson való jelenlétéről lemondás jogával.

[143] A vádlottak tárgyalásról való távolmaradásával kapcsolatos relatív eljárási szabálysértések a másodfokú bíróság álláspontja szerint az ügy érdemi elbírálására kihatással nem voltak, mert a Be.608.§ (1) bekezdés d) pontja szerinti abszolút eljárási szabálysértés a korábban részletezett körülményekre tekintettel ténylegesen nem volt megállapítható.

[144] A fellebbviteli bíróság a felülvizsgálat során azt is megállapította, hogy az elsőfokú katonai tanács úgy tartott tárgyalást 2017. július 11. napján (bírósági iratok KB.I.13/2014/181.), hogy a IV.r. vádlott védője nem volt jelen és helyettes védő sem járt el, valamint 2018. május 07. napján (bírósági iratok KB.I.13/2014/203.), hogy az V.r. vádlottért nem volt jelen senki. A régi Be. 46. § a./ pontja értelmében e büntetőeljárásban, míg a régi

Be. 242. § (1) bekezdés a./ pontja szerint a tárgyaláson a védő részvétele kötelező volt. A Be. 608. § (1) bekezdés d./ pontja (a régi Be. 373. § (1) bekezdés II/d. pontja) alapján abszolút eljárási szabálysértés, ha a tárgyalást olyan személy távollétében tartották meg, akinek a jelenléte a törvény értelmében kötelező.

[145] A fellebbviteli bíróság azonban megállapította, hogy a 2017. július 11-i tárgyalási napon érdemi bizonyítás felvételére nem került sor, míg a 2018. május 07-i tárgyalási határnapon az I.r. vádlott védője mondott védőbeszédet, így ez az eljárási szabálysértés csupán relatív, az ügy érdemi elbírálására nem hatott ki.

[146] Abszolút eljárási szabálysértés akkor is megvalósul, ha több vádlott között érdekellenétét van, azonban érdekükben ugyanazon védő járt el. Ezt az esetet is úgy kell tekinteni, hogy a bíróság védő nélkül folytatta le a büntetőeljárást. Ilyenkor azonban gondosan kell vizsgálni, hogy a vádlottak között tényleges érdekellentét áll-e fenn, vagy sem. A töretlen bírói gyakorlat szerint nem valósul meg hatályon kívül helyezést eredményező feltétlen eljárási szabálysértés, ha több terhelt érdekében ugyanazon védő járt el, azonban a vádlott-társak nem tettek olyan vallomást, amely a bűnösség megállapítása, a cselekmény minősítése, vagy a büntetés kiszabása szempontjából terhelő, illetve kedvezőtlen a vádlott-társakra nézve. Tehát a védőre vonatkozó érdekellentét nem állapítható meg, ha valamennyi vádlott egyformán tagadja a bűncselekmény elkövetését és vallomásaikban nemcsak magukat mentették, hanem társaikat is.

[147] A fellebbviteli bíróság a Be. 590. § (5) bekezdés a) pontjára alapított felülbírálat során megállapította, hogy a nyomozás során terhelt4 nyugállományú dandártábornok IV.r. vádlott a 2010. július 10. napján fogatosított gyanúsított kihallgatása alkalmával (nyomozati iratok VI. kötet 390. naplósám 8. oldal 6. bekezdés) akként nyilatkozott az V.r. vádlottal kapcsolatban, hogy: „Az egyik magánbeszélgetésünk során tett célzást Terhelt5 a két fiatalra, tehát terhelt16ra és terhelt1ra, hogy nagyon mohók, vigyázni kell velük. A egyéb érdekelt4 PNRI a külföldön nem fegyveres szolgálatot ellátó katonák és polgári alkalmazottak ellátásával kapcsolatban kötött szerződést a cég1-vel. Kb. egymilliárd forintos megrendelésről volt szó. Ezt a területet koordinálta terhelt10 I. ezredes. Egyébként Terhelt5 finoman és burkoltan utalt arra, hogy történik visszaosztás ebből a pénzből, vagyis szaknyelven mondvá az un. kihelyezésből.” A fellebbviteli bíróság álláspontja szerint e vallomásában IV.r. vádlott egyértelműen terhelő vallomást tett az V.r. vádlottra. Az elsőfokú katonai tanács mérlegelési jogkörében eljárva a IV.r. vádlottnak a nyomozati eljárásban tett vallomását fogadta el, utalva arra, hogy komoly és alapos indokot nem szolgáltatott arra, hogy miért változtatta a bírósági eljárás során a vallomásait és miért igyekezett csökkenteni a saját és mások szerepét az idő múlásával.

[148] A felülbírálat során a fenti előzmények ismeretében a másodfokú bíróság megállapította, hogy a 2015. július 07. napján megtartott tárgyaláson (bíróági iratok KB.I.13/2014/70. sorszámu jegyzőkönyv), a 2015. október 01-ei tárgyaláson (bíróági iratok KB.I.13/2014/74. sorszámu jegyzőkönyv), a 2016. november 10-ei tárgyaláson (bíróági iratok KB.I.13/2014/139. sorszámu jegyzőkönyv), a 2017. szeptember 07-ei tárgyaláson

(bíróági iratok KB.I.13/2014/183. sorszámú jegyzőkönyv), a 2017. november 06-ai tárgyaláson (bíróági iratok KB.I.13/2014/190. sorszámú jegyzőkönyv), a 2018. március 13-ai tárgyaláson (bíróági iratok KB.I.13/2014/197. sorszámú jegyzőkönyv), valamint a 2017. évi XC. törvény hatályba lépését követően a 2019. január 07-ei tárgyaláson (bíróági iratok KB.I.13/2014//235. sorszámú jegyzőkönyv) és a 2019. január 21-ei tárgyaláson (bíróági iratok KB.I.13/2014/236. sorszámú jegyzőkönyv) a IV. és V.r. vádlott képviselőjét ugyanaz a védő látta el.

[149] A 2015. július 07-ei tárgyalási határnapon a IV.r. vádlott védője hatalmazta meg helyettesítésre az V.r. vádlott védőjét és miután olyan tanú, polgári személy⁴ (I/2. tényállás) került kihallgatásra, akinek vallomása a IV.r. vádlottat érintette és olyan személy távollétében tartott tárgyalást a bíróság, akinek a jelenléte kötelező, a fellebbviteli bíróság a bizonyítékok köréből polgári személy⁴ tanúvallomását kizárta.

[150] A 2015. október 01-ei tárgyalási határnapon ugyancsak az V.r. vádlott védője helyettesítette – többek között – a IV.r. vádlott védőjét is, és e napon az I/8. tényállást érintő bizonyítás felvételére került sor. Ennek keretében kihallgatásra került tanú¹⁹, valamint polgári személy¹ polgári személy tanú. Mivel olyan személy távollétében tartott tárgyalást a bíróság, akinek a jelenléte kötelező, a fellebbviteli bíróság e két tanú vallomását a bizonyítékok köréből kizárta a IV.r. vádlottat érintően.

[151] A 2016. november 10-ei tárgyalás során érdemi eljárási cselekmény nem történt.

[152] A 2017. szeptember 09-ei és a 2017. november 06-ai tárgyaláson IV.r. és V.r. vádlottat érintően bizonyítás felvételére nem került sor.

[153] A 2018. március 13-ai tárgyalás során az ügyész tartott vádbeszédet.

[154] A 2019. január 07-e tárgyalási napon a XVI., XVII. és XI.r. vádlottak védői mondták el perbeszédüket, míg a január 21-ei tárgyalási határnapon a X., XVI. és XVII.r. vádlottak nyilatkoztak az utolsó szó jogán.

[155] A fent írtak alapján a fellebbviteli bíróság álláspontja szerint így ez az eljárási szabálysértés csupán relatív, az ügy érdemi elbírálására kihatással nem volt.

[156] Egyebekben az elsőfokú bíróság eljárása perrendszerű volt, így törvényes figyelmeztetéseket alkalmazott a vádlottakkal és a tanúkkal szemben, és betartotta a régi Be. 554/K. (1) bekezdésében és az 554/L.§ (1) bekezdésében meghatározott soron kívüliségre

vonatkozó rendelkezéseket is, illetve a tárgyalási időköz be nem tartása miatt a 2014. október 8-i tárgyaláson (bíróági iratok KB.I.13/2014//19.) törvényesen ismertette a korábbi tárgyalási jegyzőkönyvet. Tárgyalása során a másodfokú bíróság iránymutatásának megfelelően járt el.

[157] Az elsőfokú katonai tanács széleskörű bizonyítási eljárást folytatott le, a lehetséges bizonyítékokat beszerezte, azokat értékelte. A tárgyaláson kihallgatta a vádlottakat. A vádlottak védekezésének leellenőrzésére és a tényállás tisztázása érdekében számos tanút hallgatott ki, a XVI.r. vádlott beszámítási képességére és kihallgatáskori tudatállapotának befolyásoltságára vonatkozóan igazságügyi szakértőt hallgatott meg. A releváns okirati bizonyítékokat ismertetéssel tette a bizonyítás részévé.

[158] Kihallgatta a vádlottakat, akik közül az I.r., II.r., III.r., IV.r., V.r., VIII., IX.r., X.r., XV.r. és XVII.r. vádlottak tettek vallomást, egyben írásbeli vallomást is csatoltak, amelyben bűncselekmény elkövetését tagadták; míg a VI.r., XIII.r., XVI.r. vádlottak éltek vallomásmegtagadási jogukkal. Az elsőfokú katonai tanács a régi Be.291.§ (1) bekezdése alapján törvényesen ismertette e vádlottak nyomozás, illetve az alapeljárás során a bírósági tárgyaláson tett vallomásait.

[159] Az elsőfokú bíróság az I/1. tényállási pontot az I.r. vádlott tagadásával szemben polgári személy² tanú vallomására, az azt alátámasztó XVI.r. vádlotti vallomásra és közvetve a IV.r. vádlott beismerő vallomására, továbbá a egyéb érdekelt⁴ PNRI és a egyéb érdekelt²² közötti szerződéses okiratokra alapította és állapított meg terhelő tényállást az I.r., XVI.r. és a IV.r. vádlottak vonatkozásában ítélete 27. oldalának közepétől a 28. oldal harmadik bekezdéséig. Ugyanakkor nem tévedett az elsőfokú bíróság, amikor e tényállási pont tekintetében a II.r. és III.r. vádlottak vonatkozásában felmentő rendelkezést hozott, tekintettel arra, hogy az ő bűnösségüket kizárólag a XVI.r. vádlott terhelő vallomása támasztotta alá tagadó vallomásukkal szemben és a XVI.r. vádlott vallomását más bizonyítékok nem erősítették meg.

[160] Az elsőfokú bíróság az I/2. tényállási pontot az I.r. és a VIII.r. vádlott tagadásával szemben polgári személy⁴ tanú vallomására, az azt alátámasztó IV.r. és XVI.r. vádlotti vallomásra, továbbá a egyéb érdekelt⁴ PNRI/ egyéb érdekelt⁴ NRH és az egyéb érdekelt²³ Szaküzlet közötti szerződéses okiratokra alapította és állapított meg terhelő tényállást az I.r., IV.r., VIII.r., és XVI.r. vádlottak vonatkozásában ítélete 28. oldal negyedik bekezdésétől a 29. oldal negyedig bekezdéséig. Itt jegyzi meg a fellebbviteli bíróság, hogy az a körülmény, hogy polgári személy⁴ tanú vallomását kirekesztette a bizonyítékok köréből a IV.r. vádlott tekintetében, nem érinti az ő vonatkozásában született marasztaló ítéleti tényállás megállapíthatóságát, tekintettel arra, hogy a IV.r. vádlott beismerő és feltáró jellegű nyomozati vallomásában előadta, hogy tudott arról, hogy polgári személy⁴ rendszeresen juttat vissza pénzt a XVI.r. vádlottnak a protokoll ajándékok és más megrendelések után is, és ő maga is fogadott el a XVI.r. vádlottól ilyen visszajuttatott pénzeket. Ugyanakkor nem tévedett az elsőfokú bíróság, amikor e tényállási pont tekintetében a II.r. és III.r. vádlottak vonatkozásában felmentő rendelkezést hozott, tekintettel arra, hogy az ő bűnösségüket kizárólag a XVI.r. vádlott terhelő vallomása támasztotta alá tagadó vallomásukkal szemben és a XVI.r. vádlott vallomását más bizonyítékok nem erősítették meg.

[161] Az elsőfokú bíróság az I/3. tényállási pontot a XVII.r. vádlott tagadásával szemben a IV.r. vádlott terhelő vallomására, valamint a XVI.r. vádlott közvetett vallomására alapította és állapított meg terhelő tényállást az IV.r., XVI.r. és a XVII.r. vádlottak vonatkozásában ítélete 29. oldalának közepén. A fellebbviteli bíróság álláspontja szerint nem tévedett az elsőfokú bíróság, amikor e tényállási pont tekintetében a IV.r. és XVI.r. vádlottak vonatkozásában marasztaló történeti tényállást állapított meg, tekintettel arra, hogy e vádlottak egyezően adták elő, hogy megbeszélték miszerint a IV.r. vádlott lesz az, aki a tolmácsolással, lektorálással kapcsolatban a visszaadott pénzeket összegyűjti, a pénzt megfeejezi és a felét átadja a XVI.r. vádlottnak. Ugyanakkor tévedett az elsőfokú katonai tanács, amikor marasztaló ítéleti tényállást állapított meg a XVII.r. vádlott tekintetében. A XVII.r. vádlott következetesen tagadta, hogy egyéb érdekelt4 PNRI szerződéses kapcsolatban álló tolmácsoktól, lektoroktól, fordítóktól a szerződéses kapcsolatra tekintettel pénzt kért volna, illetve fogadott volna el. Az eljárás során kihallgatott tolmács tanúk a korrupciós cselekmény elkövetését nem támasztották alá. Ugyanakkor a IV.r. vádlott a nyomozati vallomásában előadta, hogy 2002 és 2005 között részesült a szakfordításból és lektorálásból származó vesztegetési pénzekből, amelyeket neki a XVII.r. vádlott adott át a részére négy, maximum hat alkalommal, becslése szerint összesen 500.000,- - 700.000,- forint közötti összeget. A XVI.r. vádlott nyomozati vallomásában csak azt tudta megerősíteni, hogy az egyes vállalkozások a tolmácsolással, fordítással, lektorálással kapcsolatban osztnak vissza pénzt és csak annyit tudott, hogy ezt a IV.r. vádlott intézi. Arról, hogy a XVII.r. vádlottnak volt – e szerepe semmilyen tudomással nem bírt. Azt sem tudta, hogy a visszaosztással kapcsolatban volt-e feladata. A másodfokú katonai tanács tehát az elsőfokú bíróság ítéletét megváltoztatva a XVII.r. vádlott tekintetében felmentő rendelkezést hozott, mert az ő bűnösségét kizárólag a IV.r. vádlott terhelő vallomása támasztotta alá tagadó vallomásával szemben és a IV.r. vádlott vallomását más bizonyítékok nem erősítették meg.

[162] Az elsőfokú bíróság az I/4. tényállási pontot az I.r. vádlott tagadásával szemben polgári személy5 tanú vallomására, az azt alátámasztó XVI.r. vádlott vallomására és közvetve a IV.r. vádlott beismerő vallomására, továbbá a egyéb érdekelt4 PNRI és a egyéb érdekelt25 közötti szerződéses okiratokra alapította és állapított meg terhelő tényállást az I.r., XVI.r. és a IV.r. vádlottak vonatkozásában ítélete 29. oldalának utolsó bekezdésétől a 30. oldal közepéig. Ugyanakkor nem tévedett az elsőfokú bíróság, amikor e tényállási pont tekintetében a II.r. és III.r. vádlottak vonatkozásában felmentő rendelkezést hozott, tekintettel arra, hogy az ő bűnösségüket kizárólag a XVI.r. vádlott terhelő vallomása támasztotta alá tagadó vallomásukkal szemben és a XVI.r. vádlott vallomását más bizonyítékok nem erősítették meg.

[163] Az elsőfokú bíróság az I/5. tényállási pontot az I.r., II.r., III.r., V.r. és VI.r. vádlott tagadásával szemben polgári személy6 tanú vallomására, és az azt mindenben alátámasztó XVI.r. vádlott, valamint közvetve a IV.r. vádlott beismerő vallomására, továbbá a egyéb érdekelt4 PNRI/egyéb érdekelt4 NRH, majd cég4 közötti szerződéses okiratokra alapította és állapított meg terhelő tényállást a XVI.r. és a IV.r. vádlottak vonatkozásában ítélete 30. oldalának közepétől a 32. utolsó előtti bekezdéséig. Ugyanakkor nem tévedett az elsőfokú bíróság, amikor e tényállási pont tekintetében az I.r., II.r., III.r., V.r. és VI.r. vádlottak vonatkozásában felmentő rendelkezést hozott, tekintettel arra, hogy az ő bűnösségüket

kizárólag a XVI.r. vádlott terhelő vallomása támasztotta alá tagadó vallomásukkal szemben és a XVI.r. vádlott vallomását más bizonyítékok nem erősítették meg.

[164] Az elsőfokú bíróság az I/6. tényállási pontot az I.r., VI.r., IX.r. vádlott tagadásával szemben polgári személy⁷ tanú vallomására, azt alátámasztó XVI.r. vádlott vallomására és közvetve IV.r. vádlott beismerő vallomására, továbbá a egyéb érdekelt⁴ PNRI és a cég¹ és egyéb érdekelt¹⁹/Zrt. közötti szerződéses okiratokra alapította és állapított meg terhelő tényállást az I.r., XVI.r. és a IV.r. vádlottak vonatkozásában ítélete 32. oldalának utolsó bekezdésétől 34. oldal második bekezdéséig. Ugyanakkor nem tévedett az elsőfokú bíróság, amikor e tényállási pont tekintetében a II.r., III.r., VI.r. és IX.r. vádlottak vonatkozásában felmentő rendelkezést hozott, tekintettel arra, hogy az ő bűnösségüket kizárólag a XVI.r. vádlott terhelő vallomása támasztotta alá tagadó vallomásukkal szemben és a XVI.r. vádlott vallomását más bizonyítékok nem erősítették meg.

[165] Az elsőfokú bíróság az I/7. tényállási pontot az I.r., vádlott tagadásával szemben polgári személy⁷ tanú vallomására, az azt alátámasztó XVI.r. vádlott vallomására és VII.r. vádlott ténybeli beismerő vallomására, továbbá a egyéb érdekelt⁴ PNRI és a egyéb érdekelt¹⁹ továbbá a egyéb érdekelt⁴ FLÜ és a cég¹, a egyéb érdekelt¹⁹ és egyéb érdekelt²⁵ részével alakult konzorcium közötti szerződéses okiratokra alapította és állapított meg terhelő tényállást az I.r., XVI.r. és a VII.r. vádlottak vonatkozásában ítélete 34. oldal harmadik bekezdésétől a 35. oldal közepéig. Ugyanakkor nem tévedett az elsőfokú bíróság, amikor e tényállási pont tekintetében a II.r., III.r. vádlottak vonatkozásában felmentő rendelkezést hozott, tekintettel arra, hogy az ő bűnösségüket kizárólag a XVI.r. vádlott terhelő vallomása támasztotta alá tagadó vallomásukkal szemben és a XVI.r. vádlott vallomását más bizonyítékok nem erősítették meg.

[166] Az elsőfokú bíróság az I/8. tényállási pontot az I.r. és V.r. vádlott tagadásával szemben a XVI.r. vádlott közvetlen terhelő vallomására, továbbá a VII.r. és X.r. vádlottak beismerő és egyben terhelő vallomására, valamint a egyéb érdekelt⁴ PNRI és az egyéb érdekelt²¹, majd a egyéb érdekelt⁴ FLÜ és az egyéb érdekelt²⁰ között, illetve a cég⁴ és a egyéb érdekelt³⁰ közötti szerződéses okiratokra alapította és állapított meg terhelő tényállást a IV.r., V.r., VII.r., X. r. és XVI.r. vádlottak vonatkozásában ítélete 35. oldal közepétől a 37. oldal negyedik bekezdéséig. Az ítélet 78-79. oldalán írt, a bizonyítékok értékelésére vonatkozó indokolását a következőkkel kívánja kiegészíteni: terhelt⁷ VII.r. vádlott a nyomozás során 2010. február 22-én tett vallomásában önként mondta el az önmagán kívül az Vr. és XVI.r. vádlottat is terhelő vallomását, amelyet az előzetes letartóztatásból való szabadulását követően, a 2010. április 28-i folytatólagos kihallgatása, valamint az V.r. vádlottal a 2010. augusztus 12-i szembesítése alkalmával is változatlanul fenntartott. A VII.r. vádlott már akkor feltáró jellegű vallomást tett, amikor a XVI.r. vádlott még megtagadta a vallomástételt. Erre, valamint a beosztásából fakadó, a XVI.r. vádlottal fennálló alá-fölérendeltségi viszonyára tekintettel helyesen járt el az elsőfokú bíróság, amikor a XVI.r. vádlott vallomásától eltérő részében a VII.r. vádlott vallomására alapította e tényállást. Ugyanakkor nem tévedett az elsőfokú bíróság, amikor e tényállási pont tekintetében a II.r., III.r. vádlottak vonatkozásában felmentő rendelkezést hozott, tekintettel arra, hogy az ő bűnösségüket kizárólag a XVI.r. vádlott terhelő vallomása támasztotta alá tagadó vallomásukkal szemben és a XVI.r. vádlott vallomását más bizonyítékok nem erősítették meg. Itt jegyzi meg a fellebbviteli bíróság, hogy az a körülmény,

hogy polgári személy1 tanú vallomását kirekesztette a bizonyítékok köréből a IV.r. vádlott tekintetében, nem érinti az ő vonatkozásában született marasztaló ítéleti tényállás megállapíthatóságát, tekintettel arra, hogy polgári személy1 tanúvallomásában azt adta elő, hogy nem történt pénzvisszaosztás a szerződéses kapcsolatra figyelemmel; tanú19 tanúvallomása pedig érdemi információt nem tartalmazott a IV.r. vádlottra nézve.

[167] Az elsőfokú bíróság az I/9. tényállási ponttal (elsőfokú ítélet 37. oldal ötödik bekezdésétől 38. oldal közepe) kapcsolatban azt állapította meg helyesen, hogy a vádirati tényállás kizárólag a XVI.r. vádlott terhelő vallomásán alapul, amelyet azonban más bizonyítékok nem támasztanak alá a II.r. és III.r. vádlottak következetes tagadó vallomásával szemben.

[168] Az elsőfokú bíróság a II. tényállási pontot az I.r. vádlott tagadásával szemben polgári személy7, polgári személy8 és tanú11 I. tanú vallomására és az azt alátámasztó XVI.r. vádlott vallomására, továbbá a egyéb érdekelt4 BBBH, a egyéb érdekelt4 Központi egyéb érdekelt53 és a egyéb érdekelt31 közötti szerződéses okiratokra alapította és állapított meg terhelő tényállást az I.r. vádlott vonatkozásában ítélete 38. oldal közepétől a 39. oldal első bekezdéséig. Nem tévedett az elsőfokú bíróság, amikor e tényállási pont tekintetében az I.r.vádlott vonatkozásában marasztaló rendelkezést hozott.

[169] Az elsőfokú bíróság a III. tényállási pontot az I.r. vádlott tagadásával szemben a XI.r. közvetlen terhelő, valamint az azt közvetve alátámasztó XII.r. vádlott vallomására, továbbá a cég2, illetve jogutódja, a cég3 és a III/3-9. alpontokban feltüntetett egyes gazdasági társaságok közötti szerződéses okiratokra, az ismertetett felügyelő bizottsági jelentésre és belső működési szabályzókra, továbbá tanú13 őrnagy, polgári személy2, polgári személy11, polgári személy12, polgári személy13, polgári személy15, polgári személy16, polgári személy23, polgári személy17 tanúvallomására alapította, és állapított meg terhelő tényállást az I.r., (XI. r. és XII. r.) vonatkozásában ítélete 39. oldal második bekezdésétől a 41. oldal harmadik bekezdéséig, majd a 42. oldal ötödik bekezdésétől a 46. oldal harmadik bekezdéséig, továbbá 48. oldal közepétől a 49. oldal közepéig. Nem tévedett az elsőfokú bíróság, amikor e tényállási pont vonatkozásában az I.r., (egyebekben a XI. r. és XII. r. vádlottak) vonatkozásában marasztaló rendelkezést hozott. Az elsőfokú bíróság a III. tényállási pontot ezen túlmenően a VII.r. és a XVI.r. vádlottak beismerő vallomására, azokat alátámasztó XI.r. vádlott közvetlen terhelő vallomására, továbbá a XII.r. vádlott vallomására, valamint a cég2, illetve jogutódja, a cég3 és a III/8-11. alpontokon feltüntetett egyes gazdasági társaságok közötti szerződéses okiratokra, tanú13, tanú1 ezredes, polgári személy23, polgári személy17, polgári személy20, polgári személy21, polgári személy21né tanú vallomására és egyéb okiratokra alapította és állapított meg terhelő tényállást a VII.r. (XI.r., XII.r.) és XVI.r. vádlottak vonatkozásában ítélete 39. oldal második bekezdésétől a 41. oldal harmadik bekezdéséig, majd a 44. oldal hatodik bekezdésétől a 49. oldal közepéig. Nem tévedett az elsőfokú bíróság, amikor e tényállási pont vonatkozásában a VII.r. és a XVI.r. (egyebekben a XI.r. és XII.r.) vádlottak tekintetében marasztaló rendelkezést hozott.

[170] Az elsőfokú bíróság a IV. tényállási pontot a V.r., VII.r. és VIII.r. vádlott tagadó vallomására, valamint e vádlottak védekezését alátámasztó tanú² tanúvallomására alapította. Tekintettel arra, hogy az V.r. VII.r. és VIII.r. vádlottak tagadásával szemben a XVI.r. vádlott ezen vádlott-társakat is terhelő beismerő vallomását egyéb bizonyíték nem támasztotta alá, nem tévedett az elsőfokú bíróság, amikor az ítélete 49. oldal harmadik bekezdésétől a 50. oldal hatodik bekezdéséig nem állapított meg marasztaló tényállást és ezen tényállási pont tekintetében az V.r., VII.r., VIII.r. és XVI.r. vádlottak vonatkozásában felmentő rendelkezést hozott.

[171] Az elsőfokú bíróság az V. tényállási pontot részben az V.r., VII.r., XV.r. vádlottak tagadó, valamint a marasztalás alapjául szolgáló részében a XVI.r. beismerő vallomására és az ezt az ő vonatkozásában alátámasztó polgári személy⁷ tanú vallomására, továbbá a cég¹ és egyéb érdekelt¹⁹ közötti szerződéses okiratokra alapította. Nem tévedett, amikor ítélete 50. oldal hetedik bekezdésétől az 51. oldal ötödik bekezdéséig rögzítette a kizárólag a XVI.r. vádlott vonatkozásában terhelő tartalmú történeti tényállását a XVI.r. vádlott saját beismerő vallomása és az azt alátámasztó és polgári személy⁷ által tett tanúvallomás alapján. Ugyanakkor nem tévedett az elsőfokú bíróság akkor sem, amikor a bűncselekmény elkövetését tagadó V.r., VII.r., és XV.r. vádlottak vonatkozásában nem állapított meg terhelő tartalmú tényállást, hiszen a XVI.r. vádlott terhelő vallomásán kívül egyéb bizonyíték a bűnösségüket nem támasztotta alá. Nem tévedett tehát az elsőfokú bíróság, amikor e tényállási pont tekintetében az V.r., VII.r., és XV.r. vádlottak vonatkozásában felmentő, míg XVI. r. vádlott vonatkozásában marasztaló rendelkezést hozott.

[172] Az elsőfokú bíróság a VI. tényállási pontot a X.r. vádlott nyomozás során tett ténybeli beismerő vallomására és a XVI.r. vádlottnak az azt alátámasztó terhelő vallomására alapította, és állapított meg terhelő tényállást a X.r. vádlott vonatkozásában ítélete 51. oldal hatodik bekezdésétől az 52. oldal második bekezdéséig. Nem tévedett az elsőfokú bíróság e tényállási pont tekintetében, amikor annak alapján a X.r. vádlott vonatkozásában marasztaló rendelkezést hozott.

[173] Az elsőfokú bíróság a VII. tényállási pontot a XIII.r. vádlott nyomozás során tett ténybeli beismerő vallomására, az azt közvetlenül alátámasztó XVI.r. vádlotti vallomásra, és a IV.r. vádlott közvetett módon terhelő vallomására alapította. Ennek alapján állapított meg terhelő tartalmú történeti tényállást az ítélete 52. oldal második bekezdésében.

[174] Az elsőfokú bíróság a VIII. tényállási pontot a XIV.r. vádlott nyomozás során tett beismerő vallomására és az azt közvetlenül alátámasztó XVI.r. vádlotti vallomásra, és a IV.r. vádlott közvetett módon terhelő vallomására alapította, és annak alapján állapított meg terhelő tartalmú történeti tényállást az ítélete 52. oldal harmadik bekezdésétől az 53. oldal első bekezdéséig.

[175] Az elsőfokú bíróság a IX. tényállási pontot a XV.r. nyomozati vallomására és az azt alátámasztó IV.r. és XVI.r. vádlott közvetlenül terhelő vallomására alapította. Ennek alapján a XV.r. vádlott vonatkozásában terhelő tartalmú történeti tényállást állapított meg az ítélete 53. oldal második bekezdésétől az 53. oldal negyedik bekezdéséig.

[176] Itt jegyzi meg a fellebbviteli bíróság, hogy a Be. 6.§-a a korábbi szabályozástól eltérően már nem határozza meg a törvényes vád fogalmát, azonban a változatlan bírói gyakorlat szerint jelen ügyben a bírósági eljárás lefolytatását vádlói jogosultsággal rendelkező személy kezdeményezte és a benyújtott vádiratok megfelelnek annak a tartalmi kritériumnak is, hogy meghatározott személy ellen irányulnak, és tartalmaznak pontosan körülírt, büntető törvénybe ütköző cselekményeket. A másodfokú bíróság álláspontja szerint a vád történeti tényállása tartalmazza a nyomozás során felderített, a bűncselekmény törvényi tényállási elemeinek megfeleltethető, ismertté vált konkrét tényeket.

[177] A másodfokú katonai tanács álláspontja szerint az elsőfokú katonai tanács a logika szabályai szerint értékelte a bizonyítékokat és indokolási kötelezettségének is elégséges mértékben eleget tett.

[178] A vádlottak és védőik tényállást támadó és felmentésre, illetve az ítélet hatályon kívül helyezésére irányuló fellebbezése – a XVII.r. vádlott és védője kivételével – nem megalapozott, ugyanakkor a védők minősítés megváltoztatására irányuló fellebbezése részben - más okból -, míg a minősítés megváltoztatásához kapcsolódóan az eljárás megszüntetésére irányuló fellebbezése a XIII.r., XIV.r. és XV.r. vádlottak tekintetében alapos.

[179] A fellebbviteli bíróság a felülbírálattal érintett valamennyi vádlott tekintetében törvényesen szerzett bizonyítéknak tekinti a nyomozás során tett gyanúsítottai vallomásokat. Rámutat arra, hogy a kényszerintézkedés elrendelésével, fenntartásával vagy bármely bizonyíték törvénysértő beszerzésével kapcsolatban a védelmi érvelést konkrétan alátámasztó adat az eljárás folyamán ténylegesen nem merült fel. A másodfokú bíróság egyetértett továbbá az elsőfokú bíróság azon következetes álláspontjával is, hogy a XVI.r. vádlott vádlott-társat terhelő vallomását csak akkor fogadta el határozata alapjául, ha azt más egyéb vádlotti, tanúvallomás vagy okirati bizonyíték is alátámasztotta. Ez az álláspont megegyezik a bíróságok hasonló ügyekben követett gyakorlatával, továbbá ezt az értékelő tevékenységet az alapvető rendelkezések között szabályozott Be. 7.§ (4) bekezdése is megerősíti, mely szerint a kétséget kizáróan nem bizonyítható tény nem értékelhető a terhelt terhére.

[180] A másodfokú bíróság a XVI.r. vádlott vallomása tekintetében a felhasználhatóság kérdésében az ügyésztség álláspontjával ért egyet. Tény, hogy terhelt¹⁶ot első alkalommal 2010. február 24. napján hallgatta ki a nyomozó hatóság gyanúsítottként. A XVI.r. vádlott sem akkor, sem a 2010. március 11-én, illetve március 18-án foganatosított folytatólagos kihallgatása alkalmával nem kívánt vallomást tenni, élt a mentességi jogával. 2010. április 22. napján azonban védője jelenlétében történő folytatólagos gyanúsított ki hallgatása során korábbi álláspontját megváltoztatva úgy nyilatkozott, hogy vallomást kíván tenni.

Megállapítható, hogy kioktatása a régi Be. 117. §-ban írt követelmények szerint megtörtént, mely kioktatásnak eljárási szakaszonként egyszer kell megtörténnie. Ekkor terhelő vallomást tett önmagán kívül Terhelt11 XV.r., Terhelt7 VII.r. és Terhelt1 I.r. vádlottakra a III. tényállási ponttal kapcsolatban. Ezt követően az eljáró katonai ügyész arról tájékoztatta a XVI.r. vádlottat, hogy büntetőjogi felelőssége nem állapítható meg annak, aki olyan vesztegetési cselekményt tár fel, amelyről a hatóság nem tud. Megállapítható, hogy a kioktatás törvénysértő volt, mert a terhelttel szemben megfogalmazott gyanú tárgyát képező bűncselekmények tekintetében e mentességi ok nem állt fenn. E megtevesztő és ezért törvénysértő kioktatást követően terhelt16 XVI.r. vádlott terhelő vallomást tett önmagán kívül az I/8. tényállási pontot érintően a IV.r., VII.r., X.r. vádlottakra, a IV. tényállási pontot érintően az V.r., VII.r. és VIII.r. vádlottakra, a I/5. tényállási pontot érintően I.r., V.r. és VI.r. vádlottakra nézve. Ezt követően 2010. május 03-án foganatosított folytatólagos kihallgatása alkalmával tovább pontosította vallomását az I/8., illetve a IV. tényállási pontokat illetően. A 2010. május 10. napján foganatosított folytatólagos kihallgatása kezdetén a meghatalmazott védője jelenlétében az eljáró katonai ügyész kioktatta a XVI.r. vádlottat arra, hogy „a Btk. 255/A. § (1) bekezdése alapján a Btk. 252. § (1) bekezdésében meghatározott bűncselekmény elkövetője élvez büntetlenséget, a 252. § (2) és (3) bekezdésében foglalt bűncselekmény elkövetője büntetlenséget nem élvez.” A XVI.r. vádlott ekkor nyilatkozata szerint a kioktatást megértette és a korábbi vallomásait is ezen kioktatás tudatában fenntartotta, illetve további cselekményeket tárt fel, amellyel önmagát is bűncselekmény elkövetésével vádolta. A 2010. május 17. napján, május 26. napján, október 08. napján, október 15. napján és 2011. január 14. napján tett folytatólagos kihallgatásai alkalmával, amikor is további gyanúsítások közlésére került sor vele szemben, minden alkalommal úgy nyilatkozott, hogy a korábbi vallomásait fenntartja, azokat pontosította, kiegészítette. A másodfokú bíróság egyetértett az ügyészség azon álláspontjával, hogy a nyomozóhatóság orvosolta az eljárási szabálysértést azzal, hogy felhívta a XVI.r. vádlott figyelmét arra, hogy a korábbi kioktatása téves volt, és a megalapozott gyanú tárgyát képező bűncselekmény miatt nem élvezhet mentességet akkor sem, ha azt önként tárja fel a nyomozóhatóság előtt.

[181] A másodfokú bíróság álláspontja szerint a katonai ügyésznek a régi Be. 117. § (2) bekezdésében írtaknak megfelelő kioktatása után a XVI.r. vádlott által tett vallomás teljes egészében felhasználható bizonyítékként. A vádlott azon nyilatkozatára figyelemmel, amelyet a téves anyagi jogi figyelmeztetésről történt tájékoztatást követően, az eljárási szabályok megtartásával történt kihallgatása során tett, a kérdéses 2010. április 22-i és május 03-i vallomásai is bizonyítékként értékelhetők, hiszen az eljárási szabálysértés ismeretében is fenntartotta ezeket. A másodfokú bíróság álláspontja szerint a törvénysértő kihallgatás alkalmával készült kihallgatási jegyzőkönyv tartalma bizonyítékként azért vehető figyelembe, mert a vádlott e vallomását a perrendszerű folytatólagos kihallgatásai során is fenntartotta, ily módon nem osztotta az elsőfokú katonai tanácsnak e vallomásrész felhasználhatóságával kapcsolatban kifejtett álláspontját (ítélet 55. oldal 4-5. bekezdése) (BH2002.7.258). Megjegyzi a másodfokú katonai tanács azt is, hogy a 2014. október 08-án megtartott tárgyaláson (Debreceni Törvényszék Katonai Tanácsa Kb.I.13/2014/19. számú tárgyalási jegyzőkönyv 5. oldal 7. bekezdés) a tanács elnökének a kérdésére a XVI.r. vádlott azt a szándéknyilatkozatot tette, hogy nem kíván vallomást tenni, a korábbi vallomását fenntartja. Utal arra is a fellebbviteli bíróság, hogy álláspontja szerint egy vallomás felhasználhatósága nem függhet attól, hogy a folytatólagos kihallgatás alkalmával azt még egyszer beillesztették-e a jegyzőkönyvbe vagy csak utaltak rá. Egyebekben maradéktalanul egyetért a másodfokú katonai tanács az elsőfokú bíróság által a XVI.r. vádlott vallomásának értékelésével kapcsolatban az ítélete 56. oldal 3. bekezdésétől a 61. oldal közepéig kifejtettekkel. Azzal

egészíti ki az érvelést a fellebbviteli bíróság, hogy a kihallgatás időpontjában hatályos, a belügyminiszter irányítása alá tartozó nyomozó hatóságok nyomozásának részletes szabályairól és a nyomozási cselekmények jegyzőkönyv helyett más módon való rögzítésének szabályairól szóló 23/2003. (VI.24.) BM-IM együttes rendelet 122. § (1) bekezdése értelmében, ha a fogvatartott gyanúsított ittassága vagy más ok miatt olyan állapotban van, amely gátolja a vallomástételben, illetve védekezésének előterjesztésében, erről jelentést kell készíteni és a gyanúsítottat az akadályoztatás megszűnését követően kell haladéktalanul kihallgatni. A (2) bekezdés szerint, ha felmerül annak gyanúja, hogy a fogvatartott gyanúsított ittassága vagy más ok miatt olyan állapotban van, amely gátolja a vallomástételben, illetve védekezésének előterjesztésében, haladéktalanul meg kell vizsgáltatni orvossal. A rendelkezésekből az következik, hogy a gyógyszerek által befolyásolt tudatállapot felismerhető és ezért a terhelt nem kihallgatható. A XVI.r. vádlott vallomásai alapján - az ítélet 58. oldal utolsó bekezdésében írtakra is figyelemmel - minden körülmény arra utalt, hogy a vádlott tudatállapotát a gyógyszerek nem befolyásolták és kihallgatásra képes állapotban volt. Az igazságügyi elmeorvos szakértői véleménnyel kapcsolatban az ítélet 60. oldal 4. bekezdésétől a 61. oldal 3. bekezdéséig kifejtett elsőbírői állásponttal a másodfokú katonai tanács maradéktalanul egyetért. A kóros elmeállapot vizsgálatának a büntetendő cselekmény elkövetése tekintetében van, illetve lehet jelentősége.

[182] A másodfokú bíróság álláspontja szerint az elsőfokú katonai tanács mérlegelési jogkörében megállapított tényállása tehát alapvetően megalapozott, ugyanakkor – az ügyészi indítvánnyal egyetértve – az ítéletszerkesztési hiba folytán nem a történeti tényállásban, hanem az indokolás más részében rögzített tényeket is a tényállás részének tekinti, és ennek megfelelően az ügyiratok alapján azt kiegészíti a Be. 593. § (1) bekezdésének a./ pontjára figyelemmel az alábbiak szerint:

[183] A személyi körülményeket (ítélet 14. oldal 2. bekezdés) az I.r. vádlott vonatkozásában annyiban egészíti ki, hogy 2010. február 18-i hatállyal beosztásából felfüggesztették, majd a Köztársasági Elnök 151/2013. (III.21.) KE határozatával az I.r. vádlott hivatásos szolgálati viszonyát 2013. február 01-ei hatállyal méltatlanság megállapítása miatt felmentéssel megszüntette. A Köztársasági Elnök IV.r. terhelt4 dandártábornok szolgálati viszonyát a 190/2010. (VI.23.) KE határozatával 2010. június 30-án megszüntette és 2010. július 01-ei hatállyal nyugállományba helyezte. A VII.r. vádlott szolgálati viszonya méltatlanság miatt felmentéssel 2010. április 30-ai hatállyal szűnt meg (15. oldal 2. bekezdés). A X.r. vádlottat a miniszter1 488/2010. egyéb érdekelt4 határozatával 2010. június 07-i hatállyal felfüggesztette a szolgálati beosztásából, egyidejűleg a felfüggesztés idejére járó távolléti díja 50 %-át visszatartotta. Szolgálati viszonya 2011. február 15. napján szűnt meg (15. oldal 5. bekezdés). Az ügyiratok tartalma alapján az ítélet bevezető részét (20. oldal 2. bekezdés) terhelt3 III.r. vádlott vonatkozásában azzal helyesbíti, hogy a III.r. vádlott 2002. február 01-től 2003. szeptember 29-ig állt a egyéb érdekelt6 alkalmazásában, 2003. szeptember 30. napjától 2004. február 11-ig a Kht. pr. marketing igazgatója, majd e naptól 2004. október 30-ig kommunikációs igazgatója volt. 2005. márciusától 2005. június 30-ig terhelt2 II.r. vádlottnak megbízási szerződés alapján volt a kommunikációs tanácsadója.

[184] Az I. tényállás bevezető részét (ítélet 27. oldal 3. bekezdés) azzal egészíti ki, hogy kétséget kizáróan nem állapítható meg, hogy terhelt17 XVII.r. vádlott 2002. és 2006.

december 31. között bármilyen a egyéb érdekelt⁴ PNRI illetve jogutód szervezete, a egyéb érdekelt⁴ NRH között fennálló szerződéses kapcsolatra tekintettel gazdasági társaságoktól kért és kapott volna vissza pénzt az általuk nyújtott szolgáltatások ellenértékéből.

[185] Az I. tényállást (26. oldal utolsó bekezdés) azzal egészíti ki, hogy kétséget kizáróan nem állapítható meg, hogy a egyéb érdekelt⁴ közigazgatási államtitkári munkakörét betöltő II.r. vádlottat az I. és XVI.r. vádlottak – IV.r. vádlott beleegyezésével – a 2004. december 06-i kinevezését követően a III.r. vádlotton keresztül azzal keresték volna meg, hogy segítsen a egyéb érdekelt⁴ PNRI feladatrendszerét tovább bővíteni, erősíteni és kérésük teljesítése esetén nem lesznek hálátlanok. Nem állapítható meg ítéleti bizonyossággal az sem, hogy a III.r. vádlott e kérést továbbította volna a II.r. vádlottnak, aki a segítségéért cserébe a egyéb érdekelt⁴ PNRI-vel szerződéses kapcsolatban álló gazdasági társaságoktól visszaosztott pénzek 50 százalékát kérte, amely kérését a XVI.r. vádlott elfogadta volna. Az I/1. tényállást szükséges kiegészíteni azzal, hogy a vád szerinti korrupciós bűncselekmény elkövetésére utaló magatartás a II. és III.r. vádlottak terhére nem nyert bizonyítást. Kétséget kizáróan nem állapítható meg, hogy bármilyen megállapodás alapján a III.r. vádlott közvetítésével a II.r. vádlott legalább 250.000 forintot kapott volna a egyéb érdekelt²² ügyvezetőjét, polgári személy²től átvett pénzből. Az I/2. tényállást kiegészíti azzal, hogy a vád szerinti korrupciós bűncselekmény elkövetésére utaló magatartás a II. és III.r. vádlottak terhére nem nyert bizonyítást. Kétséget kizáróan nem állapítható meg, hogy bármilyen megállapodás alapján a III.r. vádlott közvetítésével a II.r. vádlott pénzt kapott volna (500.000 forintot) az egyéb érdekelt²³ képviselőjében eljáró polgári személy⁴ polgári személytől átvett pénzből.

[186] Az I/3. tényállásban foglaltakat azzal helyesbíti, hogy kétséget kizáróan nem állapítható meg, hogy terhelt¹⁷ XVII.r. vádlott lett volna az a személy, aki 2002 és 2005 szeptembere között rendszeresen, pontosan meg nem állapítható pénzösszegeket kért volna vissza olyan tolmácsolási, szakfordítási, illetve lektorálási szolgáltatásokat végző gazdasági társaságok képviselőitől és magánszemélyektől, melyeket a nyomozás során beazonosítani nem lehetett. Az sem állapítható meg ítéleti bizonyossággal, hogy XVII.r. vádlott adott volna át „visszaosztott” pénzeket a IV.r. vádlottnak. A IV.r. vádlott kétséget kizáróan meg nem állapítható személytől vett át legalább négy alkalommal, alkalmanként 80.000 és 300.000 forint közötti összeget, amelyekről tudta, hogy a egyéb érdekelt⁴ PNRI-vel szerződéses kapcsolatban álló, fordítási, illetve lektorálási szolgáltatást végző személyek által a szerződéses kapcsolatra tekintettel „visszaosztott” pénz, és az általa átvett 500.000 forintot fele-fele részben osztozkodott a XVI.r. vádlottal.

[187] Az I/4. tényállást kiegészíti azzal, hogy a vád szerinti korrupciós bűncselekmény elkövetésére utaló magatartás az I., II. és III.r. vádlottak terhére kétséget kizáróan nem nyert bizonyítást. Kétséget kizáróan nem állapítható meg, hogy a XVI.r. vádlott a polgári személy⁵ polgári személlyel kötött, a egyéb érdekelt²⁵ által teljesített szolgáltatások ellenértékéből történő pénz visszaosztásra vonatkozó megállapodásról tájékoztatta volna az I.r. vádlottat, és az sem, hogy az I.r. vádlott 2004. és 2006. között részesedett volna az átvett összegből. Ítéleti bizonyossággal nem állapítható meg az sem, hogy bármilyen megállapodás alapján a III.r. vádlott közvetítésével a II.r. vádlott bármekkora összeget kapott volna a egyéb érdekelt²⁵ vezérigazgatójától, polgári személy⁵ polgári személytől átvett pénzekből.

[188] Az I/5. tényállást kiegészíti azzal, hogy a vád szerinti korrupciós bűncselekmény elkövetésére utaló magatartás az I., II., III., V. és VI.r. vádlottak terhére kétséget kizáróan nem nyert bizonyítást. Ítéleti bizonyossággal nem állapítható meg, hogy 2004. év eleje és 2006. év vége között az I. és az V.r. vádlottak fejenként 1.323.000 forint erejéig, míg bármilyen megállapodás alapján 2006. júniusáig a III.r. vádlott közvetítésével a II.r. vádlott 3.040.000 forint, 2007. év eleje és 2009. év eleje között az I.r. vádlott 3.630.000 forint, illetve 2007-2008. években az V. és VI.r. vádlottak fejenként legalább 5.536.000 forint erejéig részesedtek volna a egyéb érdekelt¹⁵ ügyvezetője, polgári személy⁶ által „visszaosztott” pénzből.

[189] Az I/6. tényállást kiegészíti azzal, hogy a vád szerinti korrupciós bűncselekmény elkövetésére utaló magatartás II., III., VI., VII. és IX.r. vádlottak terhére kétséget kizáróan nem nyert bizonyítást. Ítéleti bizonyossággal nem állapítható meg, hogy 2008. év elején a XVI.r. vádlott megállapodott volna a VI.r. vádlottal abban, hogy az objektum üzemeltetés után visszaosztott pénzekből részesedést fog kapni és a VI.r. vádlott a megállapodásnak megfelelően 2.500.000 forint erejéig részesedett volna a egyéb érdekelt¹⁹ képviselőjében eljáró polgári személy⁷ által visszajuttatott pénzből. Kétséget kizáróan nem állapítható meg az sem, hogy 2007. év végén az I., XVI. és VI.r. vádlottak megbeszélést folytattak volna egymással, amelynek eredményeként más, a egyéb érdekelt⁴ Rekreációs Kht. gazdasági jogelődjével szerződéses viszonyban álló társaságoktól is pénzt kérnek vissza az általuk nyújtott szolgáltatás ellenértékéből. Ekként az sem nyert bizonyítást, hogy a VI.r. vádlott pénzt kért és vett volna át, amelyről évente 1.200.000 forintot a XVI.r. vádlottnak át is adott volna. Kétséget kizáróan nem állapítható meg az sem, hogy miután a VI.r. vádlott ügyvezetői munkaköre 2009. január 01. napjával megszűnt, a IX.r. vádlott vette volna át a szerepét és pontosan meg nem állapítható gazdasági társaságok képviselőitől az általuk nyújtott szolgáltatás ellenértékéből pontosan meg nem állapítható összeget vett volna át, amelyből 2009. áprilisa és októbere között havonta 100.000 forintot, összesen 700.000 forintot adott volna át a XVI.r. vádlottnak. Nem nyert bizonyítást az sem, hogy a XVI.r. vádlott 2007-2009. években az általa átvett összegekből részesítette volna közvetlen beosztottját, a VII.r. vádlottat, és az sem, hogy a VII.r. vádlott tudott arról, hogy un. „visszaosztott” pénzből részesül. Ítéleti bizonyossággal nem állapítható meg az sem, hogy a III.r. vádlott közvetítésével a II.r. vádlott 2005. év eleje és 2006. júniusa között 7.200.000 forint erejéig részesedett volna a egyéb érdekelt¹⁹ képviselője, polgári személy⁷ által „visszaosztott” pénzből.

[190] Az I/7. tényállást kiegészíti azzal, hogy a vád szerinti korrupciós bűncselekmény elkövetésére utaló magatartás a II. és III.r. vádlottak terhére kétséget kizáróan nem nyert bizonyítást. Nem állapítható meg kétséget kizáróan, hogy a III.r. vádlott közvetítésével bármilyen megállapodás alapján a II.r. vádlott 4.800.000 forint erejéig részesült volna a egyéb érdekelt¹⁹ képviselője, polgári személy⁷ által „visszaosztott” pénzből.

[191] Az I/8. tényállást kiegészíti azzal, hogy a vád szerinti korrupciós bűncselekmény elkövetésére utaló magatartást a II. és III.r. vádlottak terhére kétséget kizáróan nem nyert bizonyítást. Nem állapítható meg kétséget kizáró módon, hogy a III.r. vádlott közvetítésével a

II.r. vádlott bármilyen megállapodás alapján legalább 1.200.000 forint erejéig részesedett volna 2005. év eleje és 2006. júniusa között az egyéb érdekelt²¹ képviselőjében eljáró polgári személy¹ által „visszaosztott” pénzből.

[192] Az I/9. tényállást kiegészíti azzal, hogy a vád szerinti korrupciós bűncselekmény elkövetésére utaló magatartás a II. és III.r. vádlottak terhére kétséget kizáróan nem nyert bizonyítást. Nem állapítható meg kétséget kizáró módon, hogy a III.r. vádlott közvetítésével a II.r. vádlott bármilyen megállapodás alapján – az I/1-I/2., I/4-I/8. tényállások szerinti – összesen 17.790.000 forint erejéig részesedett volna „visszaosztott” pénzekből. Nem állapítható meg ítéleti bizonyossággal az sem, hogy ebből az összegből 12.000.000 forintot a XVI. vádlott adta volna át a II.r. vádlottnak a egyéb érdekelt⁴ban úgy, hogy a borítékból a pénz 1/3-át, kb. 4.000.000 forintot a II.r. vádlott egy fém, piros színű italos dobozba, a dobozt pedig egy papírtartóba helyezte volna és a papír irattartóval együtt hagyta volna el az irodáját.

[193] A III. tényállást (ítélet 40. oldal 5. bekezdését) pontosítja annyiban, hogy terhelt¹⁶ XVI.r. vádlott 2009 őszén egy négyszemközti beszélgetés alkalmával állapodott meg a VII.r. vádlottal.

[194] A IV. tényállást kiegészíti azzal, hogy a vád szerinti korrupciós bűncselekmény elkövetésére utaló magatartás az V., VII. és VIII.r. vádlottak terhére az eljárás során nem nyert bizonyítást. Kétséget kizáróan nem állapítható meg, hogy 2009 tavaszán a XVI.r. vádlott megállapodott volna az V.r. vádlottal abban, hogy tanú²-tól, az egyéb érdekelt⁴⁷ ügyvezetőjétől a Kft. által nyújtott szolgáltatások ellenértékéből 8.000.000 forintot kérnek vissza. Az sem nyert bizonyítást, hogy tanú² eleget téve a kérésnek a pénzt a XVI.r. vádlottnak átadta volna és abból részesedett volna az V.r. vádlott 3.000.000 forint, a VII. és VIII.r. vádlottak 1.500.000-1.500.000 forint erejéig tudva az összeg eredetéről. Kétséget kizáróan nem nyert bizonyítást az sem, hogy a XVI.r. és V.r. vádlottak további 8 vagy 9.000.000 forintot kértek volna tanú²-tól a egyéb érdekelt⁴⁸ által elvégzett további szolgáltatások ellenértékéből.

[195] Az V. tényállást kiegészíti azzal, hogy a vád szerinti korrupciós bűncselekmény elkövetésére utaló magatartás az eljárás során nem nyert bizonyítást az V., VII. és XV.r. vádlottak terhére. Kétséget kizáróan nem állapítható meg, hogy 2007-2008. évben, még a repülőnapok szervezésének időszakában a XVI.r. vádlott megállapodott volna az V.r. vádlottal abban, hogy a cég¹-vel szerződésben álló gazdasági társaságok képviselőitől, elsősorban polgári személy⁷től, a egyéb érdekelt¹⁹ vezérigazgatójától a repülőnap kapcsán általuk nyújtott szolgáltatás ellenértékéből az V.r. vádlott pénzt kér vissza. Kétséget kizáróan nem állapítható meg az sem, hogy a repülőnap szervezése során a XV.r. vádlott bármilyen szállodai szolgáltatást nyújtó vállalkozótól pénzt kért volna vissza. Kétséget kizáróan nem nyert bizonyítást az sem, hogy a VII.r. vádlott 1.000.000 forint „visszaosztott” pénzben részesült volna.

[196] A fellebbviteli bíróság a XVI.r. vádlott védője által előterjesztett bizonyítási indítványt, mint szükségtelent elutasította. A védő által kifogásolt ténymagállapítások az egyes katonai szervezeti egységek belső szabályzóiból (szervezeti és működési szabályzatból), illetve a tárgyaláson ismertetett, a nyomozati iratok részét képező cégl és egyéb érdekelt⁴ PNRI feliratú mellékletekből (KB.I.13/2014/70. sorszámú jegyzőkönyv 7-8. oldal; KB.I.13/2014/74. sorszámú jegyzőkönyv 8. oldal utolsó bekezdés, 10., 15-16. oldal) levezethetők, illetve megállapíthatók.

[197] Az elsőfokú katonai tanács által megállapított és az előzőek szerint kiegészített tényállás már mindenben mentes a Be. 592.§ (1) és (2) bekezdésében írt hiányosságoktól, ezért azt a Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa felülbírálata alapjául elfogadta, mivel a katonai tanács az ügyfelderítési kötelezettségét teljesítette, a történeti tényállás megalapozott, tényből további tényre is helyesen következtetett és az általa megismert tényekből levont következtetései a logika szabályainak megfelelnek.

[198] A Be. 591. § (1) bekezdésében foglaltak alapján a másodfokú bíróság a határozatát az elsőfokú bíróság által megállapított tényállásra alapítja, kivéve, ha az elsőfokú bíróság ítélete megalapozatlan, illetve a fellebbezésben új tényt állítottak vagy új bizonyítékokra hivatkoztak és ennek alapján a másodfokú bíróság bizonyítási eljárást folytat le. Sem az ügyész, sem a védők nem hivatkoztak fellebbezésük indokolásában új tényre, új bizonyítékokra. A fellebbviteli bíróság álláspontja szerint a fellebbezésekben írtak a releváns bizonyítékok újraértékelését célozzák. A bizonyítékok felülmérlegelését tilalmazó rendelkezés alapján a másodfokú bíróság irányadónak tekintette az elsőfokú ítéletben megállapított és a másodfokú bíróság által kiegészített, illetve helyesbített tényállást. Ezért - a XVII.r. vádlott kivételével – a vádlottaknak és védőiknek a bizonyítékok újraértékelése útján a vádlottak felmentésére irányuló, illetve a felmentett vádlottak bűnösségének megállapítására, a részben felmentett vádlottak tekintetében pedig további bűnösségük megállapítására irányuló ügyészi fellebbezés eredményre nem vezethetett.

[199] Az irányadó tényállás alapján a katonai tanács okszerűen vont le következtetést – a XIII.r., XIV.r., XV.r. és XVII.r. vádlott kivételével – a vádlottak bűnösségére, illetve mentette fel az I.r. vádlottat 1 rb. részben folytatólagosan tettesként és 1 rb. részben folytatólagosan bűnsegédként önálló intézkedésre jogosult személy által bünszövetségben és üzletszerűen elkövetett vesztegetés elfogadásának büntette miatt emelt vád alól; mentette fel teljeskörűen a II.r. és III.r. vádlottat 7-7 rb. részben folytatólagosan, bűnsegédként önálló intézkedésre jogosult személy által bünszövetségben és üzletszerűen elkövetett vesztegetés elfogadásának büntette miatt emelt vád alól. Ugyancsak okszerűen mentette fel az V.r. vádlottat és teljeskörűen a VI.r. vádlottat 1-1 rb. részben folytatólagosan tettesként és 2 rb., illetve a VI.r. vádlottat 1 rb. részben folytatólagosan bűnsegédként önálló intézkedésre jogosult személy által bünszövetségben és üzletszerűen elkövetett vesztegetés elfogadásának büntette miatt emelt vád alól. Ugyancsak alappal mentette fel a VII.r. vádlottat 2 rb. részben folytatólagosan tettesként és 1 rb. részben folytatólagosan bűnsegédként önálló intézkedésre jogosult személy által bünszövetségben és üzletszerűen elkövetett vesztegetés elfogadásának büntette miatt emelt vád alól. Okszerűen vont le következtetést és mentette fel a VIII.r. vádlottat 1 rb. bűnsegédként önálló intézkedésre jogosult személy által bünszövetségben és üzletszerűen elkövetett vesztegetés elfogadásának büntette miatt, valamint teljeskörűen IX.r. vádlottat 1 rb.

önálló intézkedésre jogosult személy által bünszövetségben és üzletszerűen elkövetett vesztegetés elfogadásának büntette miatt emelt vád alól.

[200] Itt utal arra is a fellebbviteli bíróság, hogy egymásnak ellentmondásos bizonyítékok mérlegelésével került sor a történeti tényállás megállapítására, amiből okszerűen következik, hogy törvényi tényállás hiányában nem kerülhetett sor a III.r. vádlott felmentésére. Helyesen a Be. 7. § (4) bekezdésére figyelemmel hozta meg az elsőfokú bíróság a felmentő rendelkezését.

[201] A fellebbviteli bíróság egyedül a XVII.r. vádlott vonatkozásában tartotta alaposnak a vádlott felmentése érdekében előterjesztett fellebbezést. Álláspontja szerint tévedett az elsőfokú katonai tanács, amikor terhelt¹⁷ XVII.r. vádlott bűnösségét megállapította az I/3. tényállási pont tekintetében. A XVII.r. vádlott következetesen tagadta, hogy pénzösszegeket kért volna vissza, illetve vett volna át tolmácsolási, szakfordítási, illetve lektorálási szolgáltatásokat végző gazdasági társaságok képviselőitől, így azt is, hogy az általa átvett pénzösszegekből adott volna a IV.r. vádlottnak. A IV.r. vádlott nyomozás során tett, tárgyalási szakban visszavont vallomásában előadta, hogy 2002. és 2005. között részesült a szakfordításból és lektorálásból származó vesztegetési pénzekből, amelyet neki terhelt¹⁷ nyugállományú alezredes XVII.r. vádlott adott át évente több alkalommal, összesen évi 250.000 forintot, melyet megfizetett és egyik felét megtartotta magának, míg a másik felét átadta a XVII.r. vádlottnak. A nyomozati vallomásában terhelte a XVII.r. vádlottat, miközben önmagára is terhelő vallomást tett. E terhelő vallomását csak annyiban erősítette meg a XVI.r. vádlott vallomása, hogy annyit tudott a tolmácsolással, fordítással, lektorálással kapcsolatban történő pénz visszaosztásról, hogy ezt a IV.r. vádlott intézte, terhelt¹⁷ alezredes szerepéről érdemben nyilatkozni nem tudott, nem tudta megmondani, hogy a visszaosztással kapcsolatban volt-e feladata (nyomozati iratok II. kötet 131. naplósám 51. oldal 5. bekezdés, 57. oldal 3. bekezdés). A tanúként kihallgatott tolmácsok a korrupciós cselekményekkel kapcsolatban érdemben nyilatkozni nem tudtak, így XVII.r. vádlottra sem tettek terhelő vallomást. Ezért a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét megváltoztatta és terhelt¹⁷ nyugállományú alezredes XVII.r. vádlottat a Be. 7. § (4) bekezdésére figyelemmel a Be. 566. § (1) bekezdés c./ pontja alapján 1 rendbeli folytatólagosan, önálló intézkedésre jogosult személy által bünszövetségben és üzletszerűen elkövetett vesztegetés elfogadásának büntette (I/3. tényállási pont) miatt emelt vád alól – bizonyítottság hiányában - felmentette.

[202] A fellebbviteli bíróság a XIII.r., XIV.r. és XV.r. vádlott vonatkozásában tartotta alaposnak az eljárás megszüntetése érdekében előterjesztett fellebbezést az alábbiak szerint.

[203] A jogi minősítés vizsgálata körében nem tévedett az elsőfokú katonai tanács, amikor a Btk. 2. §-ban írtakra, valamint a 4/2013. kúriai állásfoglalásra tekintettel alkalmazta valamennyi vádlottnál a 2012. évi C. törvény rendelkezéseit, azonban tévedett az I., az V., a VII.r., a VIII., a XIII., a XIV., a XV. és a XVI.r. vádlottak korrupciós bűncselekményeinek minősítésénél.

[204] A másodfokú katonai tanács osztja az ügyészi fellebbezés érvelését a tekintetben, hogy az I/6. és I/7. tényállás pontok az I.r. vádlott esetében, míg az I/6., I/7. és V. tényállási pontok a XVI.r. vádlott esetében ugyanazon bűnös kapcsolathoz, a egyéb érdekelt¹⁹ Rt/Zrt-hez kötődik, annak vezető tisztségviselőjétől, polgári személy⁷től különböző szerződések teljesítése okán átvett pénzüsszegekkel kapcsolatos. Tekintettel arra, hogy a korrupciós bűncselekmények esetében a kimunkált bírói gyakorlat szerint a bűncselekmény rendbelisége a bűnös kapcsolatok számához igazodik, és a fenti tényállási pontok esetében az átvett pénzek egy bűnös kapcsolatból származtak, ezért az I.r. és a XVI.r. vádlottak cselekménye helyesen e tényállási pontok tekintetében 1-1 rendbeli folytatólagosan elkövetett bűncselekmény.

[205] Abban is osztja az elsőfokú katonai tanács és az ügyész álláspontját, hogy a bűnsegéd által elkövetett cselekmény minősítése a tettesi alapcselekményhez igazodik. Ez azonban nem jelenti azt, hogy a bűnsegédi magatartásnak a minősítő körülményekhez is igazodónak kellene lennie, azaz az irányadó történeti tényállás alapján kell állást foglalni abban, hogy a bűnsegédek cselekvősége alkalmas-e az üzletszerűség, folytatólagosság, a bűnszövetség megállapítására, mire terjed ki a tudattartalmuk.

[206] A Btk. 459. § (1) bekezdés 2. pontja értelmében bűnszövetség akkor létesül, ha két vagy több személy bűncselekményeket szervezetten követ el vagy ebben megállapodik, és legalább egy bűncselekmény elkövetését megkísérlik, de nem jön létre bűnszervezet. (A Btk. 459. § (1) bekezdésének 1. pontja szerint bűnszervezet: három vagy több személyből álló, hosszabb időre szervezett, összehangoltan működő csoport, amelynek célja öt évi vagy ezt meghaladó szabadságvesztéssel büntetendő szándékos bűncselekmények elkövetése.)

[207] A katonai ügyészség a 2011. március 10. napján kelt vádiratában bűnszervezetben történő elkövetéssel vádolta az I-X. és XVI.r. vádlottakat, majd a 2018. március 13. napján tartott perbeszédében a bűnszervezetben elkövetés megállapításának mellőzését kérte azzal, hogy a terheltek cselekménye bűnszövetségben elkövetettnek minősül. A másodfokú bíróság e körben egyetért az elsőfokú ítélet 114. oldalának 1-4. bekezdésében kifejtett jogi értékelő tevékenységgel. Az irányadó tényálláshoz kötődően az I. és a XVI.r. vádlottak elkövetési magatartásából alappal vonható le olyan következtetés, hogy e vádlottak bűnözésre irányuló tervszerűséggel és szervezettséggel valósították meg a korrupciós cselekményeket, amelynek keretében költségkeretet hoztak létre és olyan személyeket vontak be az elkövetői körbe, akik potenciális veszélyt jelenthettek a folyamatos bűnelkövetésre. Ezért azzal tették érdekeltté ezeket a személyeket, alárendelteket, hogy részükre pénzt adtak. Ugyanakkor tényként az is megállapítható, hogy a vádlottak között nem a bűncselekmények elkövetése során alakult ki munkamegosztás, illetve hierarchia, hanem a katonai szervezeten belüli beosztásukból adódó alá-fölé rendeltségben helyezkedtek el, és e beosztásuknál fogva vettek részt a bűncselekmény elkövetésében. A bűnsegédek esetében vizsgálni kell a tudattartalmukat, azt, hogy a tudatuk valóban átfogta-e, hogy két vagy több személy bűncselekményeket szervezetten követ el, vagy ebben megállapodik, és legalább egy bűncselekmény elkövetését megkísérelték. Ilyen tényismerettel a beosztásánál fogva az V.r., VII.r. és X.r. vádlott rendelkezett. Az V.r. vádlott az I. és XVI.r. vádlottól tudott arról, hogy a fővállalkozó cég¹ alvállalkozóitól az általuk a egyéb érdekelt⁴ PNRI részére közvetetten nyújtott szolgáltatások ellenértékéből pénzt kérnek vissza, amelyből a felajánlott részesedést az V.r. vádlott elfogadta, ezért tudata átfogta a bűnszövetség megállapíthatóságához szükséges tényeket. A VII.r.

vádlott, mint a XVI.r. vádlott helyettese aktívan vett részt a korrupciós cselekmények megvalósításában, a X.r. vádlott pedig, mint a egyéb érdekelt⁴ FLÜ Nemzetközi és Szolgáltatási Igazgatóság igazgatója, a delegációs szállítások megrendelésén keresztül kapcsolódott bele a korrupciós cselekmények végrehajtásába és fogadott el érte cserébe pénzt. Miután VII. és X.r. vádlottak közösen dolgoztak ki olyan konstrukciót, amelynek eredményeként szállítási feladatok végrehajtására polgári személy¹ által vezetett céget vettek igénybe, és mindkét vádlottat a XVI.r. vádlott vont be a pénzvisszaosztási rendszerbe, így tudták, hogy szervezett elkövetésben vesznek részt, ezért vonatkozásukban a bünszövetség, mint minősítő körülmény kétséget kizáróan megállapítható. Ugyanez állapítható meg terhelt⁴ nyugállományú dandártábornok IV.r. vádlott tekintetében, aki rálátott az I. és XVI.r. vádlottak cselekvőségére, velük megállapodott. Azoknak a vádlottaknak a magatartásából azonban, így a VIII., XIII., XIV. és XV.r. vádlottaknak, akik az irányadó tényállás szerint vagy csupán részesültek a visszaosztott pénzekből, kaptak egyéb juttatást, vagy a visszaosztott pénz átadásában működtek közre, nem vonható le alappal az a következtetés, hogy ők bűnözésre irányuló tervszerűséggel és szervezettséggel járultak hozzá a korrupciós bűncselekmény elkövetéséhez, ezért tekintetükben a bünszövetségben történő elkövetés, mint a gazdasági vesztegetés minősítő körülménye, nem állapítható meg.

[208] A Btk. 459. § (1) bekezdés 28. pontja értelmében üzletszerűen követi el a bűncselekményt, aki ugyanolyan vagy hasonló jellegű bűncselekmények elkövetése révén rendszeres haszonszerzésre törekszik.

[209] A XIV.r. és XV.r. vádlottak védőjének az üzletszerűség tekintetében kifejtett érvelése megalapozott. A fellebbviteli bíróság álláspontja szerint különös gonddal vizsgálandó a jövedelemszerzésre való törekvés és annak rendszeressége. Az üzletszerűség megállapítására rendszerint bűncselekmények sorozatos, ismétlődő elkövetése esetén kerülhet sor. Nem állapítható meg az üzletszerű elkövetés az alkalmasszerűen elkövetett bűncselekmény esetében. illetve egyetlen bűncselekmény elkövetése mellett csak akkor, ha a tettes ismétlődő és rendszeres haszonszerzésre törekvő akaratelhatározása további cselekmények tervezésére egyértelműen felismerhető. Az irányadó tényállás szerint Terhelt⁵ V.r. vádlott mindösszesen egy alkalommal részesült a visszaosztott pénzből, terhelt⁸ VIII.r. vádlott ellenérték nélkül csak a pénz átadásában működött közre egy alkalommal, míg 2003-2004. év között terhelt¹³ XIII.r., terhelt¹⁴ XIV.r. és terhelt¹⁵ XV.r. vádlott ugyan több alkalommal kapott pénzt, azonban ezért részükről aktív magatartás nem valósult meg, hogy mikor kaptak pénzt, és mennyit, az kizárólag a XVI.r. vádlott akaratán múlt. Mindezen körülményekből a rendszeres jövedelemszerzésre irányuló törekvésre nem lehet alappal következtetni a fent felsorolt vádlottak esetében, ezért az üzletszerű elkövetés, mint a gazdasági vesztegetés minősítő körülménye, az V.r., VIII.r., XIII.r., XIV.r. és XV.r. vádlottak tekintetében nem állapítható meg. (BH 2002.12.469; BH 2005.5.165)

[210] A másodfokú bíróság a bűnsegédi magatartásra vonatkozóan a minősítés vonatkozásában kifejtett elsőbírői álláspontot kiegészíti azzal, hogy nyilvánvaló, hogy az előny elfogadása és a gazdálkodó szervezet részére vagy érdekében végzett tevékenység közötti összefüggés nem korlátozható a szerződéskötés idejére. Az előny elfogadása azt időben megelőzheti, azzal időbelileg egybeeshet, vagy történhet a szerződés megkötését követő időszakban is. Az összefüggés megállapíthatóságánál csak az a döntő, hogy az előny

elfogadása a szerződéskötésre figyelemmel történt vagy sem (BH1982.3). Az irányadó ítéleti tényállás alapján kétséget kizáróan megállapítható, hogy a vádlottak korrupciós cselekménye már létrejött, vagy a jövőben megtartani/létrehozni kívánt szerződéses kapcsolathoz kötődik, és a bűnsegedek azzal a magatartásukkal, hogy elfogadtak pénzt a szerződéses kapcsolatra tekintettel visszaosztott összegekből, a tettes aktuális, illetve folytatólagos cselekvőségére szándékerősítő hatást gyakoroltak.

[211] Megjegyzi a másodfokú katonai tanács, hogy a vesztegetés elfogadásának büntette kapcsán önálló intézkedésre jogosultnak minősül, aki az adott szerv működését vagy a szervvel kapcsolatba kerülő személyek jogait és érdekeit érintő lényeges kérdésekben dönthet. A vezető beosztású alkalmazottak, valamint az adott szerv képviselőjére jogosult személyek mellett önálló intézkedésre jogosultnak tekintendők azok is, akik lényegesen befolyásolhatják az érdemi döntést. A döntést hozó vagy az azt előkészítő személyt ténylegesen megillető jogokat figyelembe véve kell elbírálni: önálló intézkedésre jogosult személynek tekinthető-e az elkövető, vagy sem.

[212] Erre figyelemmel egyetért az ügyészi és az elsőbírói állásponttal abban, hogy a honvédségi szervezetet vezető a vállalkozási szerződés megkötésekor a megrendelő részéről a szerződés aláírásával üzleti jogviszonyt hoz létre, így nyilvánvalóan önálló döntési kompetenciával rendelkezik. Emellett a szervezeti egység vezetője a szerződés megkötését megelőző eljárásban – szakértői bizottság tagjainak kijelölése - és azt követően, a szerződés teljesítésében is meghatározó szerepet vállal – teljesítésigazolások ellenjegyzése, utalványozás -. A másodfokú katonai tanács egyetért azzal a jogi érveléssel is, hogy ugyancsak lényegesen befolyásolhatja az érdemi döntést az, aki olyan javaslatot tesz, amely alkalmas arra, hogy a döntési helyzetben lévő személy az általa javasolttal egyetértsen, tehát a beszerzési eljárás szakértői bizottságában résztvevő személy, különösen a bizottság elnöke lényeges befolyással bír a végső döntésre.

[213] Ellenben a fellebbviteli bíróság nem osztja azt a jogi álláspontot, mely szerint a egyéb érdekelt⁴ VGF főosztályvezetőjeként, illetve helyetteseként az I.r., XVI.r. és VII.r. vádlott is önálló intézkedésre jogosult személy volt. A másodfokú bíróság álláspontja szerint a egyéb érdekelt⁴ szervezeti és működési szabályzatából levezethető jogosultságok és kötelezettségek általánosak, a szervezeti hierarchiához, az ott betöltött beosztáshoz köthetők, azonban az érdemi döntés lényeges befolyásolására nem alkalmasak, ez a befolyás inkább informális jellegű. Tehát önmagában a egyéb érdekelt⁵⁷ rendeltetéséből – a társaságok törvényes működésének felügyeletével kapcsolatos szakmai feladatok elvégzéséből, a döntések előkészítéséből, azok végrehajtásából, a társaságok éves üzleti terveinek felülvizsgálatából és gazdálkodási tevékenységük folyamatos felügyeletéből, ellenőrzéséből, a társaságok finanszírozásának felügyeletéből, az éves támogatási megállapodások és azok évközi módosításának előkészítéséből és tervezéséből – nem következik az, hogy annak vezetője, illetve helyettese felügyeleti jogkörében eljárva olyan döntéseket hoz, illetve készít elő, amelyek jelentős kihatással vannak a közbeszerzési eljárás megindítására, lefolytatására és annak eredményeként a szerződés megkötésére, ezért az I., VII. és XVI.r. vádlottaknak e beosztásához kötődő időszakban a korrupciós bűncselekményhez kapcsolódó önálló intézkedésre jogosult személy minősítő körülmény nem állapítható meg. Ugyanakkor ezen

jogosítványok gyakorlása aggálytalanul megállapíthatóvá teszi a működéssel kapcsolatos, tehát a gazdálkodó szervezet részére vagy érdekében végzett tevékenységet.

[214] A másodfokú bíróság ezen jogi álláspontja ellenére azért nem látta megállapíthatónak több rendbeli korrupciós bűncselekmény elkövetését, mert a cselekmények elkövetésének kezdetekor a XVI.r. vádlott a háttérnormákban foglaltakra tekintettel önálló intézkedésre jogosult személy volt, és más beosztásba kerülését követően ugyanazt a bűnös kapcsolatot kihasználva követte el a korrupciós bűncselekményt. A rendbeliséget tehát e körülményekre tekintettel a jogellenes kapcsolatok számához igazodóan minősítette a fellebbviteli bíróság, alapvetően egyetértve e körben az elsőfokú bíróság és az ügyészség álláspontjával is. Tehát a rendbeliséget – főszabály szerint - azokhoz a gazdasági társaságokhoz igazította, akiktől a jogtalan előnyt a XVI.r. vádlott kapta.

[215] Megjegyzi továbbá a másodfokú bíróság, hogy a kimunkált bírói gyakorlat szerint nem lehet az elkövető tette/tárgyítása a vesztegetés elfogadása büntetnének az, aki nem az aktív vesztegetővel áll kapcsolatban, hanem a passzív vesztegető segítője. Amennyiben a terhelt nem az aktív vesztegetővel áll kapcsolatban, hanem előzetes megállapodásuknak megfelelően a passzív vesztegető tevékenységéhez nyújt segítséget, és az általa elfogadott jogtalan vagyoni előnyből részesül, a passzív vesztegető bűnsége.

[216] Amennyiben a korrupciós bűncselekmény elkövetőjének cselekménye tettesi bűncselekményhez kapcsolódó bűnség, a részesi bűncselekmény járulékos jellegére tekintettel a részesi cselekmény minősítése és így rendbelisége azonos a tettesi alapcselekménnyel. Így a részesi cselekményre is a tettesi bűncselekmény büntetési tétele vonatkozik (BH2017.250., 3/2011. BJE határozat).

[217] A fentebb kifejtettek figyelembe vételével tehát a XVI.r. vádlott azzal a magatartásával, hogy az I.r. vádlottal történt megállapodás alapján, rendszeres haszonszerzésre törekedve, 20 százalékos költségkeret létrehozása mellett olyan személyeket bevonva, akik a beosztásukból adódóan adott szakterületen dolgoztak, azt felügyelték, amely területtel üzleti kapcsolatban álló vállalkozók pénzt adtak vissza, ezért őket a visszaosztott pénzből részesítve, 2002. és 2005. év között, mint a egyéb érdekelt4 PNRI, illetve jogutód szervezete a egyéb érdekelt4 NRH gazdálkodási osztály vezetője, majd 2005. év őszétől 2006. december 31-ig, mint a egyéb érdekelt4 NRH főigazgatója, mint a gazdálkodó szervezet részére tevékenységet végző önálló intézkedésre jogosult személy, majd 2007. év eleje és 2009. év eleje között, mint a egyéb érdekelt4 VGF főosztályvezetője, e működésével kapcsolatban jogtalan előnyt kért, illetve fogadott el különböző gazdasági társaságok képviselőitől a egyéb érdekelt4 PNRI-vel/egyéb érdekelt4 NRH-val, majd a egyéb érdekelt4 FLÜ-vel, illetve a egyéb érdekelt4 társasággal fennálló szerződéses kapcsolatra tekintettel, megvalósította 11 rendbeli, folytatólagosan, önálló intézkedésre jogosult személy által bűnszövetségben és üzletszerűen elkövetett, a Btk. 291. § (1) bekezdésébe ütköző és a (2) bekezdés b./ pontjára figyelemmel, a (3) bekezdés c./ pontja szerint minősülő korrupciós bűncselekmény törvényi tényállási elemeit. (I/1., I/2., I/3., I/4., I/5., I/6., I/7., I/8., III/8., III/9.,

III/10., III/11., V. tényállás, amelyből az I/6-7. és V. tényállás 1 rendbeli, folytatólagosan elkövetett cselekménynek minősül (egyéb érdekelt¹⁹).

[218] Az I.r. vádlott azzal a magatartásával, hogy a XVI.r. vádlottal 2002. évben történt megállapodás alapján, rendszeres haszonszerzésre törekedve, 20 százalékos költségkeret létrehozása mellett olyan személyeket bevonva, akik a beosztásukból adódóan adott szakterületen dolgoztak, azt felügyelték, amely területtel üzleti kapcsolatban álló vállalkozók pénzt adtak vissza, ezért őket a visszaosztott pénzből részesítve rábírta a XVI.r. vádlottat arra, hogy mint a gazdálkodó szervezet részére tevékenységet végző önálló intézkedésre jogosult személy, majd, mint a egyéb érdekelt⁴ VGF főosztályvezetője e működésével kapcsolatban jogtalan előnyt kérjen és fogadjon el különböző gazdasági társaságok képviselőitől a egyéb érdekelt⁴ PNRI-vel/egyéb érdekelt⁴ NRH-val, majd a egyéb érdekelt⁴ FLÜ-vel, illetve a egyéb érdekelt⁴ társaság¹gal fennálló szerződéses kapcsolatra tekintettel, megvalósította 10 rendbeli felbujtóként, folytatólagosan, önálló intézkedésre jogosult személy által bünszövetségben és üzletszerűen elkövetett, a Btk. 291. § (1) bekezdésébe ütköző és a (2) bekezdés b./ pontjára figyelemmel, a (3) bekezdés c./ pontja szerint minősülő korrupciós bűncselekmény törvényi tényállási elemeit (I/1., I/2., I/6., I/7., III/3., III/4., III/5. III/6., III/7., III/8., III/9. tényállás, amelyből az I/6-7. 1 rendbeli, folytatólagosan elkövetett cselekménynek minősül (egyéb érdekelt¹⁹).

[219] Az I.r. vádlott azzal a magatartásával, hogy rendszeres haszonszerzésre törekedve, 2006. évben, mint a egyéb érdekelt⁴ VGF főosztályvezetője, a gazdálkodó szervezet részére végzett tevékenységével kapcsolatban kért jogtalan előnyt a egyéb érdekelt³² ügyvezetőjétől, megvalósította 1 rendbeli, a Btk. 291. § (1) bekezdésébe ütköző és a (2) bekezdés b./ pontja szerint minősülő korrupciós bűncselekmény törvényi tényállási elemeit. (II. tényállás)

[220] Az elsőfokú bíróság a terhelt⁴ nyugállományú dandártábornok IV.r. vádlott bűnösségét a vádirati tényállás alapján, a vádirati minősítéssel egyezően állapította meg 7 rendbeli, folytatólagosan, bünszegédként önálló intézkedésre jogosult személy által bünszövetségben és üzletszerűen elkövetett, a Btk. 291. § (1) bekezdésébe ütköző és a (2) bekezdés b./ pontjára figyelemmel, a (3) bekezdés c./ pontja szerint minősülő korrupciós bűncselekményben (I/1., I/2., I/3., I/4., I/5., I/6., I/8. tényállás).

[221] Terhelt⁵ V.r. vádlott azzal a magatartásával, hogy a korábban az I.r. és XVI.r. vádlottal kötött megállapodása értelmében, 2009 novemberében a delegációs szállítások kapcsán az polgári személy¹ polgári személy által a szerződéses kapcsolat megtartása érdekében adott 5.000.000 forintból, tudva annak eredetéről, 1.000.000 forintot vett át Terhelt⁷ VII.r. vádlottól, megvalósította bünszegédként, önálló intézkedésre jogosult személy által bünszövetségben elkövetett, a Btk. 291. § (1) bekezdésébe ütköző és a (2) bekezdés b./ pontjára figyelemmel, a (3) bekezdés c./ pontja szerint minősülő korrupciós bűncselekmény törvényi tényállási elemeit. (I/8. tényállás)

[222] Terhelt7 VII.r. vádlott rendszeres haszonszerzésre törekedve azzal a magatartásával, hogy XVI.r. vádlott érdekében a 2009-ben megkötött 2010-11. évekre vonatkozó külföldön nem fegyveres szolgálatot teljesítő katonák logisztikai ellátásával kapcsolatban fennálló szerződésre tekintettel a jövőben teljesített szolgáltatások ellenértékéből a XVI.r. vádlott kérésére eljárva 30.000.000 forint jogtalan előny kérését továbbította a egyéb érdekelt19 képviselőjének, polgári személy7 polgári személynek, megvalósította 1 rendbeli, bűnsegédként, önálló intézkedésre jogosult személy által bünszövetségben és üzletszerűen elkövetett, a Btk. 291. § (1) bekezdésébe ütköző és a (2) bekezdés b./ pontjára figyelemmel, a (3) bekezdés c./ pontja szerint minősülő korrupciós bűncselekmény törvényi tényállási elemeit. (I/7. tényállás)

[223] A VII.r. vádlott rendszeres haszonszerzésre törekedve azzal a magatartásával, hogy 2009 novemberében a delegációs szállítások kapcsán polgári személy1 polgári személytől a korábbi szerződéses kapcsolatra figyelemmel és annak megtartása céljából a XVI.r. vádlott érdekében átvett 5.000.000 forintot, megvalósította 1 rendbeli, bűnsegédként, önálló intézkedésre jogosult személy által bünszövetségben és üzletszerűen elkövetett, a Btk. 291. § (1) bekezdésébe ütköző és a (2) bekezdés b./ pontjára figyelemmel, a (3) bekezdés c./ pontja szerint minősülő korrupciós bűncselekmény törvényi tényállási elemeit. (I/8. tényállás)

[224] A VII.r. vádlott rendszeres haszonszerzésre törekedve azzal a magatartásával, hogy 2009 őszén a XI.r. vádlott felé továbbította a XVI.r. vádlott azon elvárását, miszerint a egyéb érdekelt4 Térképészeti Közhasznú Nonprofit Kft-vel szerződéses kapcsolatban álló vállalkozóktól a szerződéses összeg 10 százalékát vissza kell kérni, majd megállapodtak abban, hogy legalább 5.000.000 forintot juttatt vissza a XI.r. vádlott, és e megállapodás alapján két alkalommal 3.400.000 forintot vett át a XVI.r. vádlott részére s ebből 1.700.000 forint erejéig ő maga is részesedett, megvalósította további 4 rendbeli bűnsegédként, folytatólagosan, önálló intézkedésre jogosult személy által bünszövetségben és üzletszerűen elkövetett, a Btk. 291. § (1) bekezdésébe ütköző és a (2) bekezdés b./ pontjára figyelemmel, a (3) bekezdés c./ pontja szerint minősülő korrupciós bűncselekmény törvényi tényállási elemeit. (III/8., III/9., III/10., III/11. tényállás)

[225] terhelt8 VIII.r. vádlott, mint a egyéb érdekelt4 PNRI Gazdálkodási Osztály vezetője és egyben kapcsolattartója, azzal a magatartásával, hogy 2005 decemberében az egyéb érdekelt23 Kft. képviselőjétől a missziós karácsonyi ajándéktárgyak utáni megrendelés összege után a XVI.r. vádlott érdekében átvett 500.000 forintot, tudva annak eredetéről, megvalósította 1 rendbeli, bűnsegédként, önálló intézkedésre jogosult személy által elkövetett, a Btk. 291. § (1) bekezdésébe ütköző és a (3) bekezdés a./ pontja szerint minősülő korrupciós bűncselekmény törvényi tényállási elemeit. (I/2. tényállás)

[226] Terhelt10 X.r. vádlott, mint a egyéb érdekelt4 NRH főigazgató nemzetközi helyettese, majd 2007. január 01-től, mint a egyéb érdekelt4 FLÜ Nemzetközi és Szolgáltatási Igazgatóság igazgatója, rendszeres haszonszerzésre törekedve azzal a magatartásával, hogy 2005. és 2006. év között az I.r. és XVI.r. vádlottaktól vett át pénzt, valamint értékes ajándéktárgyakat, illetve vissza nem térítendő kölcsönt, tudva arról, hogy mindaz korrupciós

bűncselekményekből származik, illetve 2007. évben a delegációs szállítások kapcsán az polgári személyl polgári személy által a szerződéses kapcsolatra tekintettel a XVI.r. vádlottnak átadott 2.000.000 forintból részesült, tudva annak eredetéről, megvalósította 2 rendbeli, részben folytatólagosan, bűnsegédként, önálló intézkedésre jogosult személy által, bűnszövetségben és üzletszerűen elkövetett, a Btk. 291. § (1) bekezdésébe ütköző és a (2) bekezdés b./ pontjára figyelemmel, a (3) bekezdés c./ pontja szerint minősülő korrupciós bűncselekmény törvényi tényállási elemeit. (I/8., VI tényállás)

[227] terhelt¹³ XIII.r., terhelt¹⁴ nyugállományú ezredes XIV.r. és terhelt¹⁵ XV.r. vádlottak azzal a magatartásukkal, hogy 2003-2004. években a egyéb érdekelt⁴ PNRI-vel fennálló szerződéses kapcsolatra tekintettel különböző gazdasági társaságok képviselő által a XVI.r. vádlottnak visszaadott pénzből részesedtek, tudva az XVI.r. vádlottól átvett összegek korrupciós eredetéről, megvalósították 1-1 rendbeli folytatólagosan bűnsegédként, önálló intézkedésre jogosult személy által elkövetett, a Btk. 291. § (1) bekezdésébe ütköző és a (3) bekezdés a./ pontja szerint minősülő korrupciós bűncselekmény törvényi tényállási elemeit. (VII., VIII., IX. tényállás)

[228] Ezért a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletének rendelkező részét megváltoztatta és - a VIII., XIII., XIV. és XV.r. vádlottak korrupciós cselekményét az üzletszerű és a bűnszövetségben történő elkövetést mellőzve, míg az az V.r. vádlott korrupciós cselekményét az üzletszerű elkövetést mellőzve - minősítette

[229] terhelt¹ I.r. vádlott korrupciós cselekményeit 10 rendbeli felbujtóként, folytatólagosan, önálló intézkedésre jogosult személy által bűnszövetségben és üzletszerűen elkövetett vesztegetés elfogadása büntettének (Btk. 291. § (1) bekezdés, (2) bekezdés b./ pont, (3) bekezdés c./ pont, I/1., I/2., I/6., I/7., III/3., III/4., III/5., III/6., III/7., III/8., III/9. tényállás) és 1 rendbeli üzletszerűen elkövetett vesztegetés elfogadása büntettének (Btk. 291. § (1) bekezdés, (2) bekezdés b./ pont II. tényállás),

[230] Terhelt⁵ V.r. vádlott korrupciós cselekményét 1 rendbeli bűnsegédként, önálló intézkedésre jogosult személy által bűnszövetségben elkövetett vesztegetés elfogadása büntettének (Btk. 291. § (1) bekezdés, (2) bekezdés b./ pont, (3) bekezdés c./ pont, I/8. tényállás),

[231] Terhelt⁷ VII.r. vádlott korrupciós cselekményeit 6 rendbeli, bűnsegédként, folytatólagosan, önálló intézkedésre jogosult személy által bűnszövetségben és üzletszerűen elkövetett vesztegetés elfogadása büntettének (Btk. 291. § (1), (2) bekezdés b./ pont (3) bekezdés c./ pont) (I/7., I/8., III/8., III/9., III/10., III/11. tényállás),

[232] terhelt8 VIII.r. vádlott korrupciós cselekményét 1 rendbeli bűnsegédként, önálló intézkedésre jogosult személy által elkövetett vesztegetés elfogadása büntettének (Btk. 291. § (1), (3) bekezdés a./ pont, I/2. tényállás),

[233] terhelt13 XIII.r. vádlott korrupciós cselekményét 1 rendbeli folytatólagosan, bűnsegédként, önálló intézkedésre jogosult személy által elkövetett vesztegetés elfogadása büntettének (Btk. 291. § (1), (3) bekezdés a./ pont, VII. tényállás),

[234] terhelt14 XIV.r. vádlott korrupciós cselekményét 1 rendbeli folytatólagosan, bűnsegédként, önálló intézkedésre jogosult személy által elkövetett vesztegetés elfogadása büntettének (Btk. 291. § (1), (3) bekezdés a./ pont, VIII. tényállás),

[235] terhelt15 XV.r. vádlott korrupciós cselekményét 1 rendbeli folytatólagosan, bűnsegédként, önálló intézkedésre jogosult személy által elkövetett vesztegetés elfogadása büntettének (Btk. 291. § (1), (3) bekezdés a./ pont, IX. tényállás),

[236] terhelt16 XVI.r. vádlott korrupciós cselekményeit 11 rendbeli folytatólagosan, önálló intézkedésre jogosult személy által bünszövetségben és üzletszerűen elkövetett vesztegetés elfogadása büntettének (Btk. 291. § (1) bekezdés, (2) bekezdés b./ pont, (3) bekezdés c./ pont, I/1., I/2., I/3., I/4., I/5., I/6., I/7., I/8., III/8., III/9., III/10., III/11., V. tényállás).

[237] Az irányadó tényállás alapján más jogi minősítés megállapítására a fellebbviteli bíróság nem látott törvényes lehetőséget.

[238] A megváltozott minősítésre és arra figyelemmel, hogy az elévülés mindenkor az adott cselekmény anyagi jogszabályoknak megfelelő törvényes minősítéséhez igazodik akkor is, ha a vádirat a cselekményt nem ekként minősíti (BH 2012.86.), a XIII.r, XIV.r. és XV.r. terheltek korrupciós bűncselekményének büntetési tétele – a szabadságvesztés alsó és felső határát tekintve 1 évtől 5 évig terjedő szabadságvesztés. Az irányadó tényállási pontok szerint e vádlottak 2003-ban és 2004-ben vettek át pénzt a XVI.r. vádlottól (VII., VIII. és IX. tényállás).

[239] Az elkövetéskor hatályos 1978. évi IV. törvény (régi Btk.) 33. § (1) bekezdés b) pontja és az elbíráláskor hatályos Btk. 26.§ (1) bekezdése alapján is jelen ügyben a büntethetőség elévül a büntetési tétel felső határának megfelelő idő, azaz 5 év elteltével. Az ügyben a feljelentés megtételére 2010. január 18. napján került sor (nyomozati iratok I. kötet 2. naplósám), a nyomozást is e napon rendelték el költségvetési szerv önálló intézkedésre jogosult dolgozója által üzletszerűen elkövetett vesztegetés büntette (Btk. 252.§ (1) (3) bekezdés b) pont) miatt (nyomozati iratok I. kötet 2. naplósám), és az elkövető ellen a

bűncselekmény miatt foganatosított érdemi eljárási cselekmény mindhárom vádlott esetében a gyanúsított kihallgatása volt, amelyre a XIII.r. vádlott tekintetében 2010. október 11. napján (nyomozati iratok XI. kötet 700. naplószaám), a XIV.r. vádlott esetében 2010. december 3. napján (nyomozati iratok XV. kötet 803. naplószaám), és a XV.r. vádlott esetében 2010. december 7. napján került sor (nyomozati iratok XV. kötet 825. naplószaám).

[240] A fellebbviteli bíróság a fentebb kifejtettekre figyelemmel megállapította, hogy XIII.r., XIV.r. és XV.r. vádlottak büntethetősége már a feljelentés időpontjában elévült, ezért az elsőfokú ítéletet megváltoztatta és terhelt¹³ XIII.r., terhelt¹⁴ XIV.r. és terhelt¹⁵ nyugállományú ezredes XV.r. vádlottal szemben 1-1 rendbeli, folytatólagosan, bűnsegédként, önálló intézkedésre jogosult személy által elkövetett vesztegetés elfogadása büntette miatt (Btk. 291. § (1), (3) bekezdés a./ pont) folytatott büntetőeljárást a Be. 492.§ (1) bekezdés c) pontja alapján megszüntette.

[241] Az enyhítésre irányuló vádlotti és védői fellebbezés részben – X.r. vádlott tekintetében - megalapozott, ahogy a súlyosításra irányuló ügyészi fellebbezés is részben - az I.r., VII.r. és XVI.r. vádlottak tekintetében - alapos.

[242] Előre bocsátja a másodfokú bíróság, hogy a súlyos megítélésű, minősített esetet megvalósító korrupciós bűncselekmény esetén az ítélkezési gyakorlat általában végrehajtandó szabadságvesztés kiszabása, azonban nem lehet elvonatkoztatni a konkrét ügyben attól, hogy nem a vádlottak hibájából rendkívüli, az elkövetéstől számítva 10 évet meghaladó időmúlás következett be, így ahol a halmazati elvek nem indokolják 2 évet meghaladó szabadságvesztés kiszabását, a fellebbviteli bíróság is egyetértett az elsőfokú katonai tanács álláspontjával, vagyis a méltányos, próbaidőre felfüggesztett szabadságvesztés kiszabásával. Ugyancsak indokoltan tekintett el az elsőfokú bíróság a Btk.102.§ (1) bekezdésében írtak alkalmazásától a szabadságvesztés végrehajtásának felfüggesztése esetén, mert az érintett vádlottak cselekményük korrupciós jellege miatt az előzetes mentesítésre érdemtelenek.

[243] A másodfokú bíróság álláspontja szerint az elsőfokú katonai tanács helyesen értékelte a bűnösségi körülményeket. Nem tévedett az elsőfokú katonai tanács akkor sem, amikor valamennyi vádlott vonatkozásában a Btk. 82. § (2) bekezdés b./ pontja alapján – enyhítő szakasz alkalmazásával – szabott ki börtön végrehajtási fokozatú szabadságvesztés büntetést, amelynek végrehajtását a IV., V., VII., VIII.r. és X.r. vádlottakkal szemben próbaidőre felfüggesztette, míg terhelt¹ I.r. vádlottnál és terhelt¹⁶ XVI.r. vádlottnál végrehajtandó szabadságvesztés büntetést és a Btk. 61.§ (1) és 62.§ (1) bekezdése alapján közügyektől eltiltást szabott ki. Helyesen ismerte fel, hogy az elbírált bűncselekmény-sorozatban az I.r. és XVI.r. vádlottak esetében a Btk. 79. §-ában meghatározott büntetési célok eléréséhez végrehajtandó szabadságvesztés kiszabása szükséges és indokolt. A fellebbviteli bíróság álláspontja szerint ennek tartama törvényes, a büntetési céloknak megfelelő, ugyanakkor a közügyektől eltiltás mellékbüntetés tartamának felemelését tartotta indokoltnak, a szabadságvesztés mértékével arányban állónak felemelt tartamú közügyektől eltiltást látott szükségesnek, mert az I.r. és XVI.r. vádlott egyaránt méltatlan arra, hogy azok gyakorlásában

részt vegyen. Ezért az elsőfokú ítéletet megváltoztatta és a I.r. és XVI.r. vádlott vonatkozásában kiszabott közügyektől eltiltás tartamát 4-4 évre súlyosította.

[244] A megváltozott minősítésre figyelemmel a VIII. r. vádlott korrupciós bűncselekményének büntetési tétele – a szabadságvesztés alsó és felső határát tekintve 1-5 évig terjedő szabadságvesztés – lényeges mértékben csökkent, így vele szemben az első fokon eljáró bíróság által kiszabott büntetés enyhítése volt indokolt. Ezért a Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa – az elsőfokú bíróság által feltárt és mérlegelt bűnösségi körülményeket nem érintve - a kiszabott szabadságvesztést a Btk. 33. § (1) bekezdés a./ pontjára tekintettel, a Btk. 37. § (2) bekezdés a./ pontja és a Btk. 82. § (1) (2) bekezdés d) pontja alapján 8 hónap börtön végrehajtási fokozatú szabadságvesztés büntetésre enyhítette. A szabadságvesztés büntetés végrehajtása felfüggesztésének próbaidejét a Btk. 85. § (1) és (2) bekezdése alapján 1 évre enyhítette.

[245] Az ítélet belső arányosságára figyelemmel az V.r. vádlott vonatkozásában az első fokon eljáró bíróság által kiszabott büntetés enyhítése volt indokolt. Ezért a Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa – az elsőfokú bíróság által feltárt és mérlegelt bűnösségi körülményeket nem érintve – a kiszabott szabadságvesztést a Btk. 82. § (1) (2) bekezdés b) pontja és (4) bekezdésének alkalmazásával, a Btk. 33. § (1) bekezdés a./ pontjára tekintettel, a Btk. 37. § (2) bekezdés a./ pontja alapján 1 év 4 hónap börtön végrehajtási fokozatú szabadságvesztés büntetésre enyhítette. A szabadságvesztés büntetés végrehajtása felfüggesztésének próbaidejét pedig a Btk. 85. § (1) és (2) bekezdése alapján 2 évre enyhítette.

[246] Ugyancsak az ítélet belső arányosságára tekintettel a Terhelt10 X. r. vádlottal szemben kiszabott szabadságvesztés tartamát a Btk. 33. § (1) bekezdés a./ pontjára tekintettel, a Btk. 37. § (2) bekezdés a./ pontja és a Btk. 82. § (1) (2) bekezdés b) pontja és (4) bekezdése alapján 1 (egy) év 8 (nyolc) hónap börtönbüntetésre, a szabadságvesztés büntetés végrehajtása felfüggesztésének próbaidejét a Btk. 85. § (1) és (2) bekezdése alapján 2 évre enyhítette.

[247] Az elsőfokú bíróság a történeti tényállás részeként a jogtalan előny mértékét a rendelkezésre álló bizonyítékok tartalmára figyelemmel a vádlottakra nézve legkedvezőbb mértékben állapította meg. Erre, valamint a Btk. vagyoneklkobzásra vonatkozó kötelező rendelkezésére (Btk. 74.§ (1) bekezdés a) pont) figyelemmel a fellebbviteli bíróság a védelem kapcsolódó ítéleti rendelkezés mellőzésére, a vagyoneklkobzás mértékének csökkentésére irányuló indítványainak nem adott helyt. A vagyoneklkobzás tekintetében a részletfizetésre nincs törvényes lehetőség.

[248] A Btk. 50. § (2) bekezdése értelmében, akit haszonszerzés céljából elkövetett bűncselekmény miatt határozott ideig tartó szabadságvesztésre ítélnék, ha megfelelő jövedelme vagy vagyona van, pénzbüntetésre is kell ítélni. A pénzbüntetés kiszabására az ügyészség sem tett indítványt, és a másodfokú bíróság katonai tanácsa úgy ítéli meg, hogy az eljárás elhúzódására, a vagyoneklkobzások mértékére tekintettel e büntetés kiszabása a

büntetési célok elérésén túlmutató joghátrányt jelentene, ezért annak alkalmazásától eltekintett.

[249] A Hjt. 163. § (7) bekezdése akként rendelkezik, hogy a méltatlanság megállapítása esetén az állomány tagja egyenruha viselésére nem jogosult és rendfokozatát nem használhatja. Ezért az elsőfokú bíróság ítéletének rendelkező részét megváltoztatva a fellebbviteli bíróság Terhelt7 VII.r. vádlottat – mert a súlyos korrupciós cselekmények a rendfokozat tekintélyét alapjaiban rombolták és sértették, így annak viselésére méltatlanná vált – katonai büntetésként lefokozásra is ítélte. Az elsőfokú katonai tanács indokoltan alkalmazott a korrupciós bűncselekményt hivatásos szolgálati viszonya alatt megvalósító IV.r. és VIII.r. vádlottakkal szemben a Btk.135.§ (1) bekezdés a) pontja és 137.§ (2) bekezdése szerinti lefokozás katonai büntetést, mert érdemtelenné váltak megszerzett rendfokozatuk viselésére.

[250] A másodfokú bíróság a Debreceni Törvényszék Katonai Tanácsa ítéletének bevezető részéből mellözi a 2016. november 10-i és a 2018. július 04-i hatánap feltüntetését, ugyanakkor feltünteti a 2015. június 16-i tárgyalási hatánapot. Megállapítja, hogy az elsőfokú ítélet írásba foglalásának dátuma: 2019. február 28.

[251] A Be. 574. § (1) bekezdése alapján az eljárás során felmerült 11.118.062 (tizenegymillió-száztizennyolcezer-hatvankettő) (+ másodfokú eljárás költsége) forint bűnügyi költségéből az terhelt1 I.r. vádlottat 12.015 (tizenkettőezer-tizenöt) forint, a Terhelt7 VII.r. vádlottat 69.115 (hatvankilencezer-száztizenöt) forint, míg a terhelt4 nyugállományú dandártábornok IV.r., Terhelt5 V.r., terhelt8 VIII.r., Terhelt10 X.r. és terhelt16 XVI.r. vádlottakat külön-külön – helyesen - 5.990 (ötezer-kilencszázkilencven) forint, a nyomozás során felmerült bűnügyi költség megfizetésére kötelezi. A fennmaradó bűnügyi költséget a Be. 574. § (3) bekezdése alapján az állam viseli, mert a vádlottakat nem lehet kötelezni annak a bűnügyi költségnek a viselésére, amely nem az ő mulasztásaik folytán, szükségtelenül merült fel.

[252] Az elsőfokú bíróság ítéletének egyéb rendelkezései is törvényesek, ezért azokat a Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa – helyes indokainál fogva - terhelt1 I.r., terhelt2 II.r., Terhelt3 III.r., terhelt4 nyugállományú dandártábornok IV.r., Terhelt5 V.r., Terhelt6 VI.r., Terhelt7 VII.r., terhelt8 VIII.r., terhelt9 IX.r., Terhelt10 X.r., terhelt16 XVI.r. vádlottak tekintetében helybenhagyja azzal, hogy az I.r. vádlott 2011. február 15. napjától 2011. június 02. napjáig lakhelyelhagyási tilalom alatt állt, a XVI.r. vádlott 2010. február 24. napján volt őrizetben.

[253] A Be. 574. § (3) bekezdése alapján az állam viseli a másodfokú eljárásokban felmerült bűnügyi költséget.

[254] Az ítélet ellen a Be.615.§ (1) és (2) bekezdés b) pontja alapján van helye fellebbezésnek.

[255] A Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsának ítélete a Be.606.§ (1) és (2) bekezdésén alapszik.

Budapest, 2020. február 24.

Dr. Szabó Éva hb. ezredes sk.

a tanács elnöke

Dr. Belovai Henriette hb. százados sk.

Dr. Vadócz Attila hb. őrnagy sk.

előadó bíró

bíró

[256]A Debreceni Törvényszék Katonai Tanácsának ítélete a rendelkező részben írt változtatással terhelt1 I., terhelt2 II.r., Terhelt3 III.r., terhelt4 nyugállományú dandártábornok IV.r., Terhelt5 V.r., Terhelt6 VI.r., Terhelt7 VII.r., terhelt8 nyugállományú ezredes VIII.r., terhelt9 IX.r., Terhelt10 X.r. és terhelt16 XVI.r. vádlottak vonatkozásában jogerős és a – felfüggesztett szabadságvesztés kivételével – végrehajtható.

Budapest, 2020. február 24.

Dr. Szabó Éva hb. ezredes sk.

a tanács elnöke

kiadmány hitelül:

..